

सामाजिक परिक्षण अन्तिम प्रतिवेदन

आ.व. २०७५/०७६

दलित सामाजिक विकास केन्द्र

क.व.न.पा.-५, डङ्गरी चौक, कपिलवस्तु

फोन.: ०७६-६२०१७२, ६९०८०३

Email: dcdc2061@gmail.com, website: www.dcdc.org.np

दलित सामाजिक विकास केन्द्र

संचालक समितिका पदाधिकारीहरु

राम शरन रैदास
अध्यक्ष

निलम पासी
उपाध्यक्ष

मन्तू कोरी
सचिव

संजय कु. कोरी
सह-सचिव

सूरजमति पासी
कोषाध्यक्ष

राजेन्द्र पासी
सदस्य

ज्ञानमति कोरी
सदस्य

गीता हरिजन
सदस्य

गंगौत्री धवल
सदस्य

दुई शब्द

दलित सामाजिक विकास केन्द्र क.ब.न.पा. ५ क.व. का शुभचिन्तक महानुभावहरु विगत देखि यस संस्थाले वार्षिक रुपमा अन्तरिक तथा विभिन्न परियोजनाहरु बाट संचालन भएका गतिविधिहरुको वार्षिक जवाफदेहिताको रुपमा सामाजिक विकासको क्षेत्रमा काम गर्नेसंघ संस्थाहरु, नागरिक समाज, समुदायका ब्यक्तिहरु, लक्षित ब्यक्तिहरु, पत्रकार महानुभावहरु, सहयोगी निकाय, सरकारी निकाय तथा सरोकावालाहरुलाई आमन्त्रण गरेर सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम एवम् वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने यस संस्थाले वार्षिकरुपमा आयोजना गर्दै आइरहेको कुरा सर्मष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

यो संस्था २०६१ साल भाद्र २ गते दलित सामाजिक विकास केन्द्र क.व. मा सामाजिक संस्थाको रुपमा स्थापना भएको हो । विगतका अनुभव, सिकाई र अभ्यासहरुलाई निरन्तरता दिदै स्थानिय स्तरमा संगठित समुह तथा संजालहरु, सामाजिक संस्थाहरु, स्थानिय तथा बाह्य दातृ निकायहरु एवं सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको सहयोग तथा सहकार्यमा स्थानिय तह देखि सवलीकरण गर्दै राष्ट्र निर्माण गर्ने उद्देश्यका लागि हातेमालो गर्दै यस संस्थाले आफ्नो विभिन्न गतिविधिहरु संचालन गर्दै अगाडी बढी रहेको छ ।

हामी जवाफदेहिता, पारदर्शिता तथा अर्थपूर्ण सहभागितामा विश्वास गर्दछौं र हामी लक्षित समुदाय तथा सरोकारवाला निकायहरु प्रति जवाफदेहि छौं । हामी पारदर्शि हुदै र हामी अभै सिकदै अगाडी बढ्दै छौ । त्यसैले संस्था प्रति आस्था राख्ने सहयोगी तथा शुभेच्छुकहरुको निरन्तर सल्लाह र सुभावा चाहन्छौ । हाम्रा अभ्यासहरुलाई गैरसरकारी क्षेत्रमा मात्रै होईन, नीजि क्षेत्र र सरकारी निकायहरुमा समेत अनुकरण गर्न गराउनका लागि सदैव हातेमालो गर्न तयार छौ र रहने छौ ।

अन्त्यमा वार्षिक रुपमा भए गरेका विभिन्न क्रियाकलाप र गतिविधि तथा अनुभवहरु छापामा उतारी जवाफदेहिताको आधार स्वरुप प्रस्तुत गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण कार्य समितिका पदाधिकारी तथा साधारण सदस्य ज्युहरु, कर्मचारी तथा सहयोगी मित्रहरु र यस संस्थालाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्षरुपमा सहयोग गर्ने महानुभावहरु सबैमा आभार प्रकट गर्दै विशेष सम्मान प्रकट गर्दछु । साथै यस संस्थामा प्रगतिका लागि यहाँहरुको अमूल्य सुभावा, सल्लाह र पृष्ठपोषणको अपेक्षा गर्दछु । धन्यवाद

राम शरन रैदास
अध्यक्ष

हार्दिक कृतज्ञता

सामाजिक लेखाजोखा यस संस्थाको सामाजिक तथा नैतिक कार्यसम्पादन मापन गर्ने प्रमुख औजार हो । यसको प्रकृया जहिल्यै पनि समावेशी र अर्थपूर्ण सहभागीतामुलक हुन्छ । त्यसैले यी अधिकारवाला तथा सरोकार वालाहरु प्रति जवाफदेहिता र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्दछ । संस्थाको कार्य सम्पादन सुधार गर्नका लागि सामाजिक लेखाजोखाले सरोकारवाला, लक्षित समुह, दातृ निकाय र अन्य संघ संस्थाहरु बीच सम्वाद तथा पैरवी गर्न अवसर प्रदान गर्दछ । यसका साथै यसले अर्थपूर्ण सहभागिता मार्फत विभिन्न सरोकारवालाहरु बीच विश्वास निर्माण गर्दछ, र पारदर्शिता तथा जावफदेहिता बढाउन अभिप्रेरित गर्दछ ।

यिनै मुल्यमान्यताहरुलाई आत्म साथ गर्दै विगत ८ वर्ष देखि वार्षिक रुपमा यस संस्थाले सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम आयोजना गर्दै आएको छ । हामीले गरेको लगानी अनुसारको प्रतिफल प्रभावकारी भयो भएन ? अधिकारवालाहरुले कार्यक्रमलाई आत्म साथ गरे गरेन ? सिकाइहरु के के रहे ? के कुरामा सुधार गर्न वा सच्चिन्तु पर्छ ? जावफदेहिता प्रतिको सचेततालाई कसरी बलियो बनाउन सकिन्छ ? जस्ता जिज्ञासाहरुलाई घटाई सेवा प्रदायक र सेवा ग्राही मात्र नभई जिम्मेवार र जवाफदेही संस्थाको रुपमा चिनाउन हामी नियमित र निरन्तर रुपमा प्रयत्न गरिरहेका छौं ।

अन्त्यमा, सामाजिक विकास र रुपान्तरणीय कार्यको यस महान अभियानलाई वार्षिक रुपमा सामाजिक परिक्षणको माध्यबाट दलित सामाजिक विकास केन्द्रले निरन्तरता तथा संस्थागत विकास हुदै जाओस । यसरी आफ्ना विशिष्ट अनुभवहरुलाई सामाजिक परिक्षणको माध्यबाट सर्वजनिक गर्ने क्रममा अमुल्य सहयोग गर्ने पदाधिकारी एवं सम्पूर्ण कर्मठ कर्मचारीहरु तथा सम्पूर्ण शुभचिन्तक महानुभाव ज्यूहरुमा हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहन्छु ।

मन्टू कोरी
सचिव

धन्यवाद जापन

दलित, गरिव, विपन्न, महिला पछडिपारिएका समुदायहरुको आर्थिक सामाजिक शैक्षिक र स्वास्थ्य स्तर तथा विभिन्न संयन्त्रहरुमा अर्थपूर्ण सहभागिता नरहेको साथै विभेदपूर्ण अवस्था विद्यामन रहेको सो अवस्थालाई सकारात्मक परिवर्तन गर्न समुदाय र राज्यले सकारात्मक परिवर्तन गर्न खोजेको साथ साथै विकासको अवसरहरु सृजना भएको । यसरी यहाँको सामाजिक विकासमा देखिएको खाडललाई पुर्नका लागी यस संस्थाले आफ्नो सामाजिक रुपान्तरणको कार्यलाई आफ्नो कदम अगाडी बढाएको छ । यसरी २०६१ सालमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र गोटिहवा-९, कपिलवस्तु जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भई स्थापना भएको हो ।

निलम पासी
(उपाध्यक्ष)

यो संस्था दलित र उत्पीडित समुदायको उत्थान गर्ने, गैर नाफामुलक स्वतन्त्र सामाजिक संस्था हो र समाज कल्याण परिषद, काठमाण्डौमा दर्ता भई पूर्णरूपमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र गतिविधिहरुमा कार्यान्वयन भईरहेको छ ।

यस संस्थाले समुदाय सवलीकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्दै लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा वातावरण, जीविकोपार्जन, कृषि तथा उच्चम विकास, अधिकार तथा पैरवी, दैवी प्रकोप, बाल विवाह तथा दाइजो प्रथा, अपाङ्गता व्यक्तिहरुको स-शक्तिकरण गर्ने क्रममा विभिन्न सरकारी संस्था गैरकारी निकायहरु संग साभेदारी गरी कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आफ्नो कार्यहरु अगाडी बढाइरहेको छ । संगसंगै कार्यक्षेत्र, कर्मचारी, रणनिति र कार्यक्रमका लागी खर्च गरिने श्रोतहरु पनि स्वभाविक रुपमा बढेको छ । सोही सन्दर्भमा महिला र दलितको क्षेत्रमा कार्य गरिने कपिलवस्तु जिल्लाकै अग्रणि संस्थाहरुको हाराहरिमा आफूलाई स्थापित गर्न सक्षम रहेको छ । संस्थाको कार्यक्रमका लागी चाहिने बजेट, दक्ष जनशक्तिहरु, स्रोत साधनहरु र वार्षिक योजना संस्थागत विकासको आधार स्तम्भ बनेको छ ।

अन्त्यमा, सामाजिक रुपान्तरणीय कार्यलाई वार्षिक रुपमा सामाजिक परिक्षणको माध्यम बाट दलित सामाजिक विकास केन्द्रले निरन्तरता तथा संस्थागत गर्दै आईरहेको छ । सामाजिक परिक्षण विशेषाङ्ग प्रकाशित गर्न सुझाव तथा पृष्ठपोषण दिई सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका प्रतिनिधिहरु, अधिकारवाला, सरोकारवाला निकायहरु तथा संस्थाका पदाधिकारीहरु र संस्थालाई प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सहयोग गर्ने महानुभावहरु एवं कर्मचारी साथीहरुलाई धन्यवाद तथा आभर व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

विषय सूची :

खण्ड १. परिचय

- १.१. संस्थागत परिचय
- १.२. संस्थाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्य
- १.३. संस्थाको मुल्यमान्यता
- १.४. संस्थाको मुख्य (विषयगत) कार्यक्षेत्रहरु
- १.५. लक्षित वर्ग
- १.६ संस्थाको रणनीतिहरु
- १.७ संस्था आवद्धता, दर्ता भएका निकायहरु
- १.८ संस्थागत नियमावलीहरु
- १.९ संस्थागत संरचना
- १.१०. कार्य समितिको विवरण
- १.११. कर्मचारीहरुको विवरण
- १.१२ संस्थामा समावेशी संरचना
- १.१३. दक्ष जनशक्ति

खण्ड २. सामाजिक परिक्षण परिचय

- २.१. परिचय
- २.२. उद्देश्यहरु
- २.३. फाइदाहरु
- २.४. सामाजिक लेखाजोखाका क्षेत्रहरु

खण्ड ३. आ.ब.२०७५/०७६मा गरिएका कार्यक्रमहरुको सामाजिक परिक्षण

- ३.१ संस्थाबाट विगतमा सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम/परियोजनाहरु
- ३.२ आन्तरिक रुपमा गरिएको क्रियाकलापहरु
- ३.३ सम्पर्क समन्वयमा गरिएको क्रियाकलापहरु

खण्ड ४. सामुदायी कार्यक्रमहरु

- ४.१. जिविकोपार्जन तथा वातावरण सुधारद्वारा समुदायको उत्थानशीलता सबलीकरण (SECURE)
- ४.२. अब मेरो पालो कार्यक्रम (Tipping Point Program)
- ४.३. समावेशी विकासका लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना (अपाङ्गता) कार्यक्रम (CBR)
- ४.४. हाम्रो पहुँच परियोजना
- ४.५. एकीकृत शान्ति निर्माण परियोजना (IPP)

खण्ड ५. केशस्टोरी

खण्ड ६. संस्थाको आर्थिक कारोबारको वितरण

- ६.१. आ.व. २०७५/०७६ को लेखा परिक्षण प्रतिवेदन
- ६.२. आ.व. २०७६/०७७ को अनुमानित कार्यक्रम तथा बजेट
- ६.३. आ.व. २०७६/०७७ को स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटहरु

v08 &= kmf]6f]x?

खण्ड १. परिचय

१.१ संस्थागत परिचय :

समाजमा रहेको सामाजिक विभेद बाट दलित, महिला विपन्न समुदाय पिडित रहेको वर्तमान परिपेक्षमा सामाजिक संरचनाले दृष्य अदृष्य विभेद र हक अधिकार बाट बंचित गराई पछाडिपारिएको छ। वर्षौंदेखि विभेदबाट पिल्सिएर बसेका दलित समुदायका साथै महिला, किशोर किशोरी, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गरिब तथा बञ्चितकरणमा परेका समुदायलाई सचेत र संगठित गराई उनीहरूको हक अधिकार बारे पैरवी र गरीबी न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यले २०६१ सालमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र गोटिहवा-९, कपिलवस्तु जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भई स्थापना भएको हो। यो संस्था दलित र उत्पीडित समुदायको उत्थान गर्ने, गैर नाफामूलक स्वतन्त्र सामाजिक संस्था हो।

१.२ संस्थाको भविष्य दृष्टि (परिकल्पना) : “विभेद रहित समतामूलक समाज”

परिभाषा :

- जातिय, लैगिंक विभेदको अन्त्य
- महिला तथा बालबालिकाहरू स्थानिय तहमा स्रोतसाधन तथा निर्णयमा पहुँच भएको।
- शारीरिक सिमितता भएका व्यक्तिहरू आफ्नो क्षमताको पूर्ण उपयोग।
- स्वतन्त्र र सम्मानित जीवन यापन।

संस्थाको ध्येय :

- जात जाति, लिंग, वर्ग, धर्म सम्प्रदायको आधारमा गरिने सबै प्रकारका भेदभावको अन्त गर्ने।

संस्थाको लक्ष्य

- भेदभाव रहित जीवनयापन गर्न सकिने अवसरको सृजना भएको हुने छ।
- सेवा सुविधा बाट बञ्चित रहेको पछाडिपारिएका लक्षित वर्गहरूले राज्यको मुलधारमा समावेश भएको हुने छन।
- स्वतन्त्र र समानित जीवन निर्वाह गर्न सकिने क्षमता भएका हुने छन।
- आर्थिक, सामाजिक राजनीतिक तथा मानवीय क्षेत्र बाट पछाडी पारिएका समुदायलाई सो क्षेत्रबाट पहुँच हुने छ।
- आर्थिक गरिब, दलित, महिला, बालबालिका र शारीरिक सिमितता भएको व्यक्तिहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी तथा निर्णयक तहमा सहजरूपमा पहुँच भई सम्मानित जीवन यापन भएको हुने छ।

उद्देश्यहरू :-

- दलित, अति गरिब पिछडीएका जातीहरूलाई साक्षर बनाउनुका साथै चेतनशील र सशक्तिकरण गर्ने।
- दलित, उत्पीडित जातीहरूको बाह्यता रहेको स्थानमा भौतिक पुर्वाधारका सुविधाहरू उपलब्ध गराउन पहल गर्ने।
- जातिय भेदभाव, छुवाछुत सामाजिक शोषण एवं अन्धविश्वास विरुद्ध जागरण ल्याई आधारभूत मानव अधिकारको सवालमा जनवकालता गर्ने।
- दलित समुदायको समस्या उपर कार्य गर्न समुह बनाउने र परिचालन गर्ने।
- दलित उत्पीडित वर्गको श्रम र शीपको उच्चतम प्रयोग गरी उत्पादकत्व बढाउन आधुनिकीकरण तथा शीप मूलक कार्यक्रममा सहयोग पूर्याउने।
- आयआर्जन पेशालाई आधुनिकीकरण तथा शीपमूलक कार्यक्रम द्वारा आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउने कार्यक्रम संचालन गर्ने।

- अरु माथीका निर्भरता हटाउन उत्पिडीत वर्गको श्रम र शीपको उत्पादकत्व बढाउन सहयोग पूयाउने ।
- आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक क्षेत्रबाट पछाडी परेकाहरुलाई सदैव टेवा दिने जस्ता खालका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- विभिन्न परिवारको आर्थिक विकास गर्नका लागि कृषि, वन, पशुपालनमा विशेषसहयोग दिई आय आर्जन र बचत कार्यमा अग्रसर बनाउने तथा बालबालिका, महिला, अपाङ र बृद्धहरुको संरक्षण र सम्बर्धन गर्ने ।
- खानेपानी प्रति अभिरुचि साथै आवश्यक योगदान गर्ने ।
- संस्थाको उद्देश्यसंग मेलखाने सम्पूर्ण संघ संस्थासंग सम्पर्क विस्तार गर्ने ।

१.३ संस्थाको मुल्यमान्यता :

- समुदाय प्रति जवाफदेहिता, लैगिक समानतामा जोड दिने ।
- वातावरण प्रति सचेत
- सत्यता र इमान्दारिता
- गरिब तथा छेउ पारिएकाहरुका लागी विशेष वास्ता र प्रेम
- शान्ति र मेलमिलाप
- जवाफ देहिता र पारदर्शिता

१.४ संस्थाको मुख्य कार्य क्षेत्रहरु :

क्र.स.	क्षेत्र	परिभाषा
१	शिक्षा	विद्यालयमा निरन्तरता पढाउने र अनौपचारिक शिक्षा
२	स्वास्थ्य तथा सरसफाई	प्रजनन स्वास्थ्य तथा अधिकार, स्वाच्छता तथा सरसफाई
३	वातावरण, जयवायु परिवर्तन तथा प्रकोप व्यवस्थापन	प्रकोप पूर्व तयारी, राहत, जलवायु परिवर्तनको अनुकुलन तथा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन
४	शीप विकास तथा जीविको पार्जन	कृषि, गैर कृषि, प्राविधिक, प्राविधि हस्तान्तरण
५	पैरवी	लैगिक समानता, जातिय विभेद, शारीरिक विमितता, शान्ती निर्माण, द्वन्द व्यवस्थापन, आत्म निर्णय, सामाजिक मुल्यमान्यता, नितिनियमको कार्यान्वयन आदि ।

१.५ लक्षित वर्ग :

- दलित
- पिछडावर्ग
- विपन्न व्यक्ति
- महिला
- किशोरीकिशोर
- द्वन्द बाट प्रभावित व्यक्ति
- शारीरिक सिमितता भएको व्यक्ति (अपाङ्गता) तथा जोखिम पूर्ण अवस्थामा रहेका समुदायहरु ।

१.६ संस्थाको रणनीतिहरु :

- सहकार्य
- साभेदारी
- क्षमता अभिवृद्धि
- संजालीकरण
- हानी न गरौं

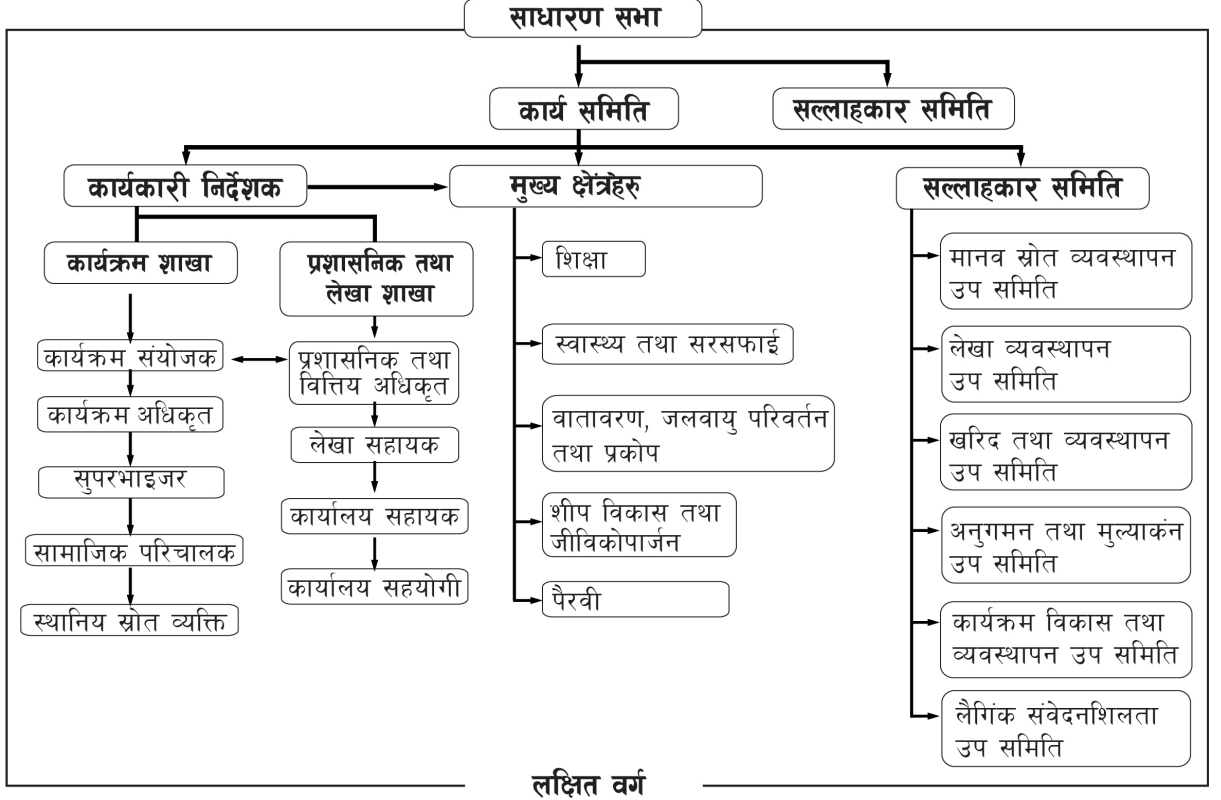
१.७ संस्था आवद्धता/दर्ता भएका निकायहरू :

संस्था	दर्ता नं.	दर्ता मिति
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	३७१	२०६१/०५/०२
समाज कल्याण परिषद, लैनचौर, काठमाण्डौ	२०५२३	२०६३/०६/०८
गैसस महासंघ, बुद्धनगर, काठमाण्डौ		२०६३
दलित गैसस महासंघ, काठमाण्डौ		२०६३
मधेशी गैसस महासंघ, काठमाण्डौ	०५५	२०६४/०८/१३
आन्तरिक राजश्व कर कार्यालय कृष्णनगर क.ब.		
स्थायी लेखा नम्बर	पान: ३०१७७५२२१	२०६१/११/१८
आयकर छुट हुने संस्था दर्ता प्रमाण पत्र	च.न. १८७१.	२०६५/१०/०९
पोषणका लागी नागरिक संजाल (सिसान)		
राष्ट्रिय शिक्षा अभियान		२०७५

१.८ संस्थागत नियमावलीहरू :

- आर्थिक नियमावली, पाचौं संशोधन २०७६ समेत
- प्रशासनिक नियमावली, २०७५
- मानव स्रोत व्यवस्थापन नियमावली, २०७५
- आंचार संहिता,
- लैंगिक संवेदनशिलता नियमावली,
- बाल बालिका संरक्षण तथा प्रर्वद्धन नियमावली,
- पर्यावरण तथा जलवायु परिवर्तन नियमावली,
- द्वन्द्व व्यवस्थापन नियमावली,
- भ्रष्टाचार विरुद्धको आचार संहिता,
- छात्रवृत्ति निर्देशिका,
- घुम्ती कोष परिचालन निर्देशिका
- ५ वर्षिय रणनीतिक योजना भएको ।
- सहभागिता मुलक कार्यक्रम अनुगमन निर्देशिका
- आन्तरिक लेखा परिक्षण निर्देशिका

संस्थागत संरचना

१.१० कार्य समितिका पदाधिकारीहरुको विवरण २०७२/०७३ देखि २०७५/०७६

क्र.स.	नाम	पद	लिङ्ग	सम्पर्क नं.
१	राम शरन रैदास	अध्यक्ष	पुरुष	९८५७०५११५८
२	निलम पासी	उपाध्यक्ष	महिला	९८०५४००९७४
३	मन्तु कोरी	सचिव	पुरुष	९८१४४४९५८८
४	संजय कुमार कोरी	सहसचिव	पुरुष	९८१७५८४६९७
५	सुरजमति पासी	कोषाध्यक्ष	महिला	९८११९८१५८९
६	राजेन्द्र पासी	सदस्य	पुरुष	९८०४४५६५३३
७	ज्ञानमति कोरी	सदस्य	महिला	९८२१९६०९२१
८	गीता हरिजन	सदस्य	महिला	९८११४२२३१४
९	गंगौत्री धवल	सदस्य	महिला	९८०४४१३३७५

१.११ कर्मचारीहरूको विवरण

नाम	ठेगाना	पद	शैक्षिक योग्यता	फोन नं.	कार्यक्षेत्र
१. अब मेरो पालो कार्यक्रम					
गोविन्द धवल	रुपन्देही	कार्यक्रम अधिकृत	M.A.	९८१७५१००६१	संस्था र कार्यक्षेत्र
पुष्पा गुप्ता	क.व.न.पा.२	प्रशासन तथा वित्तिय अधिकृत	I.com	९८०२७८४३४८	संस्था र कार्यक्षेत्र
संगिता चौरसिया	क.व.न.पा.३	अनुगमन तथा मुल्याकन सिकाई सुपरिवेक्षक	10+2	९८१५४३५००१	संस्था र कार्यक्षेत्र
विश्राम कोरी	क.व.न.पा.४	एरिया सुपरभाइजर	10+2	९८०७४१२५८०	महाराजगंज र कृष्णनगर न.पा.
विरमाया सुनार	विजयनगर-२	एरिया सुपरभाइजर	I Ed.	९८१६४१६७६६	विजयनगर गा.पा.
विजय सापकोटा	शिवराज न.पा.५	एरिया सुपरभाइजर	B.B.S.	९८२१४११९६५	शिवराज न.पा. र विजयनगर गा.पा
विमला रेग्मी	रुपन्देही	एरिया सुपरभाइजर	B.A.	९८११५७९३३८	बुद्धभूमि र बाणगंगा न.पा.
अब्दुल रउफ	क.व.न.पा-२	अनुगमन मुल्याकन सहायक		९८०७५३४४८८	संस्था र कार्यक्षेत्र
सच्चाराम चमार	शुद्धोधन गा.पा.-६	सामाजिक परिचालक	B.A.	९८०४४२१९३१	विजयनगर-५
अनिता श्रीमाल	क.व.न.पा-४	सामाजिक परिचालक	10+2	९८११९८१३४२	विजयनगर-५
परशुराम चमार	कृष्णनगर-१२	सामाजिक परिचालक	M.A.	९८१९४१४९७८	विजयनगर-४
सरस्वती लुईटेल	क.व.न.पा-३	सामाजिक परिचालक	I Ed.	९८२४४९८६३७	महाराजगंज-२
खिमराज आचार्य	शिवराज-५	सामाजिक परिचालक	10+2	९८२१९४८६७७	विजयनगर-२
कस्तुरी अग्रहरी	क.व.न.पा.-३	सामाजिक परिचालक	10+2	९८११५११६१२	विजयनगर-३
परशुराम थारु चौधरी	कोपवा	सामाजिक परिचालक	10+2	९८०६९५२३९१	कोपवा-४
मिरा नेपाली	बुद्धभूमि-२	सामाजिक परिचालक	10+2	९८२५४३६४०३	बुद्धभूमि-२
गोविन्द यादव	विजयनगर	सामाजिक परिचालक	10+2	९८००७०५३४०	विजयनगर
लौनी थारु चौधरी	गुगौली-४	सामाजिक परिचालक	10+2	९८२१५०९८९१	गुगौली-४
लक्ष्मी चौधरी	महाराजगंज-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८१४४१२९७७	लालपुर

सुनिता यादव	बुद्धभूमि न.पा.७	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८०२७८४३३९	विरपुर
रामकरन कुर्मी	क.व.न.पा.-३	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८१७४३९८७२	विरपुर
अर्चना पाण्डेय	महाराजगंज-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८१७५१६७७६	जयनगर-५
राम सुभग पासी	शुद्धोधन-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८१७५९७४८९	जयनगर-८
विजय चमार	शुद्धोधन-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८०७४५२०३२	महाराजगंज-१
सुमन चौधरी	क.व.न.पा.-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८२१४०८८०७	महुवा-१
विशम्भर यादव	क.व.न.पा.-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८१४४४५८५	महाराजगंज-३
राजकुमार हरिजन	कृष्णनगर-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८०५४०५३१९	भगवानपुर-७
कामना देवी चौधरी	कृष्णनगर-६	फिल्ड सहजकर्ता	10+2	९८११४६१५६९	भगवानपुर-७
निबर हरिजन	क.व.न.पा.५	कार्यालय सहयोगी	10	९८०२७८४३३२	संस्था

२. एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना

शतिष कु. हरिजन	कृष्णनगर न.पा.९	कार्यक्रम संयोजक	M.A.	९८०७४८८७३५	संस्था
सन्तोष लोहार	क.व.न.पा.२	लेखा अधिकृत	I.com	९८६७२०९७१०	संस्था
राजेन्द्र प्रसाद चौधरी	क.व.न.पा.५	सामाजिक परिचालक	I.A.	९८१६४३७७३२	यशोधरा गा.पा.६
शकुन्तला अग्रहरी	मायादेवी गा.पा.४	सामाजिक परिचालक	SLC	९८२१९८५४१८	मायादेवी गा.पा.४

३. समावेशी विकासका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना (अपाङ्गता) कार्यक्रम

जीत नारायण यादव	शिवराज न.पा.९	सा.पा./कार्यक्रम संयोजक	10+2	९८४७२०३८५१	संस्था/कार्यक्षेत्र
धर्मेन्द्र हरिजन	रुपन्देही	सामाजिक परिचालक	10+2	९८०५४०३७६८	यशोधरा गा.पा.५ र ७
शालिनी भट्ट	यशोधरा गा.पा.-५	सामाजिक परिचालक	10+2	९८२४४०९५६२	यशोधरा गा.पा.४ र ६

४. जिविकोपार्जन तथा वातावरण सुधारद्वारा समुदायको उत्थानशीलता सवलीकरण (SECURE)

संजय केरी	क.व.न.पा.-५	फोकल व्यक्ति	I com.	९८१७५८४६९७	परियोजन कार्यक्षेत्र
सुमन न्यौपाने	भरतपुर-६ चितवन	परियोजना अधिकृत	B Sc. Ag	९८४५४२२२००	परियोजन कार्यक्षेत्र
रमेश प्र. कुर्मी	सम्मरीमाई-७, रुपन्देही	फिल्ड संयोजक	I Sc. Ag	९८०५४३९२६८	परियोजन कार्यक्षेत्र
राजेश कु. यादव	मायादेवी-५	लेखा अधिकृत	I Com	९८०४४९८७०४	परियोजन कार्यक्षेत्र

इन्देश थारु	बाणगंगा न.पा.	कृषि प्राविधिक	JTA	९८०७५४८१२४	परियोजन कार्यक्षेत्र
केशव खनाल	शिवराज न.पा.	पशुसेवा प्राविधिक	V.JTA	९८०६२५९०७४	परियोजन कार्यक्षेत्र
लगन हरिजन	क.व.न.पा.-५	सामाजिक परिचालक	B.A.	९८२१९३४५८८	यशोधरा गा.पा.-२
प्रिती गुप्ता	क.व.न.पा.-३	सामाजिक परिचालक	M.A.	९८४७५११५७८	यशोधरा गा.पा.-३
पवन यादव	यशोधरा गा.पा.-१	सामाजिक परिचालक	I.A.	९८०५४७१४१८	यशोधरा गा.पा.-३

५. हाम्रो पहुँच परियोजना

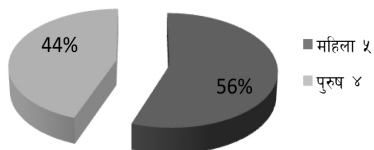
राम कुमार महरा	सिरहा	कार्यक्रम अधिकृत	M.A.	९८४२८३९२५८	यशोधरा गा.पा.
बिन्दवासिनी हरिजन	मायादेवी-५	कार्यक्रम अधिकृत	M.A.	९८१७५७१०७२	यशोधरा गा.पा.
परमेश सिंह थारु	शुद्धोधन-१	वित्तिय लेखा अधिकृत	BBS	९८१९४४४३९९	यशोधरा गा.पा.
निशा दुबे	यशोधरा-१	CF	SLC	९८०६९७१४९९	तितिर्खा
निशा गुप्ता	यशोधरा-१	CF	SLC	९८११९६४४९८	तितिर्खा
माधुरी कलवार	यशोधरा-३	CF	SLC	९८१५४५८१९४	पोखरभिटवा
गुन्जेश्वरी त्रिपाठी	यशोधरा-३	CF	SLC	९८१२९५८६१७	हरदेवा
लक्ष्मी यादव	यशोधरा-३	CF	I Ed.	९८११५२४५८७	हरदेवा
सकुन्तला चौधरी	यशोधरा-४	CF	I Ed.	९८०७५७२५१	परसोहिया
पुनिता पासी	यशोधरा-४	CF	SLC	९८०७४७३७२०	परसोहिया
पुष्पा पासी	यशोधरा-४	CF	SLC	९८१६४९९२२६	हथिहवा
सिमा मिश्रा	यशोधरा-५	CF	SLC	९८१५४१४२४२	नदवा
किरण चाई	यशोधरा-४	CF	SLC	९८०७५०३४५४	बुढापार
प्रतिमा श्रीवास्तव	क.व.न.पा.-५	CF	I Ed.	९८६९८३८१७	सोमडिह
पुष्पा देवी पासी	मायादेवी-४	CF	I Ed.	९८११४८४६९०	भैसहिया
निधी पाठक	यशोधरा-७	CF	SLC	९८१५४३०५७	ईटवा
प्रियंका हरिजन	क.व.न.पा.-१२	CF	SLC	९८१६४७८८८३	सिहोँखोर
बन्दना दुबे	यशोधरा-८	CF	SLC	९८१४४१४९४८	खोरिया

१.१२ कार्यक्रमगत समावेशी संरचना :

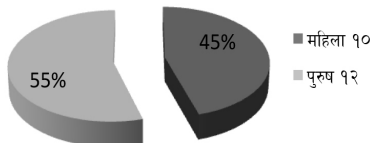
कार्यक्रमको नाम	जात/जाति										जम्मा		जम्मा
	बाहुन/क्षेत्री		आदिवासी/जनजाति		दलित		पिछडावर्ग		मुस्लिम		महिला	पुरुष	
	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.			
अब मेरो पालो	३	२	२	१	३	८	६	३	०	१	१४	१५	२९
एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना	०	०	०	०	०	१	२	१	०	०	२	२	४
समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना कार्यक्रम	०	१	०	०	०	०	१	१	०	०	१	२	३
जीवोकोपार्जन तथा वातावरण सुधारद्वारा समुदायको उत्थानशीलता सवलीकरण (SECURE)		२		१		२	१	३			१	८	९
हाम्रो पहुँच परियोजना	६			१	५	१	५				१६	२	१८
जम्मा	९	५	२	३	८	१२	१५	८	०	१	३४	३०	६३

समावेशी संरचना :-

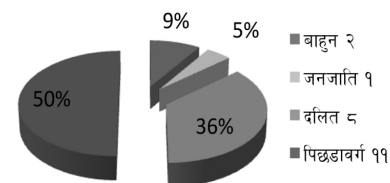
कार्य समितिको लैंगिक विवरण

कार्य समितिको विवरण

कर्मचारीको जातिगत विवरण

१.१३ विषयगत जनशक्तिको विवरण :

विषय	जम्मा
प्रस्ताव तथा प्रतिवेदन लेखन	३
पि.आर.ए./आर.आर. ए.	५
समुह गठन र सामाजिक परिचालन	७
विपद ब्यवस्थापन	३
वचत तथा ऋण परिचालन र सहकारी विकास	३
संस्थागत विकास र साङ्गठनिक क्षमता अभिवृद्धि	३
क्षमता अभिवृद्धि, नेतृत्व विकास र महिला सशक्तिकरण योजना, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	१०
	५

लेखा व्यवस्थापन	५
सामुदायिक स्वास्थ्य र एच. आई. भि./एडस	२
आय आर्जन तथा उच्चम विकास	५
अधिकारमुखी अवधारणा	६
पत्रकारिता	३
गरिबीका अन्तर निहित कारणहरूको विश्लेषण (युसीपीए)	१०
द्वन्द्व रुपान्तरण तथा मानव अधिकार	४
द्वन्द्व व्यवस्थापन	३
प्रतिवेदन तथा केश स्टोरी	५
महिला तथा दलित सशक्तिकरण	१०
किशोर किशोरी सशक्तिकरण	५
समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना	२
पुरुष संलग्नता	५
मनोसामाजिक स्वस्थ्यता	३
महिला शान्ति सुरक्षा	३
यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, अधिकार	३
जीवन उपयोगी सीप	५

खण्ड १. सामाजिक परिक्षण परिचय

२.१. परिचय :

सामाजिक लेखाजोखा वा सामाजिक परिक्षण संस्थाको सामाजिक तथा नैतिक कार्यसम्पादन मापन गर्ने मुख्य औजार हो । सहभागिता मुलक विकास प्रक्रियामा सेवाग्राही (हकवाला) र सेवा प्रदायक (दायित्ववाहक) हरुको सहभागिता गरिने समीक्षा तथा मुल्याङ्कन नै सामाजिक लेखाजोखा हो । यसले कुनै पनि विकास परियोजना वा कार्यक्रमको उद्देश्य के हो, कसका लागी हो, कसको सहयोगमा संचालन भएको हो, कति लागतमा संचालन भएको हो, समुदायको योगदान कस्तो रहेको छ, के के उपलब्धी प्राप्त भएको छ या अपेक्षा गरिएको छ, के कस्तो प्रभाव पर्न थालेको छ भन्ने कुराको लेखाजोखा गर्दछ । सामाजिक लेखाजोखा/परिक्षण समुदायले महसुस गरेको उपलब्धि, अनुभव, बुभलाई र दृष्टिकोष थाहा पाउने एक प्रजातान्त्रिक प्रक्रिया हो । यसले सेवा प्रदान गर्ने संस्थाको जवाफदेहिताको मापन गर्दछ । यस प्रक्रियाबाट समाजमा आएका सकारात्मक परिवर्तन, लक्षित समुह, समुदायले प्राप्त गरेका फाइदाको सम्बन्धमा सामाजिक दृष्टिकोष छर्लङ्ग हुन्छ । यसमा कार्यक्रमको उद्देश्य, प्रतिफल र सामाजिक प्रभावका सम्बन्धमा स्पष्ट लेखाजोखा गरेर सार्वजनिक गरिन्छ । यो कुनै कार्यक्रम नभएर विकास प्रक्रियालाई सार्वजनिक, पारदर्शी गर्ने एउटा पद्धति हो ।

२.२. उद्देश्यहरू :

- सेवा प्रदान गर्ने, प्रत्यक्ष सेवा लिने, अन्य सम्बन्धित सरोकारवालाहरू बीच उसको व्यवहार, नीति र अभ्यासहरू मार्फत सो संस्थाको जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व बढाउने ।
- हामीले काम गर्ने व्यक्ति, लक्षित समुदाय र सरोकारवालाहरू वाट सल्लाह सुझाव लिएर आन्तरिक कार्यपद्धति बारे बुझ्न र सिक्नका लागी उपयुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने ।
- संस्थागत सुधारका लागी सरोकारवालाहरू बीच अनुभव आदन प्रदान, सुचना गर्न र नयाँ सिकाई तथा सुनाईका लागी वातावरण तयार गर्ने ।
- सुमधुर सम्बन्ध स्थापना गर्न ।

२.३. फाइदाहरू :

- क्षमता विकास
- पारदर्शिता
- सहभागिता
- समुदाय प्रति जवाफदेही
- अपनत्वको भावनाको विकास

२.४. सामाजिक लेखाजोखाको क्षेत्रहरू :

१) संस्थागत शासन पद्धति :

संस्थाको उद्देश्य, योजना, नीति, कार्यान्वयन प्रक्रिया, लक्षित समुदायको सहभागिता, प्रभावकारी कार्य, उपलब्धीको अवस्था र व्यवस्थापन कसरी गरिएको आदि कुरालाई पारदर्शी हुने गरी समिक्षा गर्ने । त्यसका मुख्य गरी निम्न लिखित उद्देश्यहरू छन् ।

- संस्थाको परिकल्पना, लक्ष्य, उद्देश्य, मुख्य मुल्यमान्यता र रणनीतिक योजना
- आर्थिक स्रोत र कार्यान्वयन प्रकृया
- संस्था र कर्मचारीको संरचना
- कर्मचारीहरूको विवरण
- संस्थागत नीति प्रणाली

२) कार्यक्रम योजना तथा कार्यान्वयन :

सामाजिक लेखाजोखाले योजना प्रकृत्यालाई समेत समेटेको हुन्छ, जसमा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, मुल्यांकन र पृष्ठपोषण पर्दछन् ।

- मुख्य कार्यक्रम, गतिविधि र बजेट
- परिणाम क्षेत्र र मापन गर्न औजारहरु वा सुचकहरु
- उपलब्धी, सिकाई, सफलता र चुनौती
- गुणस्तर निर्धारण तरिका र सुनिश्चित गर्ने प्रणाली
- कार्यक्रम र भौगोलिक क्षेत्रहरु र जनसंख्या विवरण
- बजेट प्रगति विवरण (मासिक र वार्षिक), प्रत्येक कार्यक्रमको बजेट र मुल्याङ्कन प्रतिवेदन सहितको वार्षिक प्रतिवेदन

३) वित्तिय व्यवस्थापन तथा कार्य सम्पादन :

- जम्मा बजेट र खर्च
- वित्तिय नीति तथा प्रणाली (समान खरिद, आन्तरिक लेखा परिक्षण, बाह्य लेखा परिक्षण, वित्तिय प्रतिवेदन प्रकृया, योजना बजेट तयार गर्ने प्रणाली)
- कार्यक्रम र प्रशासनिक खर्च
- आगामी वर्षका लागी बजेट प्रक्षेपण

४) सम्बन्ध व्यवस्थापन

- दातृ निकायहरु तथा साभेदार संस्थाहरुको सूची
- समुदाय सहभागिता र योगदान
- सरोकारवालाहरुको सूची
- संघसंस्था, महासंघ, संजाल तथा अन्य संगठनको सदस्यता

खण्ड-३ आ.ब.२०७५/०७६मा गरिएका कार्यक्रमहरूको सामाजिक परिक्षण

३.१ संस्थाबाट विगतमा सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम/परियोजनाहरू

बाखा पालन कार्यक्रम

दिगो सिचाईका लागि बोरिंग जडान कार्यक्रम

तराई दलितको मानव अधिकार तथा सामाजिक समावेशीकरण प्रवर्धन कार्यक्रम (समानता)

रूपान्तरणका लागि महिला स-शक्तिकरण (सक्षम)

चुरा बिन्दी कार्यक्रम

३.२ आन्तरिक रूपमा गरिएको क्रियाकलापहरू

विद्यालय भर्ना कार्यक्रम

महिला दिवस

दलित सामुदायको लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम

१६ दिवसीय अभियान

३.३ सम्पर्क समन्वयमा गरिएको क्रियाकलापहरू

अन्तर्राष्ट्रिय जातिय विभेद उन्मुलन दिवस (२१ मार्च) (राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग)

अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस (गाउँपालिका/नगरपालिका)

राष्ट्रिय जातिय विभेद उन्मुलन दिवस (राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग)

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि व्यवसाय तालिम (यशोधरा गाउँपालिका)

अपाङ्गता दिवस (अपाङ्ग उत्थान समाज, कपिलवस्तु)

खण्ड ४. साभेदारी कार्यक्रमहरू

४.२ SECURE परियोजना

१. पृष्ठभूमि :

यू.एम.एन. र दलित सामाजिक विकास केन्द्र कपिलवस्तुको साभेदारीमा सञ्चालित जीविकोपार्जन तथा वातावरण सुधार द्वारा समुदायको उत्थानशीलता सबलीकरण (SECURE) परियोजना कपिलवस्तु जिल्लाको यशोधरा गाउँपालिका वार्ड नं. १, २, ३ का सामाजिक तथा आर्थिकरूपमा विपन्न वर्ग, सानाकिसान, एकल महिला, विद्यार्थी तथा शारिरिक सिमीतता भएका व्यक्तिहरूको जीविकोपार्जनमा दिगोरूपमा सुधार गर्न तथा वातावरणिय उत्थानशिल समुहको निर्माण गर्न जीविकोपार्जन र वातावरण सुधार द्वारा समुदायको उत्थानशीलता सबलीकरण गर्ने परियोजना संचालन भएको छ। यस परियोजना अन्तर्गत वर्ष भरीमा भएका कार्यक्रमहरू, उक्त कार्यक्रमहरूको सिकाई तथा समस्या र चुनौतिहरू समेटेर वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

४.२ कार्यक्रमको नाम : जीविकोपार्जन तथा वातावरण सुधार द्वारा समुदायको उत्थानशीलता सबलीकरण (SECURE) परियोजना

३. सहयोगी संस्था : यू.एम.एन. (United Mission to Nepal)

४. दातृ निकाय : Australian Aid

५. परियोजना अवधि : श्रावण २०७५ देखि श्रावण २०७८ सम्म (३ वर्षे)

६. चरण : पहिलो वर्ष

७. स्वीकृत रकम : रु.१६४२५७२३

८. खर्च रकम :

९. परियोजना संचालित कार्य क्षेत्र :

यशोधरा गाउँपालिका

क्र.सं.	न.पा/गाउँपालिका	वडा नं.	समुह संचालित टोलहरू
१	यशोधर गाउँपालिका	१	तिर्तिखा, तिर्तिखी, रजवापुर, सानो पकडी, ठूलो पकडी, दरखस्वा
२	यशोधरा गाउँपालिका	२	पुर्व भडेहर,बिचली भडेहर, पश्चिम भडेहर, भावपुर, गनेशपुर, सोनबर्षि
३	यशोधरा गाउँपालिका	३	पुर्व बशन्तपुर, पश्चिम बशन्तपुर, हरदेवा ,लोहरौली ,बहडिलवा
जम्मा	३		

१०. कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू

क) लक्ष्य :

परियोजनाको कार्य क्षेत्रमा सामाजिक, वातावरणिय र आर्थिक धरातलमा रहिजिविकोपनर्जनमा दिगोरूपमा सुधार भएको उत्थानशिल समुदायको निर्माण गर्न योदान गर्ने ।

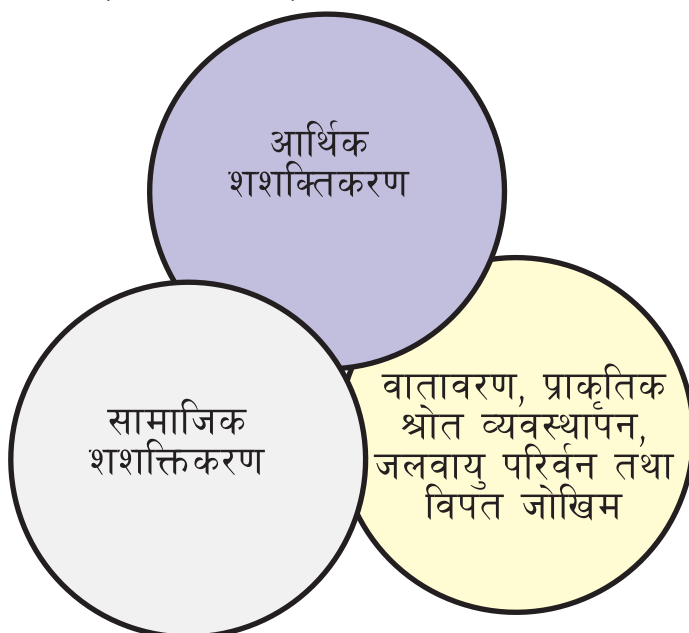
ख) उद्देश्यहरू :

- सामाजिक, आर्थिक तथा स्वास्थ्य संग सम्बन्धित सवालहरूको सम्बोधन गर्नको लागि समुदाय शशक्त भएको हुनेछ ।
- प्राकृतिक श्रोत तथा विपत जोखिमको व्यवस्थापनको लागि समुदाय शशक्त भएको हुनेछ ।
- विभिन्न कृषि तथा गैर कृषि आम्दानिका माध्यमहरूद्वारा समुदायको जिविकोपार्जनका विकल्पहरू सवल भएका हुनेछन ।

११. लक्षित समुह/समुदाय :

सामाजिक तथा आर्थिकरूपमा विपन्न वर्ग, सानाकिसान, एकल महिला, विद्यार्थी तथा शारिरिक सिमीतता भएका व्यक्तिहरू ।

१२. कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्रहरू : (Thematic Area) :

१३. समुहगत संरचनाहरू :

क्र.सं.	समुह व समितिको नाम	वडा-१	वडा-२	वडा-३	जम्मा
१	आत्मनिर्भर समुह	१२	११	८	३१
२	पालिका स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति	—	—	—	१
३	वडा स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति	१	१	१	३
४	पोखरी संरक्षण तथा व्यवस्थापन समिति	३	१	४	८
५	विद्यालयविपद् व्यवस्थापन समिति	१	१	१	३
६	इको बाल क्लब	१	१		२

१४.संचालन गरिएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू:

१.१ सामाजिक शशक्तिकरण मोडेल :

क्र.सं.	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य सख्या	जम्मा प्रगती सख्या	वडा नं.-१	वडा नं.-२	वडा नं.-३
१	सामाजिक परिचालन तथा समुदाय शशक्तिकरण विधिको बारेमा तालीम	१	१			
२	आत्मनिर्भर समूहहरूको गठन तथा परिचालन	३०	३१	१२	११	८
३	समुह व्यवस्थापन तथा नेतृत्व विकाश सम्बन्धि तालिम	३०	३१	१२	११	८
४	समुहको क्षमता विश्लेषण तथा कार्ययोजना निर्माण	३०	३१	१२	११	८
५	समुहलाई बाल संरक्षण, लैंगिकता, बाल विवाह सम्बन्धि अभिमुखिकरण	३०	३१	१२	११	८
६	हानि नगरौ अभिमुखिकरण	३०	३१	१२	११	८
७	सदस्यहरूको समाज प्रती उत्तरदायित्व र लगानिको बारेमा छलफल तथा अभिमुखिकरण	३०	३१	१२	११	८
९	समुहलाई सम्बन्धित निकायमा सम्बन्ध विस्तार तथा दर्ता	७	७	२	२	३
९	अवलोकन भ्रमण	१	१			
१०	वडा स्तरीय सरोकारवाला संग परिचयात्मक कार्यक्रम	३	३	१	१	१
११	वडा स्तरीय सरोकारवाला संग वडा बाट पाउने सेवा सुविधा तथा बजेट तर्जुमा कार्यक्रम	३	३	१	१	१

१२	बाल विवाह लैंगिक हिंसा विरुद्ध रैली कार्यक्रम	१	१			१
१३	समुदाय समाजप्रति उत्तरदायित्व योगदान तथा आत्मनिर्भर बानीको विकासको लागी अभिमुखीकरण	३०	३१	१२	११	८
१४	समुहका प्रत्येक सदस्यहरुको भूमिका बारे अभिमुखीकरण	३०	३१	१२	११	८
१५	मासिक समिक्षा बैठक तथा कार्ययोजना निर्माण	१२				

१.२ आर्थिक शशक्तिकरण मोडेल

क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य सख्या	जम्मा प्रगती सख्या	वडा नं.-१	वडा नं.-२	वडा नं.-३
१	आर्थिक शशक्तिकरण मोडेल सम्बन्धि तालिम (स्टाफ)	१	१			
२	बित्तिय साक्षरता सम्बन्धि तालिम					
३	समुह बचत प्रोत्सहन तथा निरन्तर परिचालन	३०	३१	१२	११	८
४	समुहको आर्थिक व्यवस्थापनमा सहयोग					
५	समुह लेखा व्यवस्थापन तालिम	१	१			

१.३ स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धि मोडेल

क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य सख्या	जम्मा प्रगती सख्या	वडा नं.-१	वडा नं.-२	वडा नं.-३
१	स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धि मोडेलको तालिम (स्टाफ)	१	१			
२	महिला तथा बालबालिकालाई लक्षित गरि स्वास्थ्य शिविर संचालन	१	१		१	
३	करेसावारी निर्माणमा सहयोग	३१ (सवै समुहमा)	३१	१२	११	८
४	पोशिलो खाना तयार गर्ने सम्बन्धि प्रदर्शनी	३	३	१	१	१
५	चर्पिको उपगयोग गरौ सम्बन्धि जनचेतना जगाउने				१	१

२. वातावरण, प्राकृतिक श्रोत व्यतवस्थापन, जलवायु परिवर्तन तथा बिपत जोखिम व्यवस्थापन मोडेल :

क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य सख्या	जम्मा प्रगती सख्या	वडा नं.-१	वडा नं.-२	वडा नं.-३
१	वतावरण, प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन, जलवायु परिवर्तन तथा बिपत जोखिम व्यवस्थापन मोडेल सम्बन्धि तालिम	१	१			
२	समुदाय द्वारा प्राकृतिक ताल व्यवस्थापन गर्ने बारेमा छलफल					
३	समुदायलाई (पोखरी व्यवस्थापन समिति, विद्यालय बिपद व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरिय बिपद व्यवस्थापन समिति) जलवायु परिवर्तन, अनुकुलन र न्युनिकरण तथा बिपत जोखिम व्यवस्थापनको बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने	२	२			
४	विद्यालयमा पार्यावरण बाल क्लव निर्माण तथा विद्यार्थिहरुलाई प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन तथा ताल संरक्षण गर्ने बारेमा अनुशिक्षण	३	२	१	१	
५	माटो परिक्षण शिविर संचालन	२	२	१	१	
६	वडा स्तरीयबिपत व्यवस्थापन समिति निर्माण	३	३	१	१	१
७	समुदायमा सहभागितामुलक बिपत जोखिमको लेखाजोखा गर्ने र कार्ययोजना निर्माण		५	३		२
८	विद्यालय बिपत व्यवस्थापन समिति निर्माण	३	३	१	१	१
९	विद्यालय बिपत व्यवस्थापन योजना बनाउने र कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि सहयोग	३	३	१	१	१
१०	पोखरी संरक्षण तथा व्यवस्थापन समिति निर्माण	८	८	३	१	४
११	पोखरी मर्मत तथा व्यवस्थापन	४	४	१	१	२
१२	विद्यालय बिपद व्यवस्थापन समितिलाई अकस्मिक कोष स्थापनार्थ सहयोग(रु.१२०००) प्रति विद्यालय	३	३	१	१	१
१३	बिपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागी समाग्री सहयोग	३	३	१	१	१
१४	पोखरी संरक्षण तथा व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन	४	४	२	१	१
१५	पोखरी संरक्षण तथा व्यवस्थापन योजना निर्माण	४	४	१	१	१
१६	पोखरीको डीलमा बोरीड. जडान	८	२	१	१	

३.१ कृषि व्यवसाय स्थापना

क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य सख्या	जम्मा प्रगती सख्या	वडा नं.-१	वडा नं.-२	वडा नं.-३
१	मुल्य सृडखला तथा बजारीकरण सम्बन्धि तालिम	१	१			
२	कृषि जन्य उपज (खाद्यान्न, तरकारी, डेरी, बाखापालन अदि)को बजारका पात्रहरु संग छलफत तथा मुल्य सृडखला नक्साडन गर्ने	१	१	१		
३	कृषि जन्य उपजको उत्पादन सम्बन्धि (तरकारी बाली) तालिम	६	६	२	२	२
४	कृषि जन्य उपजको उत्पादन सम्बन्धि (धान बाली) तालिम	६	६	२	२	२
४	सिंचाईको लागि सहयोग (बोरिड तथा मोटर)	८	८	२	३	३
	नयाँ कृषि प्रविधि प्रदर्शन (थोपा सिचाई, अर्कषक लुर तथा प्लास्टिक मल्चीङ्ग) (लहरे तरकारी बाली)	२५	२५	१२	८	५
५	एकिकृत शत्रुजिव व्यवस्थापन तथा विषादिको सुरक्षित प्रयोग सम्बन्धि तालिम	६	६	२	२	२
६	१६ हप्ते आई.पि.एम. पाठशाला संचालन (तरकारी र धान)	२	२	१	१	
७	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	३	३	१	१	१
८	बाखाको नश्ल सुधार अन्तरगत(बोका) सहयोग	३	३	१	१	१
९	पशु धन विमा अभिमुखीकरण	३	४	१	२	१
१०	ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता निर्माण तालिम	३ जना	३ जना	१	१	१
११	दुग्ध संकलन केन्द्र व्यवस्थापनमा सहयोग	१	१	०	१	०
१२	माछा पालन तालिम	१			१	
१७	हरियो मलका लागी ढइचाको बीउ वितरण	१७ समुह	१९	६	६	७
१८	गोठ व्यवस्थापन तथा भकारो सुधार	१५	१५		५	४
१९	बाखाको खोर निर्माण	१०	१०		३	३

३.२ गैर कृषि व्यवसाय स्थापना

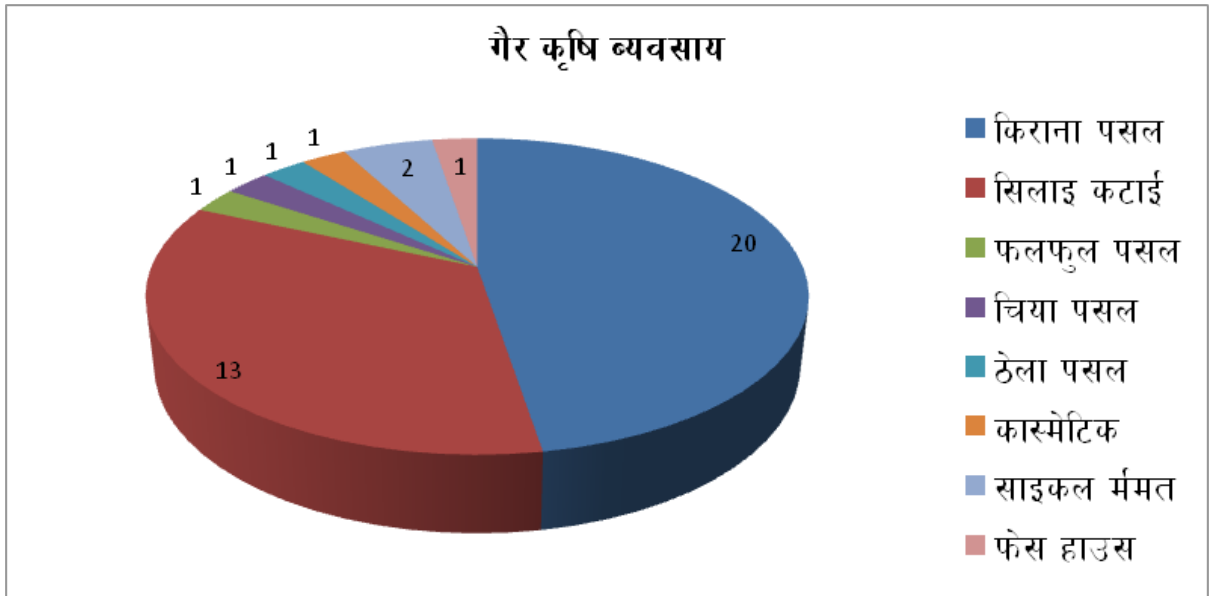
क्र.स.	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य सख्या	जम्मा प्रगती सख्या	वडा नं.-१	वडा नं.-२	वडा नं.-३
१	समुदायमा सम्भावित गैर कृषि व्यवसायको छनौट					
२	समुदायमा अधारित गैर कृषि व्यवसायमा सहयोग					
३	गैर कृषि व्यवसायी (उद्यमी)हरुलाई खाता व्यवस्थापन तालिम	१	१			

१४. समुह बचत प्रोत्साहन तथा निरन्तर परिचालन :

क्र.सं.	प्रोत्साहन प्रदान गरेको समुह	समुह सख्या	प्रति समुह रु.	जम्मा रु.
१	आत्मनिर्भर समुह	३१	रु.५२२५	रु.१६१९७५

१५. गैर कृषि व्यवसाय परिचालन :

क्र.सं.	व्यवसायको नाम	उद्यमी सख्या			जम्मा	कैफियत
		वडा नं.-१	वडा नं.-२	वडा नं.-३		
१	किराना पसल	१३	४	३	२०	
२	सिलाई कटाई	७	५	१	१३	
३	फलफुल पसल	—	—	१	१	
४	चिया पसल	१	—	—	१	
५	चाट ठेला पसल	१	—	—	१	
६	कास्मेटिक	१	—	१	२	
७	साइकल मर्मत पसल	२	—	—	२	
८	फ्रेस हाउस	१	—	—	१	
	जम्मा	२४	९	६	४१	

मासिक समिक्षा बैठक तथा कार्ययोजना निर्माण :

१५. मुख्य उपलब्धीहरू :

१) सामाजिक शशक्तिकरण तर्फ :

- समुहमा बचत तथा आर्थिक व्यवस्थापन अन्तरगत ३१ वटै समुहका सदस्यहरूले नियमित मासिक रूपमा ५० देखि १०० सम्म बचत गर्नु भएको छ, जसमा हाल सम्मा २,५९,६५२ रुपैया बचत भएको छ ।
- समुहले प्राप्त गरेको प्रोत्साहन पश्चयात ३१ वटै समुहले मासिक बचत गरी बैंक खाता खोलेर सुरक्षित रखेका छन् ।
- ३१ मध्य ७ ओटा समुह गाउपालिकामा दर्ता भइ योजना बनाउन सक्षम भएको ।
- महिला तथा बालबालिकालाई लक्षित गरि स्वास्थ्य शिविर संचालन गरियोजससमा ४१९ जना गर्भवती महिला तथा बच्चाहरूको स्वास्थ्य जाच गरी औसधि बितरण गरियो ।
- वडा स्तरीय सरोकारवाला संग वडा बाट पाउने सेवा सुविधा तथा बजेट तर्जुमा कार्यक्रम पश्चात १५९ जना समुह सदस्यहरूले वडा कार्यलय बाट विभिन्न ठाउमा प्रविधिक तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्नुभएको छ, जस्तै बोरीड सहयोग, गाई भैसी लाई Vaccination, गुडिया बुन्ने तालिम, बाखा सहयोग ।
- समुहका महिला सदस्यहरूलाई समुहमा आउन श्रीमान संग अनुमती लिई मात्र आउने तर अहिले कुनै समस्या नदेखिएको ।
- समुहलाई लैंगिकता, चर्पिको प्रयोग तथा पन्जिकरण सम्बन्धि अभिमुखिकरण गरि कार्य योजना पश्चात २७ वटा नगरिकता , १४ वटा जन्मदर्ता बनाउन सफल भएको ।
- सदस्यहरूको समाज प्रती उत्तरदायित्वसम्बन्धि अभिमुखिकरण पश्चात ८३ जना समुहका सदस्यहरू समुदायका अन्य विभिन्न समुहहरूमा समावेश हुन सफल ।

२) पशुपालन तर्फ

- १५ जना किसानको भकारो सुधार गरीएको जसबाट गाई भैसिको गोबर तथा पिसबको सकंलन भई खेत बारीमा प्रयोग गरिरहेका छन्।
- १० जना किसानको बाखाको खोर निर्माण भएको छ, यसले गर्दा घर भित्र तथा आफु सुत्ने खाट नजिकै बाखा न बाधी खोरमा सुरक्षित भई सोतरको समेत व्यवस्थापन भएको छ ।
- यशोधरा गा पा १,२ र ३ का ३ जना व्यक्तिहरूलाई पशु स्वस्थ्य कार्यकर्ताको रूपमा निर्माण गरिएको छ, जसमा ३ जनाले ३ महिने ग्रमिण पशु स्वस्थ्य कार्यकर्ताको तालिम प्राप्त गरी ३५० वटा गाई भैसीमा खोरेत तथा पी पी आरको ख्वअप्लवतष्यल गरेका छन् ।
- बाखामा नश्ल सुधारको लागि ३ वटा वडामा ३ वटा वोयर वोका सहयोग गरियो ।
- परियोजनाको पहलमा संचालन गरिएको बीमा अभिमुखीकरण बाट ३५ वटा पशु धन विमा भएको जसमा २५ ओटा गाई भैसी तथा १० ओटा बाखाको बीमा गरेका छन् ।

३) कृषि ब्यवसाय सम्बन्धित :

- माटो परिक्षण सिबिर बाट २५ वटा समुहका ३५० जनाको खेतको माटो परिक्षण भएको ।
- २५ जना कृषकलाई थोपा सिचाई प्रदसनि :
- २४ जना किसानले ४ हजार देखि २०००० सम्माको आमदानी लिन सफल ।
- ९१४ जना समुह सदस्याहरूलाई करेशाबारीमा सहयोग पछि सबै आत्मनिर्भर समुहको सदस्यहरूले आफनै घरमा उत्पादन गरी ताजा तरकारी खाने गरेको तथा बठि भएको बाट बिक्रि गरी ३० जनाले २०००० सम्माको आमदानी लिन सफल ।
- ३० जना किसानहरूले क्षुः पाठशाला तथा सुरक्षित बिषादिको तालिम बाट सचेत भै धरमै जैबिक बिषादि

तयार गरी IPM प्रविधि प्रयोग गरि तरकारी उत्पादन गरेको ।

- १८० जना किसानहरूलाई तरकारी उत्पादन सम्बन्धि तालिम दिइयो जसमा ६० जना कृषकहरूले तालिम अनुरूप तरकारी खेति गर्न थल्लु भएको ।
- माटो शिविर संचालन गर्दा माटो परिक्षण नमुना संकलन गर्न समुहका किसानहरू आफै संक्षम भएका छन् ।
- कृषि जन्य उत्पादन तालिममा सहभागी हुने किसानहरूले धानको बीउको गुणस्तर पता लगाउन अण्डा नुन पानीले घरेलु विधि अपनाएर परिक्षण गर्न सक्षम भएका छन् ।
- बोरिङ्ग जडान पश्चात ८ वटा टोलका किसानहरू सिचाई गरि धानको बेर्ना लगाउन तथा तरकारी खेती गर्न सजिलो भएको छ ।

४) वातावरण सम्बन्धित:

- २ वटा विद्यालय स्तरीय इको बाल क्लब गठन भएको तथा उक्त कार्यक्रममा ६३ जना विद्यार्थी र शिक्षकलाई वातावरण सम्बन्धि अभिमुखीकरण दिएको ।
- ६ वटा विद्यालयका शिक्षकहरूलाई जलवायु परिवर्तन , प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन तथा विपद व्यवस्थापन तालिम दिए पछि ६ वटै विद्यालयका शिक्षकहरू आफ्नो विद्यालयका सबै गरी २१० जना विद्यार्थीहरूलाई अतिरिक्त कक्षा अन्तरगत जलवायु परिवर्तन तथा विपद पुर्व तयारी र सचेतना कक्षा संचालन गरेका छन् ।
- कार्यक्षेत्रको ५ गाउँमा जलवायु परिवर्तन अनकुलन तथा विपद व्यवस्थापन अभिमुखीकरण गरि विपदको लेखाजोखा गर्दा आफु कुन प्रकारको जोखिममा छु भन्ने कुराको योजना निर्माण गरेको ।
- ३५० जना सहभागीहरूको उपस्थितिको साथ विश्व पानी दिवस मनाइयो ।
- ३ वटा वडा स्तरीय विपद जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन गरि सम्भावित ८ वटा तालको छनोट ।
- ८ ओटा पोखरी सरंक्षण तथा व्यवस्थापन समिति गठन गरी ८ ओटौ पोखरीको सरंक्षण तथा व्यवस्थापन योजना निर्माण ।
- ८ ओटौ पोखरीको ईन्जिनियरिङ सर्भे गरी रिपोर्ट तयार गरि ४ पोखरीमा सुन्दरीकरण गरियो जसमा जे.सि.वि को प्रयोग गरेर पोखरीको डिल बनाउने र माटो कटाई गर्ने, वृक्षारोपण गर्ने र बोरीड जडान गर्ने तथा तारवार लगाउने काम गरियो ।
- ३ ओटा विद्यालयमा विद्यालय विपद व्यवस्थापन समितिको गठन गरि विद्यालय विपद प्रतिकार्य यो जना योजना निर्माण गरि योजना अनुसार ३ वटा विद्यालयहरूलाई विपद पुर्व तयारी तथा विपद पछि व्यवस्थापनका लागि समाग्री सहयोग बाट विद्यालयका कक्षा कोठा सफ गर्न ,शौचालयको सफाई तथा डस्टबीनको प्रयोग भइरहेको छ ।

५. गैर कृषि व्यवसाय सम्बन्धी :

- एकल महिला, अपाङ्गता भएको व्यक्ती , तथा भूमिहिन गरी ४१ जनालाई गैर कृषि व्यवसाय अन्तरगत ८ किसिमका व्यवसाय संचालन गरेका छन् ।

सम्पर्क समन्वयन र सहकार्यहरूमा गरिएका कार्य तथा उपलब्धी :

- वडा स्तरीय विपद जोखिम व्यवस्थापन समिति गठन तथा पोखरी छनोट गरिएको ।
- स्वास्थ्य शाखा, गा.पा., ३ वटै वडा कार्यालय तथा ३ वटै स्वास्थ्य चौकीको सहकार्यमा गर्भवती महिला तथा बालबालिका लक्षित स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिएको ।
- कृषि शाखा तथा सेवा केन्द्रको सहकार्यमा आइ.पि.एम. प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम सम्पन्न गरि

जनशक्ति तयार गरिएको ।

- कपिलबस्तु जिल्लाको दैविक प्रकोप उद्धार समितिको सहकार्यमा जिल्ला विपदपूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६, तयार गरिएको ।
- २ वटा बीमा कम्पनी सित समन्वय गरी पशुधन बीमा अभिमुखीकरण तथा बीमा गर्न पहलगरेको ।
- माटो परिक्षण निर्देशनालयको समन्वयमा माटो जाँच शिविर संचालन गरेको ।
- वडाको निर्वाचित प्रतिनिधिको सहकार्यमा ८ वटै पोखरी संरक्षण तथा व्यवस्थापन समितिको गठन गरिएको ।
- स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धी कार्यक्रम वडा प्रतिनिधिको सहकार्यमा संचालन ।
- वडा कार्यालयको सिफारिसमा कृषि शाखा संग समन्वय गरी ७ वटा कृषक समुह दर्ता गरिएको छ ।
- स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य स्वयम सेविकाको सहकार्यमा गर्भवती महिलाहरुको लागी पोषण यूक्त फर्सिको खीर बनाउने प्रदर्शनी ।
- गा.पा.तथा सस्थाको अन्य परियोजना अब मेरो पालो , संग सहकार्यमा अन्तर राष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवसको अवसरमा रैली तथा गोष्ठी सम्मपन्न गरिएको ।

प्रभावहरु :

- गर्भवती महिलामा हुने स्वास्थ्य समस्याको बारेमा चेक जाँच गराउनु पर्छ ।
- बाल श्रम शोषण प्रति सम्बेदनशिलता को प्रभाव ।
- चियाखाजाको पसलमा प्लास्टिक प्लेट तथा गिलासको प्रयोग नगर्ने ।
- विद्यालय कक्षा कोठामा फोहर व्यवस्थापनका लागी डस्टबीनको आवश्यकता मशसुस भएको ।
- बोरिङ्ग जडान भएर धानको बेर्ना लगाउन सजिलो भएको ।
- पोखरी व्यवस्थापन समितिले पोखरीको पानी संरक्षण गर्नु पर्छ भन्ने कुरा समुदायमा व्यापक प्रभाव
- पशु पाल्ने किसानहरुमा पशु धन बीमा गराए पछि पशु तथा लगानी सुरक्षित रहने
- विषादीले शारिरमा नोक्सानी गर्ने भएकाले आर्गनिक तरकारी खेती गर्नु पर्छ ।
- माटोमा प्राड.गारिक मलको मात्रा जमिनमा कम भएको कुरा थाहा पाई हरियोमल लगाउन थालेको ।

नमुना कार्यहरु :

- चिया तथा खाजामा कागजको प्लेट प्रयोग गरिरहेका छन ।
- समुह सदस्यहरुको कोड राखी नाम विवरण तयार गरि कार्य गरेको ।

सिकाईहरु :

- महिलाहरुको समुहमा पुरुषहरुलाई पनि रखेर काम गर्दा सजिलो भएको छ ।
- बढि उमेर (५० भन्दा वर्ष बढी) समुहका महिला सदस्य भन्दा नया उमेर समुहका सदस्य विषय बस्तुमा केन्द्रित रहने भएकोले सिकाइमा सहज हुँदो रहेछ ।
- प्रत्येक समुहका सदस्यहरुको कोड राखेर नाम लेख्दा प्रमाणित गर्न सजिलो हुँदो रहेछ ।
- कार्यक्रमको संरचना बहुआयमिक भएकोले कार्यक्रम नजिता मुखी भएको छ ।
- कार्यक्रम शुरु गर्नु भन्दा अगाडी budget को बारेमा जानकारी गरिदिदा participant मा Negative impact कम हुँदो रहेछ ।

सुझावहरु :

- गरेको कामको अनुगमन नियमित हुनु पर्ने ।
- त्रैमासिक प्रगती समिक्षा हुनु पर्ने ।

समस्या/चुनौती :

- पहिला केहि ब्यक्तिहरुले समुहको पैसा खाएर फिर्ता नगरेकोले समुहमा बचत गर्न समस्या भईरहेको ।
- समुदायमा कार्यक्रम गर्दा, बोलाएको भन्दा सहभागी धेरै भएकाले व्यवस्थापन गर्न गाह्रो भएको ।

परियोजनाले तयार पारेका केही दस्तावेजहरु :

- समुह गठन तथा परिचालन निर्देशिका
- इकोक्लब गठन तथा परिचालन निर्देशिका
- विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन तथा परिचालन निर्देशिका
- समुह दर्ता विद्यानको नमुना
- गैर कृषि ब्यवसाय संचालन निर्देशिका
- बचत तथा ऋण परिचालन निर्देशिका
- जिल्ला विपद्पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६
- विद्यालय विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना
- ब्यवसायिक योजना

४.२ अब मेरो पालो कार्यक्रम

पृष्ठभूमि :

दलित सामाजिक विकास केन्द्र, केएर नेपालको संयुक्त साभेदारीमा तथा केएर यू.एस.ए. को आर्थिक सहयोगमा अप्रिल २०१४ देखि जुन २०१७ सम्म किशोरीकिशोर शसक्तिकरणको लागि “अब मेरो पालो” कार्यक्रम संचालन भएको हो। समुदायमा सहभागिता मूलक अध्ययनको आधारमा विभिन्न गतिविधिहरू संचालन भएकोमा कार्यक्रम प्रभाकारी रहयो। यसर्थ विगतको कार्यक्रमको प्रभापवाट प्राप्त उपलब्धी र सिकाईको आधारमा यो कार्यक्रम २०१७ जुलाई देखि २०२० डिसेम्बर सम्मका लागि दोस्रो चरणमा प्रवेश गरेको छ। अहिले यो कार्यक्रम नयाँ र पुरानो कार्यक्षेत्र गरी जिल्लाको १० वटा स्थानिय तह अर्न्तगत जम्मा २६ वटा समुदायहरूमा कार्यक्रम संचालन भईरहेको छ।

कार्यक्रमको नाम : - अब मेरोपालो - (Tipping Point)

सहयोगी संस्था : केएर नेपाल

दातृ निकाय : केएर यू.एस. ए.

परियोजना अवधि : १ जुलाई २०१८ देखि ३० जुन २०१९

चरण : दोस्रो

स्वीकृत रकम : १,१४,७६,७४१/-

विगत १२ महिनामा जम्मा खर्च रकम : ७०,४९,५१७/-

विगत १२ महिनामा खर्च प्रतिशत : ६१ प्रतिशत

बाँकी रकम : ४३,६०,६५१/- (नयाँ क्षेत्रमा काम गर्ने योजना भएको तर विभिन्न कारणले कार्यान्वयन हुन न सकेको)

कर्मचारी संख्या : २९ जना

महिला	पुरुष	दलित		पिछडा वर्ग		जनजाति		ब्राहमण/क्षेत्र	
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
१४	१५	३	६	६	८	१	१	२	२

कार्यक्षेत्र :

पुरानो कार्यक्षेत्र :

हालको न.पा/गाउँपालिका	वडा नं.	गाँउ/टोल	साविक गा.वि.स.	वडा नं.
कपिलबस्तु न.पा.	५	दलदलहा	गोटिहवा	२
शुद्धोधन गाउँपालिका	६	सानो कर्मा	बासखोर	६
मायादेवी गाउँपालिका	५	सिसहनिया	बलुवहवा	७
	७	नौडिहवा	हरनामपुर	३
यशोधरा गाउँपालिका	८	खोरिया	सिहोखोर	७
	७	बेल्सापुर	सोमडिह	६
कृष्णानगर न.पा	५	गुलरी	पुरुषोत्तमपुर	९
	७	अजिगरा	अजिगरा	१

नयाँ कार्यक्षेत्र :

हालको न.पा/गाउँपालिका	वडा नं.	गाँउ/टोल	साविक गा.वि.स.	वडा नं.
विजयनगर गा.पा.	१	जावाबैराठ	गुगौली	१
	२	लोहरौला	गुगौली	४
	३	पथरदेइया	पथरदेइया	१
	४	जगदीशपुर	पथरदेइया	६
	५	डालपुर, देवीपुर, कटुवा, नवरंगिय, कटनिया	खुरहुरिया	५,९
	५	जुगुनिया,बघमरवा, सिसवा, महादेव	खुरहुरिया	१, २
शिवराज न.पा.	५	पुर्व रहटकोल, बुडिडिहवा, दखिन	बीरपुर	७
	५	परसिया	बीरपुर	९
	१०	गम्बापुर, बकौली, ईस्लामनगर, पिरिनडिहवा	लालपुर	१
कृष्णानगर न.पा.	१२	ठकुरापुर	भगवानपुर	७
महाराजगंज न.पा.	१	महाराजगंज बजार, औरहवा, डेरवा	महाराजगंज	१
		पिपरी, बगहिया	महाराजगंज	२
	२	उनवलिया, सानो गैडहवा, ठूलो गैडहवा	महाराजगंज	३
बुद्धभूमि न.पा.	२	बडहरा	जयनगर	९
		गोरुसिङ्गे	जयनगर	५
		गोरुसिङ्गे	जयनगर	८
बाणगंगा न.पा.	५,६	बैदौली, सुठौली, सोठौली भाँट, बनकसिहा, भुलनीपुर, खोपरौलिया	कोपवा	४
जम्मा : २६ वटा गाउँ				

कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू

क) लक्ष्य : बाल विवाहका अन्तरनिहित कारणहरूको सम्बोधनका लागि नवीन प्रयोग तथा पैरवी । (पहिलो चरण)

(दोस्रो चरण)

सन् २०२३ को अन्त्य सम्ममा, प्रमाणमा आधारित (प्रमाणजन्य) समावेशी अनुभवका आधारमा, केएर स्वयम् दिगोपना, समावेशी, राष्ट्रव्यापी तथा स्थानीय स्तरका सांगठनिक संरचनाहरूको सहयोगमा किशोरीहरूको अधिकारका लागि उनिहरूलाई सशक्त गर्ने, उनीहरूको छनौट तथा चाहनामा बृद्धि गर्दै लैजाने, किशोरीहरूको सहभागीतामा आवश्यक संरचनाहरूको निर्माण गर्दै जाने लक्ष्य लिएको छ । निर्धारित लक्ष्य प्राप्तिका लागि सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरू लाई सानो उमेरमा गरिने बाल विवाह र सामाजिक मुल्य मान्यताका कारण बलजफ्ती गरिने विवाह सँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरूमा मात्र संकुचित पारिने छैन ।

ख) उद्देश्यहरू :

दोस्रो चरणको मुख्य लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू :

- परियोजनाको पहिलो चरणका सिकाई तथा विकासमा आधारित प्रमाणहरूलाई अनुगमन तथा मुल्यांकनको माध्यमबाट सर्वश्रेष्ठतम क्रियाकलाप तथा रणनीतिहरूको उत्पादन (Harvest) गर्ने ।
- अब मेरो पालो परियोजनाको ToC को आधारमा निर्धारित मुख्य ४ सैद्धान्तिक आधारशिलाहरूलाई एक आपसमा जोड्न सक्ने कार्यान्वयन प्याकेजहरूको विकास गर्ने ।
- किशोरीहरूको व्यक्तिगत जीवनलाई प्रभाव पार्न सक्ने कार्यान्वयन प्याकेजहरूको कार्यान्वयन र मुल्यांकन मार्फत विशेष दृष्टिकोणको लागि आवश्यक प्रमाणहरू बनाउने ।
- सम्भावित स्रोत नियन्त्रणका लागि विगतको सिकाई र प्रमाणहरू विच प्रभावकारी सम्बन्ध राख्दै केएरको किशोरी अधिकार तथा सशक्तिकरण कार्यक्रमको निर्माण गर्दै ।
- स्थानिय तथा राष्ट्रिय स्तरमा चलिरहेको पैरवी वकालत तथा यसको प्रभावलाई तहगत स्तरमा पुऱ्याउने तथा दबावपूर्ण रूपमा गरिने सम्बन्धित कार्यक्रमहरू र किशोरी केन्द्रित अभियानहरू सँग संलग्न हुने ।

लक्षित समुह/समुदाय : लक्षित वर्ग

- किशोरी समुह
- किशोरहरू समुह
- अभिभावक समुह - आमा समुह, बुवा समुह
- गाउँ बाल संरक्षण समिती
- विद्यालय व्यवस्थापन समिती
- बाल क्लब
- धर्म गुरु
- नगरपालिका / तथा गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरू

कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्रहरू : (Thematic Area) :

- यौनिक तथा प्रजनन स्वस्थ अधिकार (ASRHR)
- किशोरीहरूको बैकल्पक अवसर तथा लघु उद्यम विकास
- सामाजिक तथा धार्मिक मूल्य मान्यतामा परिवर्तन
- अभियान संचालन तथा पैरवी

संचालन गरिएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू :

जुलाई २०१८

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरू	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	संस्थागत विकास अभिमुखीकरण गोष्ठी	१ वटा	१२	१९	३१	कार्यक्रम तथा कार्य समितिको संयुक्त बैठक
२	यौनिकता तथा स्टाफ रुपान्तरण गोष्ठी	१ वटा	८	६	१४	केएर स्टाफवाट सहजीकरण
३	उडान कार्यक्रमको वेशलाईन सर्वे	१ वटा	२	३	५	केएर स्टाफवाट सहजीकरण

४	कर्मचारी क्षमता आँकलन	१ वटा	७	८	१५	कार्यसमितिबाट सहजीकरण
५	किशोरी तथा किशोरको म्यानुवलमा समिक्षा, पृष्ठपोषण	२ पटक	१	१	२	केएर स्टाफबाट सहजीकरण
६	हानीकारक सामाजिक मुल्यमान्यता परिवर्तन सम्बन्धी अर्न्तक्रिया गोष्ठी	१ वटा	४०	४०	८०	DSDC तथा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको संयुक्त आयोजना-यशोधरा ७ सुलतनवापुर
७	SEE नतिजाको अनुगमन	१ वटा	१५	१२	२७	जम्मा २७ जना - किशोरी १५ तथा किशोर १२ जना सफल
८	उच्चमी समुहको अनुगमन, Follow up	८० वटा	८०			
९	राष्ट्रिय युवा सम्मेलनमा सहभागिता - (लुम्बिनी)	१ वटा	३		३	२ जना समुहका किशोरीहरुको सहभागिता

अगस्त २०१८

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	किशोर किशोरी समुहहरुको नेतृत्वमा रक्षा बन्धन कार्यक्रम	८ वटा	२४१	१५७	३९८	
२	मासिक समिक्षा बैठक	१ पटक	६	८	१४	
३	सत प्रतिशत विद्यालय भर्ना तथा बाल विवाह मुक्त वडा घोषण कार्यक्रममा सहकार्य	१ वटा	३१	१८	४९	मायादेवी गा.पा. ५
४	सत प्रतिशत विद्यालय भर्ना घोषण कार्यक्रममा सहकार्य	१ वटा	४	५	९	क.ब.न.पा. ५
५	वार्षिक कार्यक्रम समिक्षा गोष्ठी LEAD Butwal	१ वटा	२	४	६	केएर नेपाल तथा साभेदार संस्थाहरु
६	आधुनिक युगमा शिक्षाको महत्वको विषयमा हाजिरी जबाफ प्रतियोगिता (अजिगरा)	१ वटा	१३	५	१८	किशोरीहरुको नेतृत्वमा
७	किशोर किशोरी समुहहरुमा सेसन संचालन : सेसनका विषयहरु १) हाम्रो परिवार तथा हाम्रो छिमेक २) मलाई के ले खुशी बनाउँछ ? ३) जीवन उपयोगी शीपहरु					

सेप्टेम्बर २०१८

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाक्लापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	५ नं. तथा ४ नं. प्रदेशको संयुक्त बालिका सम्मेलन - देवचुली नवलपरासी नाटक प्रदर्शन	१ वटा	६	५	१०	बुद्ध नाटय समुह तथा किशोरी अधिकार मंचको सहभागिता
२	CEDAW, Shadow प्रतिवेदन गोष्ठीमा किशोरीहरुको सहभागिता	१ वटा	३५	१३	४८	DSDC वाट ४ जना (२ किशोरी, २ जना कर्मचारी)
३	GBN मा किशोरीहरुको तर्फवाट प्रस्तावना पेश	१ वटा		२	२	केएर नेपाल तथा DSDC
४	VSLA तालिम, अजिगरा	१ वटा	३६	१३	४९	किशोरीहरुलाई
५	बाल दिवस कार्यक्रम	१ वटा	२७०	२१०	४८०	श्री जगन्नाथ प्रा.वि. कोपवा, DSDC र लुम्बिनी क्रिश्चियन समाजको संयुक्त आयोजना
६	किशोर किशोरी समुहहरुमा सेसन संचालन : सेसनका विषयहरु १) हाम्रो परिवार तथा हाम्रो छिमेक २) मलाई के ले खुशी बनाउँछ ? ३) जीवन उपयोगी शीपहरु					

अक्टुबर २०१८

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाक्लापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	किशोरी समुहमा VSLA तालिम	१ पटक	४९		४९	अजिगरा
२	बालिका शिक्षाको सवालमा कृष्णानगर न.पा. संग अर्न्तक्रिया बैठक	२ पटक	१	१२	१३	अजिगराका किशोरीहरुको सवालमा
३	७ ^{औं} अन्तर्राष्ट्रिय बालिका दिवस	१	१५०	५०	२००	क.ब.न.पा. संग सहकार्य
४	संस्था साभेदारी समिक्षा बैठक	१ वटा	१	२	३	केएर नेपाल का सभेदार संस्थाहरु संग बुटवल
५	मासिक समिक्षा बैठक	१ वटा	७	६	१३	
६	जीविकोपार्जन सभे अभिमुखीकरण	१ वटा	६	४	१०	भैरहवा
७	अभिभावक समुह संग बैठक	३ वटा	५०	५	५५	पुरुषोत्तमपुर, सोमडिह, बासखोर

८	किशोर किशोर समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) हिंसा तथा यसका प्रकारहरु २) सुरक्षित हुने तरिकाहरु ३) सुरक्षित स्थान ४) लैंगिकताको वाक्स बाहिर कसरी आउने ५) आमदानी तथा खर्च विश्लेषण					
---	---	--	--	--	--	--

नोवेम्बर २०१८

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	फिल्ड परिक्षणका लागि TOT	१ वटा	६	३	९	वुटवल
२	सस्थाको सामाजिक लेखा परिक्षण	१ वटा	२४	४८	७२	
३	अन्तराष्ट्रिय उद्यमशिलता सम्मेलनमा सहभागिता - (धनगढी)	१ वटा		१	१	केएर नेपाल तथा साभेदार संस्थाका प्रतिनिधीहरु
४	मासिक समिक्षा बैठक	१ वटा	७	६	१३	
५	किशोर किशोर समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) बचत तथा ऋण २) लैंगिकता र पोषण ३) महिनावारी र महिनावारी चक्र ४) सेसन समिक्षा ५) VSLA बैठक (अजिगरा प्रत्येक हप्तामा)					

दिसेम्बर २०१८

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	१६ दिवसिय महिला हिंसा विरुद्धको अभियान	१ वटा	४५	६०	१०५	शुरुवाट (२५ नोवेम्बर)
२	HIV/AIDS सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम	१ वटा	४६	१५	६१	अजिगरा
३	महिला हिंसा विरुद्ध तथा अपांगताको सवालमा सडक नाटक तथा सम्वाद कार्यक्रम	१ वटा	४९	११४	१६३	यशोधरा
४	विद्यालय स्तरिय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता		३८	३२	७०	मायादेवी ५ बलुहवा

६	शैक्षिक मेलामा सेनेटरी पैड तालिम संचालन तथा बाल विवाह विरुद्ध सुचना प्रदर्शन	१ वटा	४८	२	५०	(१००० जनामा जानकारी)
७	फिल्ड टेस्ट	४पटक	२	२	४	एक्ला रुपन्देही
८	मासिक समिक्षा बैठक	१ वटा	७	३	१०	
९	किशोरी शिक्षा तथा बाल विवाह सम्बन्धी सडक नाटक	२ वटा	३००	२००	५००	रुपन्देही
१०	सिंह दरवार सिरियलमा नाटक समुहको प्रतिनिधी मूलक सहभागिता	२ वटा	१	२		राष्ट्रिय स्तरको - www.youtube.com/shingha.durbar / 2nd part
११	किशोर किशोर समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) HIV/AIDS सम्बन्धी अभिमुखीकरण २) प्रभावकारी संचार ३) जाडीलाई सुन्ने ४) दुई तर्फी संचारको शक्ति ५) महिनावारी चक्र ६) VSLA बैठक (अजिगरा प्रत्येक हप्तामा)					

जनवरी २०१९

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	केएर फ्रान्स र केएर नेपालको समुह भ्रमण	५	४	१	५	सुदोधन ६ कर्मा (बासखोर)
२	देवचुली न.प.को जागृति बाल तथा युवा क्लबको फिल्ड भ्रमण	१ पटक	२६	२	२८	अजिगरामा
३	फिल्ड टेस्ट	४ पटक	१	१	२	एक्ला रुपन्देही
४	मासिक समिक्षा बैठक	१ वटा	८	४	१२	
५	किशोरी अभियान तथा पैरवी तालिम	१ वटा	२७		२७	जिल्ला स्तरिय
५	किशोरी अधिकारमंचको पालिका स्तरिय बैठक	५ वटा	६७	८	७५	सुदोधन, मायादेवी, यशोधरा गा.पा. तथा, क.व.न.पा.र कृष्णानगर नगरपालिका
६	अभिभावक समुहको बैठक	५ वटा	९०	२२	११२	अजिगरा, पुरुषोत्तमपुर, बासखोर, सिंहोखोर र गोठिहवा

७	उद्यमी समुहको बैठक	७ वटा	७६		७६	अजिगरा, पुरुषोत्तमपुर, वासखोर, सिंहोखोर र गोटिहवा, बलुहवा
८	VSLA समुहको बैठक	४ पटक	२६		२६	अजिगरा
९	विद्यालय भर्नाकोलागि सडक नाटक प्रस्तुती	३ वटा	४००	२००	६००	रुपन्देही समरीमाई गा.पा.मा १ पटक र कपिलवस्तुको यशोधरा गा.पा.मा १ पटक
१०	किशोरकिशोरी, समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) दुई तर्फी संचारको शक्ति २) विविध संचार खुसी संसार ३)शक्ति र विशेषाधिकारको हिंडाई					

फेब्रुवरी २०१९

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	उद्यमी समुहको सिकाई अदान प्रदान गोष्ठी	३ वटा	६५		६५	
२	रेडियो किशोरी समुहको बैठक	१ पटक	११		११	
३	फिल्ड टेस्ट तालिम	१ पटक	६	४	१०	मणिग्राम
४	फिल्ड टेस्ट	४ पटक	१	१	२	एक्ला रुपन्देही
६	मासिक समिक्षा बैठक	१ वटा	१०	५	१५	
७	अभिभावक समुहको बैठक	१ वटा	२१	४	२५	हरनामपुर
८	उद्यमी समुहको बैठक	७ वटा	६३		६३	अजिगरा, पुरुषोत्तमपुर, वासखोर, सिंहोखोर, गोटिहवा, बलुहवा र हरनामपुर
९	VSLA समुहको बैठक	४ पटक	२६		२६	अजिगरा
१०	सरस्वती पूजा	१ वटा	३४	१६	५०	पुरुषोत्तमपुर
११	किशोर किशोर, समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) बाबुको नियम २) शसक्तिकरणलाई दृष्टिगत गर्दा ३) बालविवाह तथा यसको असर ४) हाजिरी जबाफ प्रतियोगिता					

मार्च २०१९

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	उद्यमी समुहको बैठक	७ वटा	६०		६०	अजिगरा, पुरुषोत्तमपुर, बासखोर, सिंहोखोर र गोठिहवा, हरनामपुर
२	दव अभिभावक समितिको बैठक	६ वटा	१०२	२७	१३०	बाबुको नियम
३	१०९ ^{औं} अन्तर्राष्ट्रिय महिला श्रमिक दिवश	४ वटा	२२३	१९१	४२४	शुद्धोधन ६ कर्मा, कृष्णानगर न.पा. ७ अजिगरा, क.ब.न.पा ५, यशोधरा ५
४	५४ ^{औं} अन्तर्राष्ट्रिय जातिय तथा रंगभेद दिवश	१ वटा	५२	४५	९७	बलुहवा मा.वि. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग बुटवल संग सहकार्य
५	किशोरीहरुलाई आत्मरक्षा तालिम	१ वटा	१७		१७	
६	मासिक समिक्षा बैठक	१ पटक	७	४	११	
७	फिल्ड टेस्ट	३ पटक		१	१	एक्ला रुपन्देही
८	धर्मगुरुहरु संग फिल्ड टेस्ट	१ पटक	२१		२१	जिल्ला स्तरमा
९	परियोजनाको दास्रो चरणकोलागि मानव स्रोत व्यवस्थापन	१ पटक	१४	१५	२९	
१०	किशोर किशोर समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) सशक्तिकरणको कुराकानी २) स्वस्थ सम्बन्धका सीमाहरु ३) यौन दुरव्यवहार तथा यौनिक हिंसा ४) VSLA समुहको बैठक					

अप्रिल २०१९

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यशाला गोष्ठी	१ वटा	३	३	६	बुटवल
२	नयाँ कर्मचारीहरुलाई लैंगिक समता तथा विविधता तालिम	१ वटा	७	८	१५	बुटवल
३	कर्मचारीहरुलाई कार्यक्रम नीतिनियमहरुको अभिमुखीकरण	१ वटा	१४	१५	२९	

४	कर्मचारीहरुलाई दोस्रो चरणको लागि Foundational तालिम	१ वटा	१३	१४	२७	कोहलपुर बाँके
६	मासिक समिक्षा बैठक	१ वटा	१३	१४	२७	
७	नयाँ कार्यक्षेत्रका लागि न.पा. तथा गाउँपालिकाहरु संग समन्वय बैठक	३ वटा	१२	७	१९	शिवराज , विजयनगर र महाराजगंज
८	केएर नेपालको राष्ट्रिय निर्देशकद्वारा कार्यक्रम अनुगमन	१ पटक	२४	१८	४२	सोमडिहमा
९	अभिभावक समुहको बैठक	२ वटा	११४	२३	१३७	अजिगरा तथा बाँसखोर
१०	उद्यमी समुहको बैठक	६ वटा	७५		७५	
११	किशोर किशोर समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) तनाव व्यवस्थापन २) लैंगिकतामा आधारित कार्यविभाजन ३) जेन्डर बेन्डर भिडियो प्रदर्शन					

मे २०१९

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	किशोरीहरुलाई सिनेटरी पैड बनाउने तालिम		२२		२२	लबनीमा
२	विद्यालय भर्नाका लागि संयुक्त अभियान	२ वटा	१५०	७६	२२६	कृष्णानगर न.पा. वडा नं. ७ र ५ मा
३	नयाँ कार्यक्षेत्रका लागि न.पा. तथा गाउँपालिकाहरु संग समन्वय बैठक	३ वटा	२०	९	२९	बुद्धभूमि, बाणगंगा तथा कृष्णानगर नगरपालिका
४	दोस्रो चरणको कार्यक्रमको लागि परिचयात्मक बैठक	१ वटा	१०	५	१५	बुटवल
५	दोस्रो चरणको कार्यक्रमको समुह निर्माणका लागि अभिमुखीकरण	१ वटा	१५	१६	३१	
६	मासिक समिक्षा बैठक	१ वटा	१४	१५	३१	
७	किशोरहरुको लागि पुरुष सहभागिता तालिम	१ वटा	२५		२५	
८	किशोरी अभियान तथा पैरवी तालिमको समिक्षा बैठक	१ वटा	२६		२६	

९	नयाँ कार्यक्षेत्रका लागि न.पा. तथा गाउँपालिकाहरु संग समन्वय बैठक	३ वटा	२०	९	२९	बुद्धभूमि, बाणगंगा र कृष्णानगर
१०	अभिभावक समुहमा सेसन सहजिकरण (लिंग, लैंगिकता)	८ वटा	१२३	२२	१४५	
११	किशोर किशोर समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) एक अर्कालाई चिन्ने २) सपनाको खोजी तथा विश्वास निर्माण ३) अदृष्य पर्खाल: (नीलो र हरियो) ४) टिमको काम ५) VSLA समुहको बैठक					

जुन २०१९

क्र. स.	संचालन गरिएका क्रियाकलापहरु	संख्या	सहभागी संख्या			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	
१	समाज कल्याण परिषदद्वारा समुह अनुगमन	१ पटक	२२	६	२८	अजिगरा
२	किशोरी, किशोरी, आमा, बुवा समुह गठन तथा कार्यक्रम अभिमुखीकरण	१८ वटा	७६५	६०७	१३७२	१८ वटा स्थानहरुमा
३	नयाँ कार्यक्षेत्रमा छलफल केन्द्र संचालनका लागि अभिभावकहरु संग बैठक	१७ वटा	३७०	१३२	५	
४	वडास्तरीय परिचयात्मक बैठक	१ वटा	१३	२३	३६	महराजगंज
५	किशोरी अधिकार मंचको बैठक	२ पटक	८		८	
६	किशोरी अधिकार मंचको बैठक	१ पटक	९		९	हरनामपुर
७	मासिक समिक्ष बैठक	१ वटा	१४	१६	३०	२ दिवसिय
८	VSLA समुहको समिक्षा बैठक	१ वटा				
९	किशोर किशोर समुहहरुमा छलफलका विषयहरु : १) केवल १ मिनेट २) मलाई केले खुशी बनाउँछ ।					

मुख्य उपलब्धी तथा प्रभावहरू : (थिम अनुसार) :

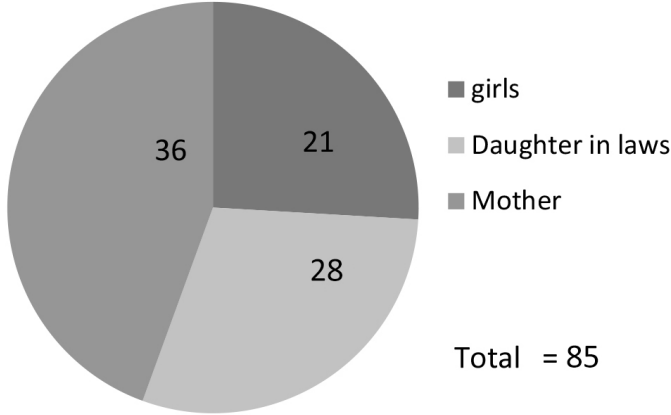
१) **Sexual and reproductive Health rights (यौनिक तथा प्रजनन स्वस्थ्य अधिकार)**

- समुहका अधिकांस किशोरीहरु सिनेटरी पैड बनाउन सक्षम भएका छन । उनीहरुले आफैले बनाएको सिनेटरी पैड प्रयोग गरिहरेका छन (५२ जना) । (वासखोर ३२ , सिंहोखोर ४ , सोमडिह ६ , गोटिहवा ३ , अजिगरा ४ पुरुषोत्तमपुरका ३ जना अन्य)
- वासखोरका किशोरहरु पनि सिनेटरी पैड बनाउन थालेका छन तथा यससम्बन्धी तालिममा अभिमुखीकरण गरेका छन । (पशुपति हरिजन, सुरेन्द्र पासी, गणेपति हरिजन, दुर्गेश पासी, दुर्गेश हरिजन) अभिभावकहरु रमावती रैदास, राजमती , सावित्री र साजमती रैदास)
- डिसेम्बर २०१८ मा मायादेवी गा.पा. वाट शैक्षिक मेलाको आयोजना गरिएको थियो । अब मेरो पालो वाट त्यसमेला सेनेटरी पैड बनाउने तालिमको आयोजना गरिएको थियो । त्यस तालिममा ४८ जना किशोरी र २ पुरुष गरी ५० जनाले पैड बनाउने तरिका र प्रयोग गर्ने विधिको बारेमा सीप प्राप्त गरेका थिए । साथै क्ष्लायकबतप्यल मभकप वाट बाल विवाहले यौन तथा प्रजनन स्वस्थ्यमा ल्याउने असरवारे करीब १००० जनाले जानकारी प्राप्त गरेका थिए ।
- समुहका अधिकांश किशोरी किशोरहरु यौनिकता संग सम्बन्धी कुराहरुको विषयमा भएको छलफलहरु सहज रुपमा लिईरहेका छन ।
- शुद्धोधन गा. पा. ६ नं वडाको सहयोगमा किशोरी किशोरहरुको स्वस्थ्य जांच शिविर संचालन भई ९ किशोरी ६ जना किशोर तथा तथा ११ अभिभावक जम्मा २६ जनाले स्वस्थ्य सेवा प्राप्त गरेका छन ।
- पुरुषत्व , नारीत्व, तथा तथा मर्दानगी पैकेज पूर्ण रुपमा समुहहरुमा छलफल । समुहमा आवद्ध रहेका किशोर, किशोरी तथा अभिभावकहरुमा सकारात्मक परिवर्तन देखिएको छ ।

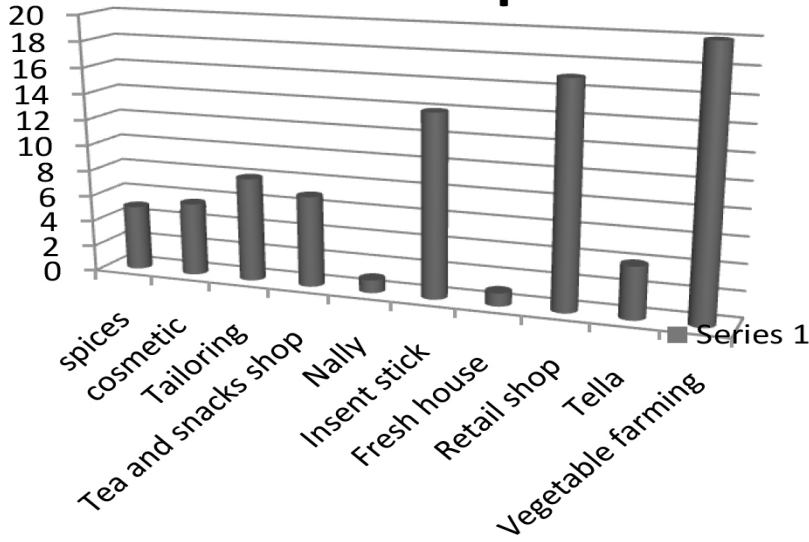
२) **किशोरीहरुको बैकल्पक अवसर तथा लघु उद्यम विकास**

- अजिगराको VSLA समुहमा ३१ हप्तामा (८ महिनामा) जम्मा २१,८५०/- रकम जम्मा भएको छ । समुहमा प्रति हप्ता प्रति रु ५० का दरले नियमित बचत भईरहेको छ ।
- अजिगराको VSLA समुहको प्रभाव देखेर पुरुषोत्तमपुरका २२ जना किशोरीहरु पनि बचत गर्न शुरु गरे का छन । उनीहरुको जम्मा रु.११०० भएको छ ।
- उद्यम समुह अर्न्तगत ८ वटा समुहमा जम्मा ११७ वटा सदस्य रहेको ८१ उद्यमीहरु रहेका थिए र थप ४ जनाको संख्या बढेको छ । (१ जना फलफूल पसल, १ जना तरकारी, १ जना कास्मेटिक र १ जना अण्डा पसल यसरी उद्यमीहरु जम्म संख्या ८५ पुगेको छ । तर यी उद्यमीहरु मध्ये हाल ५३ जना (६२ प्रतिशत) ले नियमित रुपमा व्यवसाय संचालन गरिरहेका छन ।
- ८ वटा उद्यमी समुहहरु मध्ये ७ वटा समुहहरुमा नियमित बचत संचालन भएको छ । ७ वटा समुहको हाल सम्मको बचत ६७,८०६ /- भएको छ । यसले पहिलो चक्र पार गरी दोस्रो चक्रमा प्रवेश गरेको छ ।
- घुम्तिकोषमा पुरानो लगानी रकम रु.३,९०,०००/- रहेको छ । (२०१७)
- प्राविधिक सहयोगमा पुरानो लगानी भएको जम्म रकम रु.३,१७,६८०।-रहेको छ । (२०१७)
- प्राविधिक सहयोगमा थप लगानी भएको जम्म रकम रु ९०,०००।-रहेको छ । (२०१८)
- उद्यमी समुहमा हाल सम्मको जम्मा लगानी ७,९७,६८०/- रहेको छ ।
- व्यवसायहरुको वर्गिकरण : (किशोरी २१, बुहारी २८, आमा : ३६)

Sales

Numbers of entrepreneurs

- किराना पसल : १९,
- ठेला व्यवसाय : ४ जना,
- मसला मिल : ५ जना,
- कास्मेटिक पसल : ६ ,
- सिलाई कटाई : ८ जना,
- चिया खाजा पसल : ७ जना ,
- नल्ली व्यवसाय : १ जना,
- अगरवती बनाउने : १४ जना,
- फ्रेसहाउस : १ जना
- तरकारी खेती : २१ जना

व्यवसायमा प्रगती थप लगानी भएको विवरण

- ५ वटा मसला पिस्ने मेसिनहरु संचालन संचालन भएको २ वटामा गहुं सिस्ने मेसिन संगै (आंटा चक्की) संचालन भएको छ जसमा ५० प्रतिशत संस्थाको सहयोग तथा ५० प्रतिशत उद्यमीको स्वम लगानी रहेको थियो । - मन्ना रैदास बलुवहवा तथा गुडिया कोरी सिंहोखोर)
- २ वटा मसला पिस्ने मेसिनमा इलेक्ट्रिक काँटा संचालन भएको छ । (रेश्मा रैदास हरनामपुर, ध्यानमति रैदास बाँसखोर)
- १ वटा चिया खाजा तथा १ वटा किराना पसलमा गरी २ वटा पसलमा रेफरीजेटर थप गरिएको छ । - कुशलावती प्रजापति अजिगरा तथा बेदमती पाल सिंहोखोर)
- उद्यमीहरु घर देखि बजार सम्म जान सहज मानेका छन ।
- समुहमा आफना समस्याहरु खुलेर राख्न थालेका छन ।
- बिस्तारै आर्थिकमा पहुँच पुगेको छ ।
- पैसाको महत्वको बारेमा बुझ्नथालेका छन ।
- छर छिमेकका महिलाहरु पनि उद्यम गर्न उत्साहित भएका छन ।
- ३ जना किशोरीहरु प्राविधिक शिक्षा (Lab technician) अध्ययनको गरी सफल भएका छन ।
- महिला उद्यमीहरु आफनो गाँउको नमूना उदाहरणको रुपमा स्थापित भएका छन । एकले अर्काको सहयोग गर्ने ,काम काजको विषयमा श्रीमान श्रीमती दुबैमा सरसल्लाह गर्ने तथा निर्णय गर्ने गरेका छन ।
- महिला उद्यमीहरु आफनो छोरी छोराको पढाईमा निरन्तरता दिएका छन ।

३) सामाजिक तथा धार्मिक मूल्य मान्यतामा परिवर्तन

- किशोरी किशोरहरुले आफनो बाल विवाह रोक्न अभिभावकहरु संग प्रतिवाद (Negotiation) गरेकोमा समुहका ५ जनाकिशोरीहरु तथा १ किशोरले आफनो गौना तथा बाल विवाह स्वमको प्रयासले रोक्न सफल भएका छन । पुरुषोत्तमपुर (जनकलली यादव र राजकुमारी यादव) सिंहोखोरमा (सुरजमती पाल र सुनिता धोवी), बासखोर (साधना हरिजन पशुपति हरिजन)
- मायादेवी गा.पा. ५ र ७ नं. वडा र कृष्णानगर न.पा. ५ (पुरुषोत्तमपुर) DSDC को सहकार्यमा गा.पा/ न.पा. द्वारा बालविवाह मुक्त वडा घोषणा भएको छ ।
- बासखोरको पशुपति हरिजन र अन्जनी हरिजनले २ महिने ल्त्रृ तालिम प्राप्त गरेका छन ।
- बासखोरको पुनिता हरिजन पिक कार्यक्रममा सहजकर्ताको रुपमा काम गर्ने अवसर प्राप्त गरेका छन ।
- बासखोरको २ जना किशोरीहरु सुद्धोधन गा.पा. ६ नं. वडा स्तरको जवाफदेहिता निगरानी समितीमा सदस्य रहेका छन (साधना हरिजन तथा पुनिता हरिजन)
- साधन हरिजनले ५ दिने मानव अधिकार सम्बन्धी तालिम माहुरी होम वाट प्राप्त गरेकी छन ।
- २०७५ सालमा जम्मा १५ जना किशोरी तथा १२ जना किशोरहरु जम्मा २७ जना कम्प परिक्षा उत्तीर्ण भएका छन ।
- किशोर किशोरहरुको पढाईमा निरन्तरताका लागि १६९ जना किशोरी किशोरहरुको लागि प्रति विद्यार्थी रु १०,००० का दरले छात्रवृत्तिकोष व्यवस्थापन गरिएकोमा त्यसवाट आउने १३ प्रतिशत वार्षिक व्याजवाट विद्यार्थीहरुको पढाईमा निरन्तर सहयोग पुगेको छ ।
- किशोरीहरुको नागरिकता बनाउन अभिभावकहरुले शुरुवात गरेका छन । हाल सम्मा ९६ जना किशोरी किशोरहरुले, बुहारी आमा नागरिकता प्राप्त गरेका छन् । (४७ जना किशोरी, ३४ जना किशोर, ३ जना बुहारी, १२ जना आमाहरु
- विद्यालय भर्ना अभियानवाट ५४० जना किशोर किशोरीहरु विद्यालय भर्ना भएका छन । (शैक्षिक सत्र २०७५/७६)
- बाल विवाह विरुद्ध धर्म गुरुहरुको अन्तरधार्मिक संजालले आफनो प्रवचन तथा विभिन्न, गोष्ठीहरुमा

- बालविवाहको मुद्दामा यसवाट हुने जोखिमहरुको विषयमा प्रकाश पार्न थालेका छन ।
- समुहका किशोर किशोरीहरुले आफनो समुह तथा समुदायमा भएका प्रगतीहरु पूर्णरूपमा प्रस्तुत गर्न सफल भएका छन । समुहका अगुवा किशोरीहरु
 - समुहका किशोर किशोरीहरु जिल्ला स्तरका गोष्ठीहरुमा संचालकको भूमिका निर्वाह गर्न थालेका ।
 - समुहकाअधिकांश किशोरी किशोरहरु आफनो भविष्य प्रति सपना देख्न र उमेर पुगेपछि मात्र विवाह गर्ने सोच बनाएको र घरमा पनि विवाह र गौनाको प्रस्तावहरु अस्वीकार गरीरहेका छन ।
 - समुहका किशोर,किशोरी, अभिभावक धर्मगुरु तथा सरोकारवालाहरुले छिटो विवाह गर्नुको जोखिम विश्लेषण गर्न सक्ने भएका छन । (बेफाईदा र फाइदा)
 - किशोरीहरुको शिक्षा, जिजिकोपार्जन, निर्णय र अवसरको विषयमा किशोर तथा अभिभावकहरु संम्बेदनशील भएका छन । किशोरहरुले आफनो बहिनीहरुको शिक्षा, खेलकुद लगायत घरायसी कामकाजमा सहयोग गर्न थालेका छन ।
 - महिला तथा किशोरीहरु जिविकोपार्जनका निम्ति बैकल्पिक अवसरहरुको खोजी गरी काम गर्न थालेका छन । (२१ जना किशोरी, २४ बुहारी, ३६ जना आमाहरु)

४) अभियान संचालन तथा पैरवी

- समुदाय देखि जिल्ला स्तरमा अन्तरधार्मिक संजालको गठन भएको छ जसको नेतृत्व धर्मगुरुहरु आफैले गर्नु भएको छ । अन्तरधार्मिक सञ्जालमा १०६ जना धर्मगुरुहरुको सदस्य रहेका छन ।
- बुद्ध नाटय समुह आधिकारीक रूपमा क.ब.न.पामा दर्ता भएको छ साथै यसले २०१७/२०१८ मा ४५ वटा नाटक प्रस्तुत गरेको छ ।
- नाटय समुहले गुत ६ महिनामा रु ,६०,०००/- आमदानी प्राप्त गरेको छ । नाटक समुहले बालविवाह, दाईजो प्रथा, महिला हिंसा,महिला र किशोरीहरुको यौन तथा प्रजनन स्वस्थ,किशोरी शिक्षाको निरन्तरता, स्वस्थ तथा सरसफाई, चर्पी निर्माण आदि विषयमा नाटक देखाएको छ ।
- नाटय समुहले १ वर्षमा 2/8/2075 देखि 8/8/2075 सम्म जम्मा १ लाख ९३ हजार ५ सयको कारोवार गरेको छ ।
- साथै अजिगरा, सोमडिह तथा बासखोरका किशोर किशोरीहरुले नाटकको पटकथा (Script) तयार गरी नाटक देखाउन थालेका छन ।
- बुद्ध नाटय समुहले राष्ट्रिय स्तरमा आफनो प्रभाव बनाउन सफल भएको (सिंह दरवार सिरियलमा सहभागिता, ४ र ५ नं. प्रदेश स्तरिय बालिका सम्मेलनमा प्रस्तुती, ४ नं प्रदेशलाई किशोरी र महिलाको सवालमा हस्ताक्षर सहित डेलिगेशन)
- जिल्लाको अरु संघ संस्थाहरुले नाटक समुहलाई कार्यक्रम दिन थालेको (सुहारा, जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यलय , जिल्ला खानेपानी कार्यालय, जुरी नेपाल, INF, सनसाईन सामाजिक विकास संस्था
- जिल्ला स्तरमा रेडियो किशोरी समुह गठन भएको छ जसले किशोरीहरुको सवालमा निरन्तर रूपमा रेडियो कार्यक्रम संचालन गर्दै आईरहेको छ ।
- धार्मिक अगुवाहरु आफनो संजाल मार्फत बाल विवाहवाट हुने हानी नोक्सानीको विषयमा जानकारी दिदै आईरहेका छन । साथै धार्मिक मिथ्याहरु चिर्न थालेका छन ।
- किशोरीहरुको ८ वडा तथा ५ वटा गा.पा./न.पा. स्तरको संजालहरुले आफनै अगुवाईमा २ वटा कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरेका छन
- सुद्धोधन गा.प.को किशोरी संजालले १ वटा बाल विवाहको मुद्दालाई लिखित रूपमा गा.पा. कार्यलयलाई जानकारी गराएका छन । गा.पा.ले बाल विवाह विरुद्ध डकुमेन्टी देखाउने र सम्बन्धीत किशोर किशोरीहरुको अभिभावक संग भेटघाट गर्ने र बालविवाह न गर्न सल्लाह सुभावा दिने निर्णय गरेकोमा त्यो कार्यक्रम किशोरीहरु सम्पन्न गरेका छन ।

संचालनमा रहेको समुहहरूको विवरण :

समुहको प्रकार	समुह संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा सहभागी संख्या	औषतमा एक समुहको औषत संख्या	कैफियत
किशोरी समुह	१५	२८२		२८२	२६	८ वटा स्थानमा
किशोर	८		१५२	१५२	१०	८ वटा स्थानमा
अभिभावक	८			२०८	२६	८ वटा स्थानमा
उच्चमी समुह	८	१०७		१०७	१४	८ वटा स्थानमा
जिल्ला स्तरिय अन्तर धार्मिक संजाल	१		२८	२८	२८	जिल्ला स्तरमा
गा.पा. /नगरपालिका स्तरिय अन्तर धार्मिक संजाल	१		१७	१७	१७	५ वटा पालिकाहरूमा
वडा स्तरिय अन्तर धार्मिक संजाल	८		६१	६१	६१	८ वटा वडाहरूमा
जम्मा	६४			९४३	१४०	

किशोरी किशोर केन्द्रित अन्य समुह संजालहरू :

समुहको प्रकार	समुह संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा सहभागी संख्या	औषतमा एक समुहको औषत संख्या	कैफियत
वडा स्तरिय किशोरी अधिकार अधिकार मंच	८	१२४		१२४	१५.५	८ वटा वडाहरूमा
न/गा.पालिका स्तरिय किशोरी अधिकार अधिकार मंच	५	७६		७६	९.५	५ वटा पालिकाहरूमा
कपिलबस्तु रेडियो किशोरी समुह	१	११		११	११	जिल्ला स्तरमा
बुद्ध नाट्य समुह कपिलबस्तु	१	८	८	१६	१६	जिल्ला स्तरमा

नोट : नयाँ कार्यक्षेत्रमा समुहको विवरण

किशोरी समुह	१८
किशोर समुह	१८
आमा समुह	१८
बुवा समुह	१८

किशोर किशोरी र आमा समुहहरूमा कम्तिमा २३ र बढीमा २७ जनाको उपस्थिती रहेको छ तर बुवा समुह अझै प्रक्रियामा रहेको छ ।

सम्पर्क समन्वयन र सहकार्यहरूमा गरिएका कार्य तथा उपलब्धी :

- अन्तरराष्ट्रिय जातिय विभेद तथा रंगभेद दिवश २०१९ बलुवहवा मा.वि.मा सम्पन्न भएको छ जसमा (राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग को सहजिकरण रहेको थियो । यसवाट विभेद मूलक संस्कृतिमा परि वर्तनको लागि अपेक्षा गरिएको छ ।
- अन्तरराष्ट्रिय महिला दिवश २०१९, यशोधरा गा.पा. र म्न्मन्त्र को संयुक्त आयोजनामा सम्पन्न भयो र गा.पा.ले करीब ३८ जना अगुवा महिला तथा अधिकार कर्मीलाई दोसल्ला ओर्डा सम्मान गरे थियो जसवाट अगुवा महिला तथा अधिकार कर्मीलाईलाई महिला अधिकारको लागि अझ सशक्त रुपमा काम गर्न साहस प्राप्त मिलेको छ ।
- सिल्पी थियेटर काठमाण्डौले बुद्ध नाटय समुहलाई निरन्तर सहजिकरण गरी राष्ट्रिय स्तर सम्म पहिचान र अवसर प्राप्त गर्न मदत गरेको छ ।
- जागृति युवा क्लब देवचुली न.प.(प्रदेश नं. , ४२ ५को बालिका सम्मेलनमा अब मेरो पालो किशोरी र नाटक समुहको प्रदर्शन भएको थियो । यसमा विविध भाषा संस्कृतिले स्थान पाएको थियो ।
- मायादेवी गा.पा.कार्यालयले आयोजना गरेको शैक्षिक प्रदर्शनी, बलुवहवा मा अब मेरो पालोवाट सेनेटरी पैड बनाउने तालिमको आयोजना गरिएको थियो । त्यस तालिममा ४८ जना किशोरी र २ पुरुष गरी ५० जनाले पैड बनाउने तरिका र प्रयोग गर्ने विधिको वारेमा सीप प्राप्त गरेका थिए ।
- स्थानिय स्वस्थ्य संस्थाहरूको सहकार्यक्र किशोर किशोरीहरूले आफनो स्वास्थ्य जाँच सहज रुपमा गराउन उत्प्रेरित भएका थिए ।

नमुना कार्यहरू :

- रक्षा बन्धन कार्यक्रम
- खाना पकाउने प्रतियोगिता
- अन्तर पिढी संवाद
- सडक नाटक
- किशोरी अभियान - जन्म दर्ता, नागरिकता,
- ज्ञान मेला
- खेल गतिविधीहरू - फुटवल, भलिबल)

सिकाईहरू :

- कार्यक्रमले लैंगिक समानताका लागि पुरुषहरूमा सकारात्मक प्रभाव पारेको - (किशोर किशोरीको शिक्षा, उद्यमशिलता व्यवस्थापन, कगकतबप्लवदभि मभखभयिऊभलत नयर्वा कगचखभथ (Baskhor
- गरीबीको अर्न्तनिहित कारण पहिचान तथा विश्लेषण गर्ने पद्धतिले स्थानिय स्तरमा समुह गठन, परिचालन, सवाल पहिचान र सामाजिक कार्यहरू संचालन गर्न सहज भएको ।
- कार्यक्रमको मुख्य लक्षित समुह किशोरी किशोर भएकोले छिटो परिवर्तन देखिएको छ ।
- कार्यक्रमको संरचना बहुआयमिक भएकोले कार्यक्रम नजिता मुखी भएको छ ।
- नाटकको दृष्यात्मक प्रस्तुतिले गर्दा बढदो प्रभाव रहेको छ ।
- छात्रवृति कोषको रकमवाट किशोर किशोरीहरूको शिक्षामा उल्लेखनिय सहयोग पुगेकोमा शिक्षाको स्तर मा वृद्धि हुने ।
- सामुदायिक भवन भएको स्थानहरूमा समुहको छलफल प्रभावकारी रहेको छ ।

सुभावहरु :

समस्या/चुनौती :

- दाईजो तथा उच्च गरीबीका कारण सामुदायमा अभै पनि बाल विवाह भइरहेको छ ।
- किशोर तथा महिला उद्यमीहरुलाई आफनो गाऊँ बाहेक अन्य गाँऊहरुमा व्यवसाय गर्न पारिवारीक वाधा अडचन रहेको छ ।
- किशोरी सशक्तिकरण कार्यक्रम एउटा अभियान हो तर यसको कार्यक्षेत्र सिमित रहेको छ ।
- विद्यालय टाढा भएकोले किशोरीहरुको शिक्षामा निरन्तरता दिन अभिभावकहरुले अप्ठ्यारो मान्ने गरेका छन् ।
- नयाँ कार्यक्षेत्रमा समुदायहरु टाढा टाढा रहेका छन् जसले गर्दा किशोरीहरुलाई समुहमा आउन असहज महसुस भएको र समुहमा बस्न केही अभिभावकहरु सहमति दिन गाह्रो मानेका छन् ।
- बाहिरको संस्थाले किशोर किशोरीहरुको तथ्यांक संकलन गरेकोले ती तथ्याँकहरु अधिकाँश मात्रामा त्रुटीपूर्ण रहेको छ ।

४.३ समावेशी विकासको लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना कार्यक्रम

परियोजनागत

पृष्ठभूमि : दलित सामाजिक विकास केन्द्र, कपिलवस्तु र यूनाईटेड मिसन टू नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित समावेशी विकासको लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना कार्यक्रम (CBR) कपिलवस्तु जिल्लाको यशोधरा गाउँपालिका वडा नं. ४, ५, ६ र ७ मा आपङ्गता भएका व्यक्तिहरुको जीवन स्तर साङ्ग सरह जीवनयापन गर्नको लागि यो परियोजना संचालन गरिएको छ ।

कार्यक्रमको नाम : - समावेशी विकासको लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना कार्यक्रम ।

सहयोगी संस्था : यूनाईटेड मिशन टू नेपाल

दातृ निकाय : TAI

परियोजना अवधी : ५ वर्ष

चरण : २८ माघ २०७३ देखी ३१ असार २०७६ (५ वार्षिक)

स्वीकृत रकम : ५,९९५,३००/-

गत वर्षको खर्च रकम : ३७,००,०००/-

कार्यक्षेत्र : वार्ड नं.४, ५, ६ र ७ (साविक गा.वि.स. परसोहिया, बैदौली, रंगपुर र सोमडीह र

हालको न.पा/गाउँपालिका	वडा नं.	गाउँ/टोल	साविक गा.वि.स.	वडा नं.
यशोधरा गाउँपालिका	४		परसोहिया	१-९
	५		बैदौली	१-९
	६		रंगपुर	१-९
	७		सोमडीह	१-९
	जम्मा			

कर्मचारीहरुको विवरण:-

नाम	ठेगाना	पद	शैक्षिक योग्यता	फोन नं.	कार्यक्षेत्र
जीत नारायण यादव	शिवराज न.पा.९	कार्यक्रम संयोजक	10+2	९८४७२०३८५१	संस्था/कार्यक्षेत्र
धर्मेन्द्र हरिजन	रुपन्देही	सामाजिक परिचालक	10+2	९८०५४०३७६८	यशोधरा गा.पा. ५ र ७
शालिनी भट्ट	यशोधरा गा.पा.-५	सामाजिक परिचालक	10+2	९८२४४०९५६२	यशोधरा गा.पा. ४ र ६

कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु

क) लक्ष्य : समान नागरिक सरह अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु र उनीहरुका परिवारहरुलाई सुधारिएको गुणस्तरिय जीवन प्राप्तीका लागि सक्षम बनाउनु ।

ख) उद्देश्यहरु : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सर्वाङ्गिनरुपले समुदायमा पुर्नस्थापित हुन सक्ने वातावरणको सृजना गर्नु ।

लक्षित समुह/समुदाय : अपाङ्गता भएका व्यक्ति र वहाँहरूको परिवार

कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्रहरू : (Thematic Area) :

१. अपेक्षित परिणाम र संचालन गरिएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू :

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको स्वास्थ्य र दैनिक क्रियाकलापमा सुधार हुनुको साथै समुदायका क्रियाकलापमा पनि सहभागी हुने छन ।
- अपाङ्गता रोकथाम तथा स्वास्थ्य सुधारको लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- अपाङ्गता रोकथाम तथा स्वास्थ्य सुधारको लागि चेतना मूलक सडक नाटक ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सहायक सामग्री सहयोग तथा सामग्री मर्मत सम्बन्धी सामान्य तालिम दिने ।
- पेटकार्ड/क्लील कुर्सी प्रयोग कर्ता र तिनीहरूको परिवारलाई क्लील कुर्सी प्रयोग सम्बन्धी तालिम दिने ।
- सामुदायमा अधारित आवश्यक प्राथमिक पुनर्स्थापना चिकित्सा दिने ।
- अपाङ्गता मैत्री स्वास्थ्य चौकी मर्मत सम्भारका लागि प्राविधिक तथा सामग्री सहयोग ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई उपयुक्त स्वास्थ्य केन्द्रमा उपचारको लागि पठाउने ।

२. अपाङ्गता भएका सम्पूर्ण तहका विद्यार्थीहरू विद्यालयमा भर्ना हुनका साथै शिक्षण सिकाई क्रियाकलापमा सहभागी भई शैक्षिक दक्षता प्राप्त गरेका हुने छन ।

- अपाङ्गता भएका बाल बालिकाको परिवार, समुदाय, विद्यालयको शिक्षकलाई उनीहरूको अधिकार सम्बन्धी महसुसीकरण गराउने ।
- बाल क्लबका विद्यार्थीहरूलाई अपाङ्गता समावेशीकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण ।
- अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई सहायक सामग्री सहयोग तथा परिचालन सम्बन्धी तालिम दिने ।
- शिक्षक र वि.व्य.स. का सदस्यलाई अपाङ्ग मैत्री विद्यालय/वातावरण सम्बन्धी तालिम दिने ।
- अपाङ्ग मैत्री विद्यालय मर्मत संभारका लागि प्राविधिक तथा आवश्यक सामग्री सहयोग गर्ने ।
- गरिब तथा पछाडी परेका अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सामग्री सहयोग गर्ने ।

३. अपाङ्गता भएका व्यक्तिको जिविकोपार्जनमा पहुच वृद्धि भई स्वरोजगार तथा आफै आम्दानी गरेका हुने छन ।

- विभिन्न आय आर्जन क्रियाकलापका लागि व्यवसाय मूलक तालिमको आयोजना गर्ने ।
- आय आर्जन व्यवसाय शुरु गर्नका लागि आर्थिक सहयोग गर्ने ।
- रोजगार, अवसर, कर्जामा पहुँच वृद्धि गर्नका लागि सरोकारवाला संग समन्वय तथा अन्तरक्रिया गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका नमुना उद्यमीलाई सम्मान गर्ने ।
- गाउँ स्तरमा हुने सहभागी मूलक योजना तर्जुमामा सहभागीता वृद्धि तथा सा.सु.भत्ताका लागि पैरवी गर्ने ।

४. समुदायले अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सामाजिक कार्यमा उनीहरूको सहभागीतालाई स्वीकार्य गरेका हुने छन ।

- अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा विद्यार्थीको लागि प्रतिस्पर्धात्मक तथा सृजनात्मक कार्यक्रमको अयोजना गर्ने ।
- समुदाय तहको समुहहरूमा चेतना वृद्धि गर्नका लागि अपाङ्गता सम्बन्धी अभिमुखिकरण गर्ने ।
- अपाङ्गता सम्बन्धी सचेतना जगाउना आम भेला/सडक नाटक गर्ने ।
- अपाङ्गता सम्बन्धी सचेतना मूलक संस्कृतिक कार्यक्रम गर्ने ।
- भेदभाव तथा लान्छना न्यूनिकरण अन्तरक्रिया गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई समावेशीकरण गर्नमा सहयोग गर्ने व्यक्ति/संस्था/समुहलाई सम्मान गर्ने ।
- अपाङ्गमैत्री वातावरण तथा रोजगार सम्बन्धमा सरकारी तथा अन्य सरोकारवाला निकाय संग अन्तरक्रिया ।

५. अपाङ्गता भएका व्यक्ति र समुह, संस्थाहरूको अवश्यकता पहिचान गर्ने क्षमतामा अभिवृद्धि भई उनीहरूको हक अधिकार प्राप्तीमा पहुँच हुने छ ।

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समान अधिकार र विकास सम्बन्धि सुचना, शिक्षा र संचारको माध्यम द्वारा समुदायमा सचेतना फैलाउने । (रेडियो कार्यक्रम)
- तालिम अभिमुखिकरण द्वारा स्थानिय स्तरमा रहेका अपाङ्गताहरूको समुह, संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गरि आफै पैरवी गर्न सक्ने बनाउने ।
- स्थानिय स्तरमा समिति, स्वालम्बन समुहहरूको परिचालन गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका बाल बालिकाको सक्रिय सहभागीता तथा आत्म विश्वास वृद्धि गर्न समुदाय स्तरिय बाल क्लबहरूलाई परिचालन गर्ने ।

मुख्य उपलब्धीहरू :

- सचेतनामुलक कार्यक्रमहरूको बारेमा समुदायमा सचेतीकरण गर्दा अपाङ्गता सम्बन्धि मर्यादित शब्दहरू बोल्न शुरुवात गरेका छन्
- ३१ जनालाई शैक्षिक सामाग्री सहयोग पछि विद्यालय निरन्तर भएको छ ।
- १५ जनालाई आयआर्जनका लागी सहयोग गरे पछि व्यवसाय गरी जीविकोपार्जन गरिरहेका छन् ।
- ४७ जनाले परिचय पत्र प्राप्त गर्न सकेका छन् जस मध्ये १७ जना सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका छन् ।
- १ जनाको अपाङ्गता मैत्री चर्पी निर्माणमा सहयोग भए पछि उक्त घरमा रहेका दुई जना अपाङ्गता भएका सदस्यलाई दैनिक कार्यमा सहयोग भएको छ ।
- यशोधरा-७ सुलतनवापुर स्वस्थ चौकीमा अपाङ्ग मैत्री चर्पी निर्माण भएको छ ।
- १२ जनालाई औषधी उपचारका लागी एचआरडीसी मा पठाईएको वहाँहरूमा पहिला भन्दा सुधार भएको छ ।
- ६० वटा पेटकार्ड प्राप्त गरेका व्यक्तिहरूले आफ्नो दैनिक कार्यमा सजिलो महसुस गरेका छन् ।
- नियमित छलफल गर्ने संरचना पाएका छन् जस्तै आत्म निर्भर समुह ८, बालक्लब ४, वडास्तरिय समिति ४ र गा.पा.स्तरिय संजाल १ बनेको छ ।
- सप्तहिक रुपमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अवाज रेडियो बाट प्रशारण भई रहेको छ ।
- बाल क्लबका सदस्यहरूले आफनै अगुवाईमा विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गरेको छन ।

संचालनमा रहेको समुहहरूको विवरण :

समुहको प्रकार	स्थान	महिला	पुरुष	जम्मा	समुह संख्या	सहभागी संख्या	औषतमा एक समुहको औषत संख्या
स्वावलम्बन समुह	यशोधरा गा.पा. ७			५६	८		
वडा स्तरिय अपाङ्गता समिति	यशोधरा गा.पा. ५			३६	४		
गा.पा.स्तरिय अपाङ्गता संजाल	यशोधरा गा.पा.			९	१		
बाल क्लब	४ वडामा			९५	४		

सम्पर्क समन्वयन र सहकार्यहरूमा गरिएका कार्य तथा उपलब्धी :

यशोधरा गा.पा. वडा नं. ७ सुलतनवापुरका स्वास्थ्य चौकीलाई अपाङ्गतामैत्री चर्पी निर्माण गर्न वडा नं. ७ को कार्यालय र संस्थाको सहयोगमा निर्माण भएको ।

मुख्य प्रभावहरू :

- अपाङ्गता सम्बन्धि विषयलाई सवालको रूपमा लिन शुरू गरेका छन् ।
- गा.पा.तहमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागी बजेट विनियोजन गर्न शुरू भएको छ ।
- मर्यादित शब्दको प्रयोग गरी रहेका छन् ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले आफ्नो सरोकारवाला संग कुरा गरिरहेका छन् ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको डाटा संकलन गर्नका लागी कुरा उठाइ रहेका छन् ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले केही गर्न सक्छन भन्ने कुराको विश्वास बढेको छ र आय आर्जन गर्न शुरू गरेका छन् ।

नमुना कार्यहरू :

- यशोधरा-७ सुलतनवापुर स्वस्थ्य चौकीमा अपाङ्ग मैत्री चर्पी निर्माण भएको छ ।
- पेटकार्ड/व्हील कुर्सी वितरण तथा प्रयोग कर्ता र तिनीहरूको परिवारलाई व्हील कुर्सी प्रयोग सम्बन्धी तालिम ।
- अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूलाई उपचारका लागि सम्प्रेषण ।

सिकाईहरू :

- जन्म जात अपाङ्गता भएतापनि उपचार पछि दैनिक जीवनयापन गर्नमा सजिलो हुँदो रहेछ ।
- समुदायमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आमर्यादित शब्दहरूको प्रयोग भईरहेको हुँदा छलफलको माध्यमबाट मर्यादित शब्दको प्रयोग हुँदो रहेको छ ।

सुझावहरू :

- CBR प्रयोजनालाई निरन्तरता दिदा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई मुल प्रवाहिकरण गर्न सकिन्थ्यो ।
- यशोधरा गाउँपालिकाको सबै वडामा संचालन हुनुपर्ने ।

समस्या/चुनौती : अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले सवैले परिचय पत्र नबनाउनु ।

अगामी योजना :

- अपाङ्गता रोकथाम तथा स्वास्थ्य सुधारको लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- अपाङ्गता रोकथाम तथा स्वास्थ्य सुधारको लागि चेतना मूलक सडक नाटक ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सहायक सामग्री सहयोग तथा सामग्री मर्मत सम्बन्धी समान्य तालिम ।
- व्हील कुर्सी प्रयोग कर्ता र तीनीहरूको परिवारलाई व्हील कुर्सी प्रयोग सम्बन्धी तालिम ।
- सामुदायमा अधारित अवश्यक प्राथमिक पुर्नस्थापना चिकित्सा दिने ।
- अपाङ्गता मैत्री स्वास्थ्य चौकी मर्मत सम्भारका लागि प्राविधिक तथा सामग्री सहयोग ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई उपयुक्त स्वास्थ्य केन्द्रमा उपचारको लागि पठाउने ।
- अपाङ्गता भएका बाल बालिकाको परिवार, समुदाय, विद्यालयको शिक्षकलाई उनीहरूको अधिकार सम्बन्धी महसुसीकरण गराउने ।
- बाल क्लबका विद्यार्थीहरूलाई अपाङ्गता समावेशीकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण ।
- अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई सहायक सामग्री सहयोग तथा परिचालन सम्बन्धी तालिम दिने ।
- शिक्षक र वि.व्य.स. लाई अपाङ्ग मैत्री विद्यालय/बातावरण सम्बन्धी तालिम ।

- अपाङ्गता मैत्री विद्यालय मर्मत संभारका लागि प्राविधिक तथा आवश्यक सामग्री सहयोग गर्ने ।
- गरिव तथा पछाडी परेका अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक सामग्री सहयोग गर्ने । गर्ने तयारी भएको ।
- विविध आय आर्जन क्रियाकलापका लागि व्यवसाय मूलक तालिमको आयोजना गर्ने ।
- आय आर्जन व्यवसाय शुरु गर्नका लागि आर्थिक सहयोग । दिने तयारी
- रोजगार, अवसर, कर्जामा पहुच वृद्धि गर्नका लागि सरोकारवाला संग समन्वय तथा अन्तरक्रिया ।
- अपाङ्गता भएका नमुना उद्यमीलाई सम्मान गर्ने ।
- गाँउ स्तरमा हुने सहभागी मूलक योजना तर्जुमा मा सहभागीता वृद्धि तथा सा.सु.भत्ताका लागि पैरबी गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा विद्यार्थीको लागि प्रतिस्पर्धात्मक तथा सृजनात्मक कार्यक्रमको अयोजना गर्ने ।
- समुदाय तहको समुहहरूमा चेतना वृद्धि गर्नका लागि अपाङ्गता सम्बन्धी अभिमुखिकरण गर्ने ।
- अपाङ्गता सम्बन्धी सचेतना जगाउना आम भेला/सडक नाटक गर्ने ।
- अपाङ्गता सम्बन्धी सचेतना मूलक संस्कृतिक कार्यक्रम गर्ने ।
- भेदभाव तथा लान्छना न्यूनिकरण अन्तरक्रिया गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई समावेशीकरण गर्नमा सहयोग गर्ने व्यक्ति/संस्था/समुहलाई सम्मान गर्ने ।
- अपाङ्गमैत्री वातावरण तथा रोजगार सम्बन्धमा सरकारी तथा अन्य सरोकारवाला निकाय संग अन्तरक्रिया ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समान अधिकार र विकास सम्बन्धि सुचना,शिक्षा र संचारको माध्यम द्वारा समुदायमा सचेतना फैलाउने । (रेडियो कार्यक्रम)
- तालिम अभिमुखिकरण द्वारा स्थानिय स्तरमा रहेका अपाङ्गहरूको समुह ,संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि गरि आफै पैरबी गर्न सक्ने बनाउने ।
- स्थानिय स्तरमा समिति,स्वालम्बन समुहहरूको परिचालन गर्ने ।
- अपाङ्गता भएका बाल बालिकाको सक्रिय सहभागीता तथा आत्म विश्वास वृद्धि गर्न समुदाय स्तरिय बाल क्लबहरूलाई परिचालन गर्ने ।

कार्य क्षेत्रको पहिलाको अवस्था बारे लेख्ने :

परियोजना बाट समुदायमा सहयोग प्रदान गरेको विवरण : अनुसुची ७ भर्नु पर्ने ।

४.४ हाम्रो पहुँच परियोजना

पृष्ठभूमि :

यो परियोजना यशोधारा गाउँपालिकाको ८ वटा वडामा आत्मनिर्भर समूह मार्फत संचालन भैरहेको छ। आत्मनिर्भर समूह १८ वर्ष भन्दामाथिका गरीब, दलित, बञ्चितीकरणमा परेका तथा सिमान्तकृत महिलाहरूको समूह हो जसमा समाजमा रहेका सामाजिक समस्याहरू माथि आफैँ छलफल गरी समाधानको बाटो पनि आफैँ खोज्ने प्रयत्न गरिन्छ। यो समूहमा १५ देखि २० जना महिलाहरू हुन्छन्। यो समूह अन्य समूहभन्दा फरक समूह हो किनभने यसमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष लगायत अन्य पदहरू हुँदैन। यसमा एक जना संचालक, एक जना अभिलेखक र बाँकी सदस्यको रूपमा रहन्छ। यसमा नेतृत्व पालै पालो हस्तान्तरण हुन्छ भने समूहको बैठक कहाँ, कति बजे, कहिले बस्ने साथै नीतिनियम बनाउने कुराहरू समूह नै निर्णय गर्दछ। यसको बैठक महिनामा ४ पटक हुन्छ। यसमा सदस्यहरूले चाहेमा वचत गर्न सक्छ। यसमा महिलाहरूको आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिक पक्षलाई बढी जोड दिईएको छ। यसका लागि स्थानीय स्तरका एक जना सहजकर्ता हुन्छ जसले एउटा समूहको बैठक महिनामा ४ देखि ५ वटा सम्म संचालन गर्नु पर्ने हुन्छ र एउटा सहजकर्ताले बढीमा ४ वटा समूहको बैठक संचालन गर्नु पर्छ। यो समूह आ.नि.स. स्तर, कलष्टर स्तर र महासंघ स्तर गरी तीन तहमा हुनेछ।

कार्यक्रमको नाम : - हाम्रो पहुँच परियोजना

सहयोगी संस्था : युनाईटेड मिशन टु नेपाल

दातृनिकाय : के.एन.एच

परियोजना अवधि: २०७५ भाद्र देखि २०७७ असार सम्म

चरण : प्रथम

स्वीकृत रकम : ६३,४७,५५३

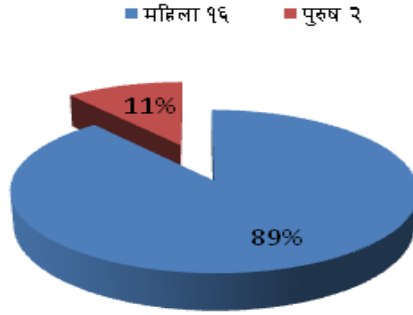
खर्च रकम : ५४,७७,६३४

कार्यक्षेत्र :

हालको न.पा/गाउँपालिका	वडा नं.	गाँउ/टोल	साविक गा.वि.स.	वडा नं.
यशोधारा गाउँपालिका	१	तितिर्खा, तितिर्खी, सानो पकडी, दरखस्वा	तितिर्खा	
	२		गौरी	
	३	बसन्तपुर, हरदेवा, बहडिलवा	बसन्तपुर	
	४	परसोहिया, सेमरी, अमलोनहा, पोखरभिटवा, हथिहवा	परसोहिया	
	५	भगवानपुर, नदवा, बुढापार, लोहरौली	बैदौली	
	६	रमवापुर, भैसहिया, रंगपुर, पुर्निहवा	रंगपुर	
	७	सोमडिह, सेमरी, इटवा, बेल्सापुर, सुल्तनवापुर	सोमडिह	
	८	सिहोखोर, खोरिया, मटेरिया, मधुनगरा	सिहोखोर	
जम्मा	८			

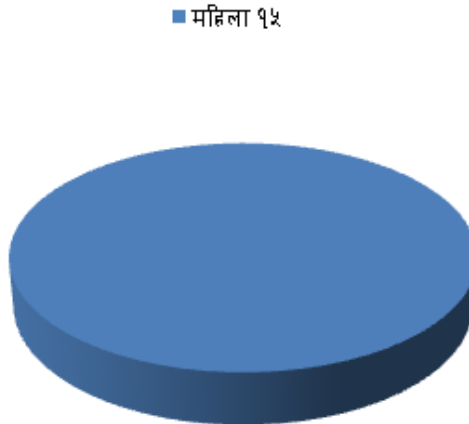
कर्मचारी संख्या :

कर्मचारी संख्या

सहजकर्ता संख्या :

COMMUNITY FACILITATORS

कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू

क) लक्ष्य : रुपान्तरित नेपाली समाजमा सबै महिला, पुरुष र बालबालिकाहरूलाई प्रशस्तताको जीवन

ख) उद्देश्यहरू :

क) आत्मनिर्भर समूहमा महिलाहरूको सक्रिय सहभागिता र पारिवारिक तथा समुदाय स्तरमा परिवर्तनका लागि पहलहुनेछ ।

ख) परिवार स्तरमा महिला र बालबालिकाहरूको मान सम्मानमा अभिवृद्धि हुनेछ ।

ग) महिलाहरूले लघु व्यवसाय मार्फत आमदानी वृद्धि गरी आफ्नो आवश्यकताहरूमा खर्च गर्न सक्षम हुनेछ ।

घ) स्थानीय विकास तथा निर्णय प्रक्रियाहरूमा महिला र बालबालिकाहरूको सहभागिता बढनुका साथै सार्वजनिक सेवा सुविधाहरूमा पहुँच बृद्धि हुनेछ ।

लक्षित समूह/समुदाय :

समुदायमा आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिक क्षेत्रमा पछाडी परेका वा पारिएका सीमान्तकृत महिला तथा बालबालिकाहरू

कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्रहरू : (Thematic Area) : सामाजिक, आर्थिक र राजनैतिक

संचालन गरिएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू:

- १ वडा स्तरीय अभिमुखिकरण
- २ गाउँ स्तरीय लेखाजोखा
- ३ समूह क्षमता विश्लेषण
- ४ सामुदायिक सहजकर्ताहरूलाई आधारभूत तालिम
- ५ आत्मनिर्भर समूह गठन
- ६ कर्मचारी मासिक बैठक
- ७ अनुगमन समितिद्वारा त्रैमासिक अनुगमन
- ८ कार्यक्रमको अर्ध वार्षिक समीक्षा
- ९ बालक्लबको गठन तथापुनरगठन
- १० सहजकर्ताद्वारा सामाजिक सवालहरूमा छलफल
- ११ सहजकर्ताहरूलाई आत्मनिर्भर समूह अवधारणा, वचत तथा ऋण सम्बन्धी आधारभूत तालिम
- १२ सन्दर्भ सामग्री (IEC) तयार गर्ने
- १३ आत्मनिर्भर समूहका सदस्यहरूलाई लैङ्गिक समानता, वित्तीय व्यवस्थापन, पैरवी तथा नेतृत्व विकास सम्बन्धि तालिम
- १४ नमुना दम्पतिहरूलाई प्रोत्साहन पुरस्कार
- १५ सहजकर्ता द्वारा सामाजिक सवालहरूमा छलफल
- १६ आत्मनिर्भर समूहहरू बीच सिकाई आदानप्रदान
- १७ बालक्लबहरू बीच बाल अधिकार सम्बन्धि बाद विवाद प्रतियोगिता
- १८ बालक्लबका सदस्यहरू तथा सहजकर्ताहरूलाई नेतृत्व विकास तालिम
- १९ बालक्लबको सदस्यहरूलाई बालअधिकार तथा बाल मैत्री स्थानिय शासन सम्बन्धि तालिम
- २० सामाजिक परिक्षण
- २१ परियोजनाको आन्तरिक तथा बाह्य लेखा परिक्षण
- २२ कार्यक्रमको त्रैमासिक तथा वार्षिक समीक्षा
- २३ अनुगमन समितिको त्रैमासिक बैठक
- २४ कर्मचारी जमघट तथा वार्षिक उत्सव

मुख्य उपलब्धीहरू : (थिमअनुसार) :

- ५१ वटा आत्मनिर्भर समूह गठन भई नियमित रूपमा सप्ताहिक बैठक संचालन भैरहेको ।
- आत्मनिर्भर समूहका महिलाहरूको नेतृत्वमा विभिन्न सवालहरूमा अभियान संचालन भएको ।
- १०६१ जना सदस्य दलित, मुस्लिम तथा सीमान्तकृत महिलाहरू आत्मनिर्भर समूहमा आवद्ध भई सप्ताहिक बैठकमा सहभागी भईहेका छन् ।
- आत्मनिर्भर समूहमा सप्ताहिक तथा विशेष वचत नियमित रूपमा भईहेको । आ.नि.स.का १०९६ सदस्यहरू मध्ये ७६५ जनाले वचत गरिरहेका छन् साथै हाल सम्मका वचत रु. १,५०,७०६ रहेको छ भने १४ जनाले ऋण लिई व्यवसाय संचालन गरिरहेका छन् ।
- ३२ वटा आत्मनिर्भर समूहका अभिलेखक स्वयंमबाट बैठकको अभिलेखीकरण राख्न शुरु गरेको ।
- ८ वटा विद्यालयमा बाल क्लब पुर्नगठन भई बालबालिकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी बालक्लबहरू नियमित रूपमा संचालन भैरहेका छन् ।
- आ.नि.स. मा सिकेका कुराहरू घर परिवारमा लागु गरिरहेका छन् ।

संचालनमा रहेको समुहहरूको विवरण :

समुहको प्रकार	स्थान	महिला	पुरुष	जम्मा	समुह संख्या	सहभागी संख्या	औषतमा एक समुहको औषत संख्या
खुशी आत्म निर्भर समुह	दरखस्वा	२४	०	२४	१	२४	२०
सागर आ.नि.स.	तिर्तिखा	२४	०	२४	२	२४	२०
मुस्कान आ.नि.स.	पुर्निहवा	२४	०	२४	३	२४	२०
शितल आ.नि.स.	तिर्तिखी	३२	०	३२	४	३२	२०
सुन्दर आ.नि.स.	सानो पकडी	२१	०	२१	५	२१	२०
राधिका आ.नि.स.	पुर्निहवा	१३	०	१३	६	१३	२०
तौलेश्वर आ.नि.स.	बहडिलवा	२६	०	२६	७	२६	२०
जानकी आ.नि.स.	हरदेवा	२०	०	२०	८	२०	२०
लक्ष्मी आ.नि.स.	पुर्व बसन्तपुर	३०	०	३०	९	३०	२०
पार्वती आ.नि.स.	हरदेवा	२२	०	२२	१०	२२	२०
राम रहिम आ.नि.स.	पोखरभिटवा	१५	०	१५	११	१५	२०
गंगा आ.नि.स.	पोखरभिटवा	२०	०	२०	१२	२०	२०
साथी आ.नि.स.	हथिहवा	१६	०	१६	१३	१६	२०
लक्ष्मी आ.नि.स.	अमलोनहा	२१	०	२१	१४	२१	२०
शान्ति आ.नि.स.	अमलोनहा	२०	०	२०	१५	२०	२०
जननी आ.नि.स.	परसोहिया	१८	०	१८	१६	१८	२०
लक्ष्मी आ.नि.स.	सेमरी	१६	०	१६	१७	१६	२०
दुर्गा आ.नि.स.	सेमरी	१६	०	१६	१८	१६	२०
सगरमाथा आ.नि.स.	रंगपुर	२२	०	२२	१९	२२	२०
कल्याणी आ.नि.स.	भैसहिया	२७	०	२७	२०	२७	२०
जानकी आ.नि.स.	रमवापुर	१८	०	१८	२१	१८	२०
सरस्वती आ.नि.स.	रंगपुर	२३	०	२३	२२	२३	२०
गौतमबुद्ध आ.नि.स.	सेमरी	२५	०	२५	२३	२५	२०
शिवशक्ति आ.नि.स.	परसोहिया	१६	०	१६	२४	१६	२०
दुर्गा आ.नि.स.	बहडिलवा	१७	०	१७	२५	१७	२०
सागर आ.नि.स.	लोहरौली	२६	०	२६	२६	२६	२०
साथी आ.नि.स.	भगवानपुर	२१	०	२१	२७	२१	२०
सरस्वती आ.नि.स.	भगवानपुर	२१	०	२१	२८	२१	२०

गीता आ.नि.स.	नदवा	२१	०	२१	२९	२१	२०
लक्ष्मी आ.नि.स.	नदवा	२२	०	२२	३०	२२	२०
कमल आ.नि.स.	बुढापार	२४	०	२४	३१	२४	२०
जानकी आ.नि.स.	बुढापार	२१	०	२१	३२	२१	२०
हरियाली आ.नि.स.	मटेरिया	२३	०	२३	३३	२३	२०
खुशीयाली आ.नि.स.	मटेरिया	१७	०	१७	३४	१७	२०
राधे राधे आ.नि.स.	बेल्सापुर	२२	०	२२	३५	२२	२०
नन्दनी आ.नि.स.	सोमडिह	१८	०	१८	३६	१८	२०
सरस्वती आ.नि.स.	इटवा	२७	०	२७	३७	२७	२०
लक्ष्मी आ.नि.स.	इटवा	२७	०	२७	३८	२७	२०
पुनम आ.नि.स.	सोमडिह	२६	०	२६	३९	२६	२०
गीता आ.नि.स.	सेमरी	२८	०	२८	४०	२८	२०
गंगोत्री आ.नि.स.	खोरिया	२५	०	२५	४१	२५	२०
गंगा आ.नि.स.	सिहोखोर	२०	०	२०	४२	२०	२०
विद्या आ.नि.स.	मधुनगरा	२०	०	२०	४३	२०	२०
जगत आ.नि.स.	सिहोखोर	२०	०	२०	४४	२०	२०
ज्योती आ.नि.स.	खोरिया	२०	०	२०	४५	२०	२०
सफल आ.नि.स.	सिहोखोर	२८	०	२८	४६	२८	२०
सीता आ.नि.स.	मधुनगरा	२०	०	२०	४७	२०	२०
सगरमाथा आ.नि.स.	सुलतनवापुर	२०	०	२०	४८	२०	२०
लक्ष्मी आ.नि.स.	परसोहिया	१५	०	१५	४९	१५	२०
जीवन ज्योती आ.नि.स.	लोहरौली	२०	०	२०	५०	२०	२०
ज्योती आ.नि.स.	हथिहवा	१८	०	१८	५१	१८	२०
	जम्मा	१०९६					

सम्पर्क समन्वयन र सहकार्यहरूमा गरिएकाकार्य तथा उपलब्धी :

विद्यालय : यशोधरा गाउँपालिका अर्न्तगत रहेका राष्ट्रिय नि.मा.वि. सिहोखोर, जगन्नाथ आधारभुत विद्यालय कोपवा, अनिरुद्ध पब्लिक मा.वि. बैदौली, बासुदेव जनता मा. वि. रंगपुर, कृष्ण धार्मिक मा.वि.बसन्तपुर, शान्ति आधारभुत विद्यालय परसोहिया, जनसेवा प्रा.वि. अमलोनहा लगायतका अन्य विद्यालयहरु सँग समन्वय गरि विद्यालय भर्ना अभियान २०७६ सम्पन्न गरियो जसबाट आत्मनिर्भर समूहका सदस्यहरुको २७ जना बालक र २३ जना बालिका विद्यालय भर्ना भई नियमित रुपमा विद्यालय गईरहेका छन । यसमा जम्मा ३४७ जना समूहका महिला र समूह भन्दा बाहिरका २३९ जना सहभागीहरु उक्त कार्यक्रममा सहभागी भएका थिए ।

वडा कार्यालय तथा गाउँपालिका : वडा र गाउँपालिका सँगको समन्वयमा वस्ती स्तरीय योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समूहका १४४ जना महिलाहरु सहभागी भई आआफ्नो मागहरु पेश गरेका छन ।

संघ संस्था : त्यसै गरी कपिलवस्तु एकिकृत विकास संस्था सँग समन्वय गरी यशोधरा गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरुमा योजना तर्जुमा प्रक्रिया सम्पन्न गरियो ।

मुख्य प्रभावहरु :

- व्यक्तिगत तथा घरायसी सरसफाई पहिले भन्दा बढी र नियमित गर्न थालेका
- विद्यालयजाने बाल बालिकाहरुलाई अभिवार्य रुपमा विद्यालय पठाउन थालेका
- नियमित रुपमावचत गर्नुको साथै केही सदस्यहरुले ऋण पनि लिएका

नमुना कार्यहरु :

- सिकाई आदान प्रदान कार्यक्रम: यो कार्यक्रमबाट समूहका सदस्यहरुले एउटा समूहमा भएका राम्रा अभ्यासहरु अर्को समूहका सदस्यहरुले सिक्ने गरेका छन र सिकाई पश्चात व्यवहारमा पनि लागु गर्ने गरेका छन ।
- नमुना जोडी सम्मान कार्यक्रम : यो अरु भन्दा पृथक कार्यक्रमहो किनभने यसबाट नमुना छनौट गरेका जोडीहरु आफुलाई सम्मानित महसुस गरेका छनभने अरुले पनि उनीहरुले गरेका राम्रा कामको सिको गर्ने गरेका छन ।
- आत्मनिर्भर समूहको बैठक पालो पालै सबैको घरमा बस्ने भएकोले सदस्यहरुले आफुलाई समान महसुस गर्ने, घरको सरसफाई हुने र एक आपसमा सम्बन्ध बलियो भएका छन ।

सिकाईहरु :

- समूहलाई दिगो बनाउन खाजा र भत्ता दिनु भन्दा समूहको महत्व बुझाउनु पर्छ ।
- आत्मनिर्भर समूहको बैठक पालो पालै सबैको घरमा बस्दा सदस्यहरुले आफुलाई समान महसुस गर्ने, घरको सरसफाई हुनुको साथै एक आपसमा सम्बन्ध बलियो हुन्छ ।

सुझावहरु :

- फोकल पर्सन लगायत बोर्डका अन्य सदस्यहरुले हाम्रो पहुँच परियोजनालाई विशेष सहयोग गर्नु पर्ने ।
- कोटेशन लिएर खरीद गर्नु पर्ने समानहरु समयमा नै खरीद गरिदिए राम्रो हुन्थ्यो ।

समस्या/चुनौती :

- जेण्डर सेसन पछि पुरुषहरुले नबुझेर तथा पुरुषवादी सोचले गर्दा यो कार्यक्रम महिलालाई उक्साएको हो भनेर भन्ने गरेका छन ।
- असार साउन महिनामा समूहका सदस्यहरु धान रोपाईमा व्यस्त भएकोले केही दिनको लागि समूहको बैठक स्थगित हुनाले वचत तथा बैठकलाई निरन्तरता दिन अफ्तयारो भएको हुनु ।
- यशोधरा गाउँपालिकाको वडा नं.१,२,३ मा आत्मनिर्भर समूहको सदस्यहरु र SECURE परियोजनाको सदस्यहरु धेरै जसो एउटै भएकोले हाम्रो पहुँच परियोजनाबाट गठित समूहहरुका सदस्यहरुलाई SECURE मा हस्तान्तरण गर्न गाह्रो भएको ।

अगामी योजना :

- १३ वटा आत्मनिर्भर समूह गठन
- सामुदायिक सहजकर्ताहरूलाई लक्ष्य निर्धारण सम्बन्धि तालिम प्रदान
- प्रत्येक वडामा एक एक वटा क्लष्टर गठन तथा परिचालन
- सामुदायिक सहजकर्ताहरूद्वारा आ.नि.स. नियमित रूपमा परिचालन
- आ.नि.स.हरूलाई आवश्यक सामग्री सहयोग
- कर्मचारीहरूको मासिक बैठक
- कार्यक्रमको अर्धवार्षिक समीक्षा
- आत्मनिर्भर समूहहरू बीच सिकाई आदान प्रदान कार्यक्रम

कार्य क्षेत्रको पहिलाको अवस्था :

कपिलवस्तु जिल्ला मधेशीहरूको बाहुल्यता भएको जिल्ला हो । त्यस मध्ये यशोधरा गाउँपालिका भारत सँग सिमामा जोडिएको कपिलवस्तु जिल्लाको दक्षिणी भागमा अवस्थित गाउँपालिका हो । जस अर्न्तगत हाल ८ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकामा जम्मा ३८,९५२ जनसंख्या रहेका छन् । (महिला १९,२५८ र पुरुष १९,६९४) यस गाउँपालिकाका महिलाहरू सामाजिक, आर्थिक र राजनैतिक रूपले धेरै नै पछाडी रहेका छन् । त्यसमा पनि ग्रामिण र दलित तथा सीमान्तकृत महिलाहरूको अवस्था भन्नु दयनीय छ । यति मात्र होईन उनीहरूको सरकारी सेवा सुविधा, निर्णय प्रक्रिया र सामाजिक कार्यहरूमा पहुँच छैन । उनीहरू शैक्षिक हिसाबले पनि धेरै नै पछाडी रहेका छन् । त्यसैले दलित सामाजिक विकास केन्द्रले युनाईटेड मिशन टु नेपालको सहयोगमा स्थलगत सर्वेक्षण गरि १ साउन २०७५ बाट यस गाउँपालिकामा महिलाहरूको सामाजिक, आर्थिक र राजनैतिक पहुँच अभिवृद्धि गर्ने उदेश्यले हाम्रो पहुँच परियोजना संचालन गरेको छ जुन महिलाहरूको सशक्तिकरणको लागि हो । यो परियोजनाले महिलाहरूलाई विशेष फोकस गरेको छ र सोही अनुसार कार्यक्रम संचालन गरिरहेका छन् ।

४.५ एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना

पृष्ठभूमि :

यस कपिलवस्तु जिल्लाको दक्षिणी भेगमा भारतको सीमा संग जुडेको मुस्लीम बहुल्य रहेको मायादेवी ४ पिपरा र यशोधरा ६ रंगपुरमा अन्तर धार्मिक व्यक्तिहरु बीच आपसी भाईचारा मेलमिलापको साथै समाजमा शान्ति सदभाव को बातावरण सृजना गर्नको लागि दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू ने पाल को संयुक्त साभेदारीमा एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना संचालन गरिएको छ

कार्यक्रमको नाम :- एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना

सहयोगी संस्था :- यूनाईटेड मिशन टू नेपाल

दातृ निकाय :- नर्भे/हिमाल पर्टनर

परियोजना अवधी :- जनवरी २०१९ देखी डिसेम्बर २०१९

चरण :- पहिलो

स्वीकृत रकम : २४७४६६७/-

खर्च रकम :- २४१०१४१/-

कार्यक्षेत्र :

हालको न.पा/गाउँपालिका	वडा नं.	गाँउ/टोल	साविक गा.वि.स.	वडा नं.
मायादेवी	४	पिपर, सानो गौरा, ठूलो गौरा	पिपर	३, ४, ५, ७, ८, ९
यशोधरा	६	भैसाहिया, रंगपुर, पुर्निहवा	रंगपुर	१, २, ३, ४, ९
जम्मा	२	६	२	

कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु

क) लक्ष्य :-

प्रत्येक घरधुरी समुदाय तथा राष्ट्रिय स्तरमा रुपान्तरित सम्बन्धहरु विकास गर्नको लागि प्रत्येक व्यक्ति नागरिक समाज र अन्य सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास गर्ने

ख) उद्देश्यहरु :-

हिन्दु र मुसलमानहरु बीच विश्वास र मेलमिलाप सहितको त्रासरहित बातावरण स्थापना गर्ने ।

लक्षित समुह/समुदाय :- दलित, गरिब, महिला, किशोर किशोरी, हिन्दु, मुस्लीम

कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्रहरु : (Thematic Area) : शान्ति निर्माण

संचालन गरिएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु :-

- मनोसामाजिक स्वास्थ्यता परामर्श तालिम
- लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा विरुद्ध तालिम
- सरसफाई अभियान
- स्थानिय स्रोत साधनमा पहुचको लागि अर्न्तक्रिया

- अवलोकन भ्रमण
- सहयोगी पुरुषहरुको लागि घरायसी काममा कार्यशाला गोष्ठी
- जोडी छलफल
- समुह छलफल
- समुहको कार्ययोजना कार्यन्वयन
- धार्मिक तथा राजनितिक अगुवा संग अन्तर्क्रिया
- ईद/दशै उत्सव
- शान्ति दिवस
- दर्ता अभियान
- बक्तृत्व कला प्रतियोगिता
- नेतृत्व विकास तालिम
- जीवन उपयोगी सीप तालिम
- जेण्डर तथा घरेलु हिंसा विरुद्ध तालिम
- गीत प्रतियोगिता
- सडक नाटक
- जोडी छलफल
- खेल प्रतियोगिता
- हजरी जवाफ प्रतियोगिता
- भर्ना अभियान
- दिवसिय कार्यक्रम

मुख्य उपलब्धीहरु :-

आपेक्षित परिणाम :- १

समुदायका विभिन्न धर्म तथा आस्थाका महिलाहरु एक आपसमा सहकार्य गरी सामाजिक सवालमा काम गर्ने छन ।

- १०० जना हिन्दू मुस्लीम महिलाहरु संयुक्तरूपमा १० वटा सामाजिक क्रियाकलाप संचालन गरेका छन ।

१. सरसफाई अभियान (३ ठाउँमा पिपरा र २ ठाउँमा रंगपुर गरी ५ ठाँउ)

२. पंजीकरण अभियान २ पटक

३. अवलोकन भ्रमण,

४. एच.आई.भी. जाच शिविरको व्यवस्थापन,

५. कृषि समुह दर्ता,

६. मायादेवी गाउँपालिकाको कार्यालय मा भिजिट स्रोत साधन पहिचानको लागि,

७. ३ वटा बाल विवाह हुन बाट रोके - लक्ष्मी महिला समुह सदस्य - माया रैदास, कुसुम घोषी, सलिमुन निसा, अकालपति, अमिरुन निसा, नूरजहा चिडीमार ले संयुक्तरूपमा पहल गरी मायादेवी ४ सानो गौरा बस्ने आलिया खातुन को छोरी वर्ष १७ को रुकशाना खातुन को बाल विवाह हुना बाट रोकेका छन । जागरुक महिला समुहको सदस्य : विन्द्रावती लोध, अस्तरुन निसा, इनरमती लोध, सलमा खातुन, सरिफून निसा, रिता लोध

८. बकरा ईद को शुभकामना अदान प्रदान कार्यक्रम मा ९२ जना हिन्दू र मुस्लीम महिलाहरु सहकार्य गरी ईदको शुभकामना अदान प्रदान कार्यक्रम मनाए । जसबाट समुदायमा आपसी भाईचारको बातावरण सृजना भई एक अर्काको सहयोग गर्ने काम मा बृद्धि भएको छ ।

९. मायादेवी ४ सानो गौरा र ठूलो गौराका १०० जना हिन्दू र मुस्लीम महिलाहरु संयुक्तरूपमा सहकार्य गरी महिला हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान दिप प्रज्वलन गरी मनाएका छन ।
१०. साथै यसै कार्यक्रममा हिंसा विरुद्ध काम गर्ने सहयोग पुरुषहरुलाई पहिचान गरी १० जना पुरुषहरुलाई दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरेका छन ।
- रंगपुर पिपरा का ६० जना हिन्दू र मुस्लिम महिलाहरु संयुक्तरूपमा विद्यार्थी भर्ना अभियान संचालन तथा घरदैलो गरेका छन । जस बाट १०० जना बाल बालिक पिपरा मा र ५० जना रंगपुर गरी जम्मा १५० जना विद्यालय भर्ना भएका छन ।
 - रंगपुर र पिपराका हिन्दू र मुस्लीम महिलाहरु संयुक्तरूपमा एक अर्कालाई सहयोग गरी १८० जना महिला हस्ताक्षर गर्न थालेका छन । १०० जना पिपरा, ८० जना रंगपुर
 - रंगपुर र पिपराका १०० जना हिन्दू र मुस्लीम महिलाहरु संग सगै दर्ता तथा पंजीकरण अभियान संचालन गरेका छन । जसबाट पिपरामा ८० वटा नागरिकता, २० वटा जन्म दर्ता ,१६ वटा विवाह दर्ता बनेको छ । रंगपुरमा २१ वटा जन्म दर्ता ,७ वटा विवाह दर्ता,१२ वटा नागरिकता बनेको छ ।
 - लक्ष्मी महिला समुह र जागरुक महिला समुह, पंचतारा महिला समुह,गौरा महिला समुह कृषक समुहको रूपमा कृषि सेवा शाखा पकडीमा दर्ता भएको छ ।

आपेक्षित परिणाम :- २

पुरुषको सोच र विचारमा परिवर्तन भई सक्षम महिलाको सहभागीता हुने छ ।

- ५ जना विद्यालय व्यवस्थापन समिति को सदस्य भएका छन । उर्मिला लोध, विन्द्रावती लोध – जनता प्रा.वि.पिपरा,उर्मिला धोबी र गीता जैसवाल जनता प्रा.वि.सानो गौरा, सलिमुन निसा धुनिया – सानो गौरा मदरसा, तजरुन निसा,—ठूलौ गौरा मदरसा , मैमुन निसा रंगपुर मदरसा
- विभिन्न संरचनामा ७० जना महिलाहरुको सहभागीता भएको छ । ६० जना - कृषि, पशु, पिक परियोजनाको समुहमा आवद्ध भएको । १० जना उपभोगता समितिमा
- २ जना (सरिफून निसा, विन्द्रावती लोध) स्वास्थ्य स्यम सेविका भएका छन, । स्वास्थ्य चौकी पिपरा
- ३० जना हिन्दू महिलाहरु मुस्लीम महिलाहरुको घरमा गएर बकरा ईदको दिन खाएका छन । ४० जना मुस्लीम महिलाहरु हिन्दू महिलाको घरमा नाग पंचमीको दिन गएर प्रसाद खाएका छन । पिपरा
- २० जना मुस्लीम महिलाहरुलाई दिपावलीको अवसरमा ३० जना हिन्दू महिलाहरुले मिठाई दिएर दिपावाली मनाएका छन । पिपरा
- मोह्ररम को त्योहारमा मुस्लीमहरु रोज मात्र रहने गरेका थिए र हिन्दूहरु तहजीया बनाएर लोहवान सुलगाउने गर्दथे तर यस वर्ष मुस्लीमहरु सहकार्य गरी बतासा लुटाउने, तहजीय उठाउने, विसर्जनमा संगै संगै गएर मोह्ररम मनाएका थिए ।
- नहान मेलामा रामघाट मेला गर्नमा हिन्दू महिला विन्द्रवती लोध,इलायची लोहार, कमलावती बनिया, को साथ दिन लाई मुस्लीम महिला मोहम्मद दीन को आमा गईकी थिईन ।
- दशैको विसर्जन को दिन होम हुने दिन सलिमुन निसा धुनिया,सजरुन निसा मनिहार, सजरुन निसा धुनिया,आलिया ,नूरजहाँ मुस्लिम महिला होम हुने दिन गएर होम हुने कार्यक्रममा सहभागी भएका छन ।
- यशोधरा ६ रंगपुर का २५ जना महिला र मायादेवी ४ पिपराका ६० जना गरी ८५ जना हिन्दू र मुस्लीम महिलाहरु विभिन्न सामाजिक क्रियाकलापमा पुरुषहरुको संग संगै काम गरेका छन । जस्तै : सर सफाई अभियान, विद्यालय भर्ना अभियान, वार्ड भेला, योजना तर्जुमा बैठक, उपभोगता समिति, दिवसीय कार्यक्रम, दर्ताअभियान, तालिम गोष्ठी, बैठक, त्योहार इद, दशै, दिपावली, शादी विवाह,

- यशोधरा ६ रंगपुर का २० जना सहयोगी पुरुषहरु छलफल तथा सहकार्यको माध्यम बाट ८ जना पुरुषमा सहयोगी भावनाको विकास गरेका छन परिणाम स्वरुप पुरुषहरु घरायसी काममा सहयोग तथा हिंसा विरुद्ध बोल्ना थालेका छन ।

आपेक्षित परिणाम :- ३

राजनितिक, धार्मिक तथा अन्य समुदायका अगुवाहरुको एक आपसमा परस्पर सहकार्यगरी द्वन्द्वको समाधान गर्ने छन ।

- ३८ जना धार्मिक तथा राजनितिक अगुवाहरु विभिन्ना धार्मिक उत्सव, सामाजिक क्रियाकलापमा सहभागी हुदा द्वन्द्व बारे कुरा गरी यसको समाधानको बारे कुरा गरेका छन ।
- ३८ जनाले स्थानिय स्तरका विवाद समाधानको लागि सक्षम भएका छन । रंगपुर मा २६ र पिपरामा ८० वटा विवादहरु मिलाएको कुरा सहभागीहरु तालिमको अन्तममा बताएका थिए । पिपरा –अकरम धुनिया, फत्तेमोहम्मद, करिमुद्दीन, ग्यासुद्दीन, श्यामलाल कलवार, रामदेव पाण्डेय, मो नासरीन, हृदयराम यादव, जमुना यादव, अनवर अली, करिमुद्दीन, सरीफुन निसा, कुसुम धोबी, पन्डोही बढई, राधेश्याम यादव जगदीश यादव, इनरमती लोध, विन्द्रवती लोध) रंगपुर–नन्द किशोर यादव, सुबाष चन्द्रबढई, राजबहादुर चौधरी, बक्सुल्ला मुस्लमान रंगपुर मदरसले सामाजिक लेखा परिक्षण गर्दा ८ जना हिन्दू व्यक्तिहरुलाई सहभागी गराएको छ । जुन पहिला यो परिपाटी रहेको थिएन ।

आपेक्षित परिणाम :- ५

विभिन्न धर्म समुदायका बालबालिका तथा यूवाहरुको संगै सामाजिककरण हुने छ ।

- हिन्दू र मुस्लिम किशोर किशोरी हरु स्थानिय सवालमा नियमित रुपमा छलफल गरेका छन ।
- ४० जना हिन्दू र मुस्लीम किशोरहरुको सहभागीतामा १ पटक क्रिकेट प्रतियोगिता आयोजना गरेका छन । जसमा रंगपुर र पिपरा का किशोर किशोरीहरुको सहभागीता थियो ।
- मायदेवी ४ पिपरा को सानो गौरा र पिपरामा भएको सरसफाई कार्यक्रममा १५ जना हिन्दू र मुस्लीम किशोर किशोरीहरु सहकार्य गरी ५ वटा डस्वीन राखी सरसफाई गरेका छन ।
- ५० जना हिन्दू र मुस्लीम किशोर किशोरी हरु सहकार्य गरी जनता प्रा.वि.सानो गौरामा सरसफाई , ७ वट वृक्षरोपण, तथा सहभोज गरेका छन ।
- सलमान धुनियाले यस वर्ष दिपावलीमा दिप जलाएर समुह का साथीहरुलाई बोलाएर मिठाई खुवाएर दिपावली मनाएका छन ।
- यशोधरा ६ रंगपुरका २० जना हिन्दू मुस्लीम किशोर किशोरीहरु सहकार्य गरी भैसहीया गाँउमा २ पटक सरसफाई कार्यक्रम गरेका छन र रंगपुर मदसरामा २ वटा डस्वीन, भैसहीया मदरसामा १ डस्वीन, भैसहीया मन्दिरमा १ डस्वीन गरी जम्मा ४ वटा डस्टवीन सार्वजनिक ठाँउमा राखेका छन । जसबाट मन्दिर र मदरसाको फोहर व्यवस्थापन भएको छ ।
- मायादेवी ४ पिपराका ३० जना हिन्दू र मुस्लीम किशोर किशोरीहरु सामुहिक रुपमा रक्षा बन्धन कार्यक्रम गरी किशोरीले किशोर लाई किशोर ले किशोरीलाई राखी बाधेका थिए । र यशोधरा ६ रंगपुरमा पनि हिन्दू किशोर किशोरीहरु एक आर्कालाई राखी बाधेर रक्षा बन्धन कार्यक्रम सामुहिक रुपमा मनाएका छन ।

संचालनमा रहेको समुहहरूको विवरण :

समुहको प्रकार	स्थान	महिला	पुरुष	जम्मा	समुह संख्या	सहभागी संख्या	औषतमा एक समुहको औषत संख्या
महिला समुह	मायादेवी ४, यशोधरा ६	१९४	—	१९४	८	१९४	२०
किशोर किशोरी समुह	मायादेवी ४, यशोधरा ६	३०	५५	८५	४	८५	२०
सहयोगी पुरुष संजाल	मायादेवी ४, यशोधरा ६	—	५०	५०	२	५०	२५
महिला संजाल	मायादेवी ४, यशोधरा ६	४०	—	४०	२	४०	२०

सम्पर्क समन्वयन र सहकार्यहरूमा गरिएका कार्य तथा उपलब्धी :-

- **भर्ना अभियान :-** रंगपुर पिपरा का ६० जना हिन्दू र मुस्लिम महिलाहरू संयुक्तरूपमा गाउँपालिका तथा विद्यालय संग सहकार्य गरी विद्यार्थी भर्ना अभियान संचालन तथा घरदैलो गरेका छन । जस बाट १०० जना बाल बालिक पिपरा मा र ५० जना रंगपुर गरी जम्मा १५० जना विद्यालय भर्ना भएका छन । परिणाम स्वरूप पिपरा शतप्रतिशत विद्यार्थी हिन्दू र मुस्लिम किशोर किशोरी भर्ना वार्ड घोषणा भएको छ ।
- **दर्ता अभियान :-** जसबाट पिपरामा ८० वटा नागरिकता, २० वटा जन्म दर्ता, १६ वटा विवाह दर्ता बने को छ । रंगपुरमा २१ वटा जन्म दर्ता, ७ वटा विवाह दर्ता, १२ वटा नागरिकता बनेको छ ।

मुख्य प्रभावहरू :- अन्तर धार्मिक पुरुष र महिलाहरू एक आपसमा सहकार्य गरी घरायसी तथा धार्मिक उत्सवमा सहभागी हुने गरेका छन ।

नमुना कार्यहरू :-

सामुहिक रक्षा बन्धन

सिकाईहरू :-

- स्थानिय स्तरमा (गाउँमा) दिवसिय कार्यक्रम गर्दा स्थानिय तथा महिलाहरूको सहयोग र सहकार्यमा बृद्धि भएको हुन्छ ।
- स्थानिय प्रतिनिधि तथा सरोकारवाला संग समन्वय तथा सहकार्य गरी कार्यक्रम गर्दा अन्य सहयोगी हातहरू बृद्धि तथा स्रोत साधन प्राप्तीमा सजिलो भयो ।

समस्या/चुनौती :-

- पुरुषवादी सोच, धर्म, परम्परा, संस्कृतिले गर्दा महिलाको सहभागिता र नेतृत्व समाजले स्वीकार नगर्नु ।
- महिला तथा पुरुषमा पुरुषवादी चिन्तन एव पितृसत्तात्मक सोच चाहेको समयमा बदल्न गाह्रो ।

राधिकाको रहर

कपिलबस्तु जिल्लाको सदरमुकाम तौलिहवा देखि ६ कि मी दक्षिण तिर्तिखी सिमाना सगँ जोडिएको यशोधरा गाउँपालिकाको वडा न २ भावपुर बस्ने वर्ष ४२ को राधिका चमारका घरमा सासुरा काशीराम चमार ६५ वर्षिय, सासु अकालपती चमार ६२ वर्षिय, श्रीमान राजेश चमार ४४ वर्षिय, छोरी अन्जनी चमार २२ वर्षिय, छोरा अवधेश चमार ८ वर्षिय गरि जम्मा ६ परिवार एकै छाना मुनि बसोबास गरि आएका छन । वहाँ एक गरिब परिवारका सदस्य हुन घर छाप्रोको छाना भएका घर मा बसिरहेका छन ।

वहाँ गाउँ भरीमा जन्मेको बच्चाहरुको साल नाल काटी बच्चा जन्माएको आमाको स्याहार सुसार गरे वापत दिनको ४ किलो चावल लिन्छन । फुर्सदको बेला अरु कहाँ ज्याला मजदुरी गर्छिन । त्यही काम बाट आफ्नो घर परिवारको जीविका चलाउ छिन । राधिका चमार कुनै पनि समुह समितिमा बस्ने अवसर पाउदैन्थिन साथै गाउँ भन्दा बाहिर जानको लागी रोक थियो । जसले गर्दा वहाले सोचेको कुरा, मनमा लागेको इच्छा चाहना मन भित्रै हुन्थ्यो । श्रीमान राजेश चमार कहिले काही भारतको दिल्लीमा ज्याला मजदुरी गरि आफ्नो छोरी अन्जनी चमार को विवाह गरि ससुराल पठाई दिएका छन । छोरा अवधेश लाई आफ्नो गाउँका सरकारी बिधालयमा नाम लेखाएका छिन ।

यस समुदायको महिलाका स-शक्तिकरण गर्नकालागी वि.स. २०७५ साल को असोज महिनामा दलित सामाजिक विकास केन्द्र कपिलबस्तु र युनाइटेड मिसन टु नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित जिविको पार्जन तथा वातावरण सुधारद्वारा समुदायको उत्थान शीलता सबलीकरण परियोजना अर्न्तगत यशोधरा गाउँपालिका वडा १, २ र ३ मा संचालन हुन लागेका हुनाले यस वडा मध्ये २ न. वडामा पर्ने एक गाउँ भावपुर पनि हो । यो गाउँ आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा विपन्न रहेको गाउ हो । यो परियोजनाले महिला स-शक्तिकरण, जीजिकोपार्जन का लागी तरकारी खेती, पशुपालन, माछापालन तथा अन्य व्यवसायका लागी सहयोग तथा सीपमुलक तालिम, सचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गर्छ ।

मिति २०७५ सालको पुष महिनाको २ गते का दिन भावपुरका महिला, पुरुष, समाजसेवी तथा बुद्धिजिविको सहयोगमा गाउको विपन्न तथा अति विपन्न घरधुरीका महिलाहरुलाई समेटेर ३० सदस्यीय मनकमना आत्म निर्भर समुह गठन गरियो । हाम्रो देश, समाज पुरुष प्रधान समाजका कारण महिला मात्रको समुह बनाउने लक्ष्य परियोजनाको हुने भएकोले महिलाको नेतृत्वलाई पुरुषहरुले नरुचाउने भएकोले ठूलो चुनौतीको काम भोग्नुपर्ने भयो । तर समाजिक परिचालक लगन हरिजन को अथक प्रयास र गाँउमा सहयोग गर्दै आएकी दलित महिला राधिका चमारले महिलाहरुलाई बिश्वास दिलाउदै आफुहरु एक जुट हुनु पर्छ, अधिकारको लागी एक जुट हुनु पर्छ भन्दै समुहमा प्रतिबद्धता गर्दै समुहको अगुवाई गर्दै यस समुह छलफल अनुसार राधिका चमार लाई अध्यक्ष पदमा छनौट भएका छिन र अहिले सम्म यो टोलमा कुनै सघं समिति ले काम नगर्न सकेकाले राधिकाको रहर पुरा भएको बताइन । वहालै प्रतिबद्धता गर्दै आफ्नो भनाई “समुह चलाएर देखाउछु र अरु ठाऊबाट राम्रो काम हुने छ” भनेर भन्नु भयो ।

परियोजना

जिविकोपार्जन र वातावरण सुधारद्वारा समुदायको
उत्थानशिलता सबलीकरण गर्ने परियोजना

राधिकाले रोपिन बीमाको बीउ

बीमा गर्ने गराउनेको नाम : राधिका गोसाइ
आवद्ध समुह : प्रगती आत्मनिर्भर समुह
ठेगाना : यशोधरा गा.पा. वार्ड न. ३, बसन्तपुर
परिवार सख्या :
समुहमा आवद्ध मिति : मंसिर २०७५
परियोजना : **SECURE**

कपिलबस्तु जिल्लाको सदरमुकाम तौलिहवा देखी दक्षिण तिर पछाडी पारिएका क्षेत्र, तथा छिमेकी राष्ट्र भारतको सिमाना संग सटेको यशोधरा गाउँपालिकाको वार्ड न. ३ बसन्तपुर एक गरिव, विपन्न, तथा सामाजिक, राजनितिक, शैक्षिक क्षेत्रमा पहुँच नभएको समुदायको बस्ती भएको ठाँउ हो । यस ठाउका मानिसहरु परम्परा गत खेतीपाती, पशुपालन, बाखापालनलाई मुख्य पेशाको रुपमा मान्दै आएका छन । परम्परागत खेती तथा पशुपालन गर्ने भएकोले रोग तथा विभिन्न प्राविधिक कारणले गाई, भैसी, बाखाको नस्ल सुधार हुन नसकेको, बाभोपन हुने, विचैमादुध छोडने, अकास्मिक मृत्युहुने, भएकोले किसानहरुले विभिन्न घाटाहरु व्यवहोर्ने पर्ने भएकोले गरिवीको चापमा मानिसहरु रहिरहेका छन । जलवायू परिवर्तनका कारण प्रकृतिक तथा कृत्रिमकारणले जाडोमा शितलहर, गर्मीमा लुह तथा वर्षामा बाढी तथा पानीले घाँस भुसाका अभावका कारण पशुपक्षीहरु दुबलाउदै जाने, उमेर न पुग्दै मर्ने एकाले ठूलो क्षतीहुने भएको ले ऋणको बोभ्रथपिदै गएका हुन्छ ।

माथीका यी समस्याहरु यो समयको लागी धेरै नै चुनौती पुर्णकार्य भएकोले यो समस्याको न्यूनिकरण तथा सुरक्षाको लागी दलित सामाजिक विकास केन्द्रको पहलमा जीविकोपार्जन तथा वातावरण सुधार द्वारा समुदायको उत्थानशिलता सवलीकरण परियोजना संचालन भएको छ । यस परियोजनाले सामाजिक, आर्थिक तथा जलवायू परिवर्तनको चपेटामा परेका समुदायको सम्पन्नता स्तरीकरण गरी महिलाहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउन महिलाहरुको सहभागीतामा आत्मनिर्भर समुह गठन गरी संचालन गरिएका छन ।

समुहको क्षमता अभिवृद्धि, महिला हिसा, बालअधिकार तथा संरक्षण जस्ता क्रियाक्लाप संचालनगर्दै आएको छ । त्यसकै तहत विभिन्न समुहमा पशुधन विमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम पनि संचालन गर्दै आएको छ । यो क्रियाक्लाप समुहका सदस्यहरुको लागी नयाँ विषय भएकोले सदस्यहरुले दगं परेका छन । अहिले सम्म मानिसहरुको मात्र बीमा सुनेका थियौ । यो त पशु बाखाहरुको पनि बीमा हुदो रहेछ । यो त पहिले देखी नै जानकारी पाएको भए हाम्रो गाडै, भैसी, बाखा मरे पनि घाटामा पर्ने थिएनौ । बसन्तपुरको प्रगती आत्मनिर्भर समुहकी १ जना सदस्य राधिका गोसाइले उत्साहित भई आफ्नो घरमा पालेको बाखाको बीमा दलित सामाजिक विकास केन्द्रको पहलमा प्रिमियर बीमा कम्पनीको सहकार्यमा गराएकी हुन । यो कुरा गाउ टोलमा चर्चा गर्दा गाँउका अन्य छर छिमेक पनि उत्साहित भएका छन । पछी उहाले अफनो घरको बाखाको बीमा गराएर सबैको अगाडी उदाहरणिय काम गरेर देखाउनु भएको छ । यसरी उनी अन्य समुहको कार्यक्रममा जादा बीमाको बारेमा चर्चा गर्छिन ।

परियोजना

जिविकोपार्जन र वातावरण सुधारद्वारा समुदायको
उत्थानशिलता सवलीकरण गर्ने परियोजना

जगृतिको जरोमा मुना पलायो

कपिलवस्तु जिल्लाको सदरमुकाम तौलिहवा देखी दक्षिण तिर पछाडी पारिएका क्षेत्र , तथा छिमेकी राष्ट्र भारतको सिमाना संग जोडिएको भगवान गौतम बुद्धको आमाको नामबाट नामाकरण गरिएको गाउँपालिका श्री यशोधरा गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिका अन्तरगत वार्ड न. ३ बसन्तपुरमा पर्ने लोहरौली एक सामाजिक, राजनितिक, शैक्षिक क्षेत्रमा पहुँच नभएको समुदायको बस्ती भएको ठाँउ हो । यस समुदायका मानिसहरु को मुख्य पेशा परम्परा गत खेती पाती, पशुपालन, बाखापालन रूपका मान्दै आएका थिए । तर यो गाँउका अधिकाशं पुरुषहरु विदेश तिर कमाउन जाने भएकोले परम्परा गत खेती तथा पशुपालन मा न्यूनता देखिएको छ । यो गाँउमा मुस्लिम, बाहुन, चाई समुदायका व्यक्तिहरु बस्दै आएका छन । सामाजिक मुल्यमान्यता रुढीवादी सोचको कारण यस समुदायमा अहिले पनि महिलाहरु समुह समुदायमा एकलै जान न मिल्ने, घरबाट बाहिर जादाँ एक जना संग लिएर जाने जस्तो परम्त्राले महिलाहरु भन त्यहीको त्यही रहनु पर्ने बाध्यता रहेको कारण दलित सामाजिक बिकास केन्द्रले यू.एम.एनको सहयोगमा त्यो गाउमा सम्पन्नताको स्तरीकरण गर्दा ख,ग,घ मा पर्ने व्यक्तिहरुको समुह निर्माण गर्न पटक पटक भेला गर्दा समुहको निर्माणमा असफलता नै असफलता देखिएको कारण धेरै नै चासोको को विषय बन्दै गयो । र सामाजिक परिचालिका ता अन्य कर्मचारीहरुको अथक प्रयासले २६ जना महिलाको समुह मिति २०७५ पौष महिनामा जागृति आत्मनिर्भर समुह गठन गरियो । यस समुहको उद्देश्य,लक्ष्य, सुन्दा महिला मुखीमात्र कार्यक्रम भएको कुरा समुदायका अगुवा पुरुषहरुको भनाई थियो । महिलाहरुले के गर्न सक्छन?, कहाँ जान्छिन?, कस सित जान छिन ? जस्ता प्रश्नहरुको जवाफ पटक पटक बुझाउनु पर्दथ्यो । समुहको दोस्रो बैठकमा समुहको लक्ष्य अनुसार समुहका सदस्यहरुले मासिक बचत गर्नु पर्ने भएकोले त्यो छलफल आगोमा घिउ थपे जस्तो भयो र त्यही बैठक देखी समुहका सबै सदस्यहरु समुहमा न बस्ने, समुह खारेज गर्ने , गरी सबैले आफनो घर तिर लागे । SECURE परियोजनाका सामाजिक परिचालिका प्रिति गुप्ताले निरास हुदै आफिसमा रिपोर्टिड. गर्दै त्याहाको स्थितिबारे बताइन । एक हप्ता पछि फेरी बैठकको लागी पुनः प्रस्ताव राख्न जादा घर बाट को ही पनि न आउने न जुटने भएकोले वडा अध्यक्ष सरिता त्रिपाठी समेतलाई लिएर जादा समुहको सुधारमा तिनका पनि प्रगती देखिएन । त्यो प्रयास पनि सफल न भए पछि त्यही दिन परियोजनाका कार्यक्रम सयोजक सुमन न्यौपाने, फिल्ड सयोजक रमेश प्रसाद कुर्मि समेतको प्रयास असफल भइयो । वडा अध्यक्ष, परियोजना अधिकृत, फिल्ड सयोजक, सामाजिक परिचालक ४ जनाको प्रयास असफल पछि यो समुहलाई हटाएर अर्को ठाँउमा बनाउने सल्लाह भयो । आफिसमा कार्य समिति संग शेरर गर्दा दलित सामाजिक बिकास केन्द्रका अध्यक्ष सरले त्यो समुहलाई छोडनु भन्दा पुनः बैठक गरी छलफल गर्ने भन्ने कुराको छलफल भयो । जागृति आत्मनिर्भर समुह बिस्तारै सेलाउदै जादाँ २ महिना समुह बन्दको अवस्थामा रहेयो । पुनः प्रत्येक घर घर मा गएर घर दैलो गर्ने, अभिभावक संग प्रत्यक्ष कुरा राख्ने, उनिहरुको हरेक पक्षमा छलफल गर्ने कार्य शुरु गरियो । त्यही गाँउको अर्को समुहको उदाहरणहरु दिने ,अवगत गराउने, अन्यसमुहहरु संग भेटघाट गराउने योजना संग विभिन्न यस्ता क्रियाक्लापहरु गरी “जागृतिको जरो बाट मुना पलाउन थाले” पछि अहिले त्यो समुह १५ जना महिलाहरु आवद्धभइ सकेको छिन । समुहमा आवद्धमात्र नभई मासिक रु. ५० को दरले बचत गर्न थालेको छिन । तर यो समुमा अहिले पनि फोटो खिच्ने इजाजत छैन र कुनै बाहिरको क्रियाक्लापमा जादा घरको एक जना पनि जाने प्रस्ताव पटक पटक आउने गरेको छ ।

तयार गर्ने

रमेश प्रसाद कुर्मि
फिल्ड सयोजक

खण्ड-५ सफलताका कथाहरु : प्याडमा पशुपति

नाम : पशुपती हरिजन
उमेर : १८ वर्ष
पडाई : कक्षा १०
आमा : रमावती हरिजन
बुवा : रामशरन हरिजन
भाई : गणेशपति हरिजन

शुद्धोधनगाँउपालिका वडा नं. ६ सानोकर्मा गाउँ जिल्लाकै पिछ्छाडिएको दलित जातीका व्यक्तिहरु बसोबास गरिदै आएको बस्ती हो यस गाउँमा जानको लागि सडक बाट कम्तीमा २ किलो मिटर भित्रजाने कच्ची बाटो रहेका छ, कच्ची, पातलो बाटो भएकोले पानी परेको बेलायो बाटो जताततै हिलैहिलो भएकोले यो बाटोमा हिलडुल गर्न धेरै नै कठिनाई भैल्नु परेको अवस्था रहेको छ। शिक्षाको दृष्टिकोणले हेर्दा गाँउमाकमै छन पाढेलेखेको र यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यबारे त कसले न त कुरा गर्छनन कसैकलाई कुरा गर्न छुट दिएका थिए किशोरीहरु पहिला महिनावारी हुदा फोहोर कपडा प्रयोग गर्ने गर्थे महिनावारी बारेमा कसैले पनि कुरा गदैनथ्यो किशोरीहरुलाई महिनावारी भएको बेला विभिन्न किसिमको बन्देजहरु लगाएको हुन्थे किशोरीहरु महिनावारी भएको बेला न मिठो खाने कुरा खाना पाउँथे न त भन्सा घर मा पस्न पाउन्थे किशोरीहरुले प्रयोग गर्ने कपडा घाममा सुकाउन पनि पाउदैन थिए। महिनावारी भएको बेला प्रयोग गरेको कपडा लुकाएर सुकाउनु पर्थ्यो जब देखि किशोरी किशोरहरु समुह छलफलमा आउन थाले समुह छलफलमा हुने यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य बारे छलफल र विभिन्न किसिमका यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य र महिनावारी बारे कुराहरु गर्नथाले पछि कशोरीहरुले महिनावारी बारे रहेको मिथ्याहरु परिवर्तन गर्दै गरि किशोरहरु पनि समुह छलफलमा आएर विस्तारै आफुमा परिवर्तन गर्दै जनु पहिला किशोरीहरुको कुरालाई लिएर मजाक गर्ने गर्थे। महिनावारीको कुराहरु हँसि माजकको रुपमा लिन्ये। यो हाम्रो सरोकारको विषय हो हामी यस्तो छलफलमा जादैनौ भन्थे तर विस्तारै यौन तथा प्रजनन स्वाथ्य र महिनावारीको बारे छलफल हुदा किशोरहरु पनि यस्तो विषयहरुमा सम्बेनशील हुना थाले सेनेटरी पैडको तालिम हुदा दुई जना किशोरहरु पशुपती हरिजन र सुरेन्द्र हरिजन भने हामी पनि सेनेटरी पैड बनाउन सिक्यौ भन्दा समुहका अरु किशोरहरु उनीहरुको माजक उडाउन थाले र जिस्काउन थाले तर उनीहरुको कुराहरुलाई वेवास्ता गरि पशुपति र सुरेन्द्रले यो एकमद सम्बेनशील विषय हो। महिनावारी हुदा किशोरीहरु कति समस्या भैल्नु पर्छ यदि सफा कपडा प्रयोग गरेन भने विभिन्न किसिमका रोग लाग्न सक्छ भने हामी सेनेटरी पैड बनाउन सिकि सकेपछि अफनो आमा र दिदि बहिनीहरुलाई पनि सिकाउछौ भने त्यस पछि किशोर पशुपति हरिजनले बासखोरको कर्मा गाउमा सेनेटरी पैड बनाउने तालिमको योजना गरे। आमा र किशोरीहरुको लागि उन गाउँमा किशोरी आमाहरुलाई महिनावारी हुदा ध्यान दिनु पर्ने कुराको बारेमा अभिमुखिकरण गरे र सेनेटरी पैड कसरी बनाउन र प्रयोग गर्न सकिन्छ जानकारी गराए। पशुपति हरिजन अहिले १८ वर्षका भएको छन् उनीकक्षा १०मा अध्ययनरत छन् र आफ्नो आमालाई घर परिवारको महिला सदस्यहरुलाई सेनेटरी पैड बनाउन सिकाएका छन् र आफ्नो हुना लगेको बालविवाह ३ पटक देखि रोक्दै आएका छन्। पशुपति गाउँका किशोरीहरु आफ्नो महिनावारी हुदा आएको समस्याहरु बारे पशुपति सित खुलेर कुरा गर्न सकिछन र यो समस्या समाधानको लागि पशुपतिले सहयोग गर्छन अहिले पशुपतिले भन्छन् म लाई महिनावारी बारे कुरागर्न वा सेनेटरी पैड बनाउन लाजलागदैन। म अरु किशोरहरुलाई पनि यसको बारे जानकारी गराउछु र जो सेनेटरी पैड बनाउन सिकन चाहन्छ म सिकाउँछु। यसमा अभिभावकहरुले पनि पशुपतिको सहयोग गर्नु हुन्छ र पुशुपतिको आमा रमावती हरिजन ज्युले भन्नु हुन्छ मेरो छोरा धेरै राम्रो काम गरिरहेको छ।

इन्द्रवतीको इरादा

कपिलबस्तु जिल्लाको सदरमुकाम तौलिहवा देखि १२ कि.मि. दक्षिण भारत सिमाना सँग जोडिएको यशोधरा गाउँपालिकाको वडा नं. ७ वेल्सापुरमा बस्ने वर्ष १८ को इन्द्रवती पासीको घरमा आमा मान्ती पासी, एक जना दाई सेसराम पासी, चार जना दिदिबहिनी, भउजु र दाई भउजुको दुई जना छोरीहरु जम्मा सात जनाको परिवार संगै एकै छाना मुनि बसोबास गरि आएकी छिन्। इन्द्रवतीको दुई जना ठुलो दिदिहरुको विवाह भइसकेको छ। इन्द्रवती अति नै गरिब परिवारमा जन्मेकी हुन्। उनी नेपाल सरकारको जनता आवास कार्यक्रमबाट टिनको छाना बनाइ दिएको घरमा बसिरहेकी छिन्। पानी परिरहेको बेला त्यो घरमा पानी चुहिनथ्यो, जसले गर्दा बरसातमा घरमा बस्न गाह्रो भएको अवस्था छ।

२०७३ सालमा वेल्सापुर गाँउमा ठूलो बाढी आएको थियो। जसमा इन्द्रवतीको वुवा श्री तिरथराम पासी ज्यूको बाढीमा डुबेर मृत्यु भएको छ। आमा श्री मान्ती पासी ज्यु अभिभावक समुहका सदस्य हुनुहुन्छ वहाको स्वास्थ्य स्थिती त्यति ठिक रहदैन। इन्द्रवतीको घरको अर्थिक स्थिती राम्रो छैन। इन्द्रवतीको ठुलो दाई श्री सेसराम पासी ज्युले ज्याला मजदुरी गरि परिवारको जीविका चलाई रहनु भएको छ।

यस समुदायको स-शक्तिकरण गर्नका लागि सन् २०१५ मा दलित सामाजिक विकास केन्द्र कपिलबस्तु र केएर नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित अब मेरो पालो परियोजनाले किशोर किशोरीको समुह गठन गरि विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु (छलफल, खेल, गीत सडक नाटक, अन्तरक्रिया, दिवसीय कार्यक्रम, प्रतियोगिता जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन भएको) र कार्यक्रमबाट संचालित किशोर किशोरी समुहमा इन्द्रवती पनि समुह छलफलमा आउनथलिन र समुह छलफलबाट वहाको विस्तारै सिपमा निखार अउदै गयो उनी समुह छलफल मात्रनभएर उनी अरु विभिन्न कार्यक्रमहरुमा भागलिन थालिन यसरी इन्द्रवतीको सफलताका पाइलाहरु अगाडी बढनथाल्यो। उनी पढाईमा पनि निरन्तरता दिन थालिन, श्री जगन्नाथ नि मा वि बहनीमा उनी कक्षा ६ पढिरहेकी थिइन एक दिन उनी माथी पहाड खासे भै भयो जब अफ्नो पढाई छाडनु पर्छ, भन्ने कुरा सनिन्। ("इन्द्रवती अब मितिले पढाई छाडनु पर्छ यति पढे पछि भयो अबम पढाउन सक्दैन किननी मेरो कमाईले परिवारको जिविका चलाउनपनि गह्रो भईहरेको छ, इन्द्रवतीको दाईले भन्नु भयो)। इन्द्रवतीले समुह छलफलमा यो कुरा भनिन (म अगाडी सम्म पढ्न चाहिरहेको छु तर मेरो दाई अब पढाउन सक्दैन भन्नु भएको छ, इन्द्रवतीले भनिन) त्यो सुनेर त्यो गाँउको समाजिक परिचालक र केहि शिक्षकहरु मिली इन्द्रवतीको दाईलाई सम्झाउनु भयो र इन्द्रवतीले पनि अफ्नो दाईलाई दलित समाजिक विकास केन्द्र बाट पाएको छात्रवृत्तिको रकमको रु १०,००० पनि छ जुन मेरो पढाई खर्चको माखर्च गर्न गर्छु भन्दा इन्द्रवतीको दाईलाई इन्द्रवती र समाजिक परिचालकले सम्झाउन सफलभए र इन्द्रवतीले अफ्नो पढाईमा आएको बाधा अडचन लाई हटाउन सफलभइन्। यसरी उनी नियमित समुह छलफलमा आउन थलिन र उनीश्री लक्ष्मी किशोरी समुहको अयोजकभई समुहमा सक्रिय सहभागि हुना थलिन यसरी उनी आफ्नो प्रयासलाई निरन्तरता दिनथलिन, नियमित समुहमा आउने र समुहमा मात्र नभएर अन्य क्रियाकलापहरुमा सहभागी हुन थालिन। विद्यालयमा पनि उनी अन्य क्रियाकलापहरुमा सहभागि हुना थलिन र विस्तारै उनी कार्यक्रमहरुको अगुवाई गर्ना थलिन अन्य क्रियाकलापहरु गाविस भित्र वा जिल्लाको कार्यक्रमहरु संचालन गर्ना थलिन। विभिन्न तालिम गोष्ठीहरुमा पनि सहभागी हुना थलिन दलित समाजिक विकास

केन्द्रले र रेडियो कपिलवस्तुको अयोजनामा संचालित पाँच दिने किशोरी रेडियो पत्रकारिता तालिममा भागलिने मौका पाइन् । तालिम पश्चात उनीले पाएको सिप अफनो समुहको अरु किशोरीहरुलाई पनि सिकाउने गरिन् । गाँउमा भएका विभिन्न सामाजिक विभेद, कुरिती अन्धविश्वास तथा कुसंस्कार संग सम्बन्धी क्रियाक्लापको रिपोर्ट बनाउने कथा समाचार हरु लेख्ने अर्न्तवर्ताहरु लिने गर्दै आइरहेकि छिन यसै क्रममा समाचार, कथा र अर्न्तवार्ताहरु लिने क्रममा मुल्यांकनको आधारमा इन्द्रवती पनि पर्नु भयो र उनी र त्यहि

गाविसको एक जना अरु किशोरी मिली रेडियो कपिलवस्तु मार्फत कपिलवस्तु जिल्लाका जिल्ला प्रहरी निरिक्षक नरेन्द्र के.सी र जिल्ला शिक्षा अधिकारी सित बाल विवाह तथा शिक्षा सम्बन्धी कानुनका विषयमा अर्न्तवार्ता लिने अवसर पाइन् र इन्द्रवती भनिन् आफुलाई धेरै गर्वात्ति ठाकेको छु यो अर्न्तवार्ता लिन पाएकोले । अर्न्तवार्ता लिएको अर्को दिनप्रहरी निरिक्षक श्री नरेन्द्र के.सी. ज्यु घर सोध्दै बेल्सापुर गाँउमा पुग्नु भयोत्यो हेरेर गाँउका सबै व्यक्ति चकित भए पुलिसको गाडी किन यो गाँउमा आयो भनेर वहाहरु सोचनथाले इन्द्रवती भनिन् प्रहरी निरिक्षक नाम सोध्दै आउनु भयो, म र मेरो अर्न्तवार्ता लिएको अर्को साथीलाई अर्न्तवार्ता लिएकोमा बधाई दिदै पुरुस्कारहरु दिनु भयो पुरुस्कारमा कापी कलम, भोला हरु दिनु भयो पुरुस्कार ग्रहण गर्ने बेलागाउँका सबैव्यक्तिहरु सम्मानदिनथाले “त्यो दिन मेरो खुसीको सिमा रहेन्” इन्द्रवतीले भन्नु भयो ।

इन्द्रवतीको पढाई विचमा छोडने स्थिती थियाथियो तर इन्द्रवतीले अफ्नो परिवारलाई सम्भाई बुभाई कम्तीमाकक्षा १० सम्म पढन दिनु भनेर परिवारलाई सम्भाए पछिउनी अफ्नो पढाई लाई निरन्तरता गरिन् र अहिले उनी एस. एल. सी. पास भएकी छिन्। एस. एल. सी. पास भए पछि दलित समाजिक विकास केन्द्रको समिक्षा बैठक कार्यक्रममा दलित सामाजिक विकास केन्द्रकाव मेरो पालो परियोजनाको पुरा टिम टिका लगाएर र केएर नेपाल अनुगमन तथा मुल्यांकन स्पेस्टलिस्ट श्री राजन सुवेदी ज्यु ले मिठाई खुवाई बधाइ दिदै यसरी नै अगाडी पढ्दै र बढ्दै जाने इन्द्रवतीको अत्मविश्वास , मनोबल बढाउनको लागि मिठाई खुवाई प्रोत्साहन गरेको थिए । (इन्द्रवतीले भन्छिन कि म धेरै खुसी छु किनकिअब मेरो पालो कार्यक्रमले गर्दा अजा म यो अवस्थामा पुगेको छु मेरो परिवार लाई सम्भाउन सफलकि छु अगाडी पढ्नको लागि अहिले मेरो दाई मलाई कक्षा ११ पढ्नको लागि पनि अनुमती दिनु, भएको छ ।) दलित सामाजिक विकास केन्द्रले दिएको छात्रवृत्तिकको व्याजको रकमभिकेर अहिले सम्म कापी किताब र स्करल ड्रेस किनेको अहिले छात्रवृत्तिकको रु रकम रु १०,००० (रु दशहजार) बाट रु ३००० (तीनहजार) भिकेर (स्वास्थ्य विषय लिएर श्री अनिरुध पाब्लिक उच्च मा.वि बैदौलीमा कक्षा ११मा भर्नागर्न गइरहेको छु, मुहार भरि मुस्कान लिई इन्द्रवतीले भनिन् ।

सशक्त हुँदै साधना

बसाखोर गाविस कपिलवस्तु जिल्लाको सबभन्दा गुर्गम र पिछ्छाडिएका बालविवाह धेरे भइरहेको अवस्था थियो । कपिलवस्तु तुलनात्मक रुपमा देशकै पिछ्छाडिएको जिल्ला हो, जहाँका किशोरीहरु सानैमा बालविवाह गरेर अरुको घर जाने गर्दछन् । छोरी १२ वर्षको पुग्दा नपुग्दै बाबुआमालाई छोरीको निम्ति वरको खाँचो पर्दछ र उनिहरु राम्रो वरको खोजीमा हुन्छन् । त्यहि परम्पराको शिकार भएको कपिलवस्तु जिल्लाको शुद्धोधन गाउँपालिका वार्ड नं ६(बाँसखोर सानो कर्मा) मा वसोवास गर्ने वर्ष १९को सधना हरिजनको घरमा पाँच जनाको परिवार छन जसमा आमा इनरमाती हरिजन र बुवामुराली हरिजन र दुई जना भाई छन सधनाको आमावुवा कृषि मजदुरी गरि अफ्नो र अफ्नो परिवारको जिविका चलाई रहेको अवस्था छ । साधना घर एक कट्टा जमिनमा एक कोठा पक्की र अरु भुशले छाएको घरमा बसिहरेको छिन परिवारको अर्थिक स्थितिले कमजोर हरे पनि जेन तेन गरेर छोरी साधना र छोरा लाई पाढाई हरेको सधाना अहिले SLC पास गरेर आफ्नो पढाई लाई अगाडी निरन्तरता दिनको लागि प्रयास गरिहरेकी छिन ।

जब देखि गाउँमा अब मेरो पलो परियोजना अर्न्तगत संचालित समुहहरु संचालन हुन थल्यो उनी दुर्गा किशोरी समुहको सदस्य भई र उनी नियमित समुह आउन गर्न थलिन र विस्तारै समुह मा गएर सिकेको कुरा हरु अफ्नो घरमा आमावुवा सित भन्न थालिन एक दिन उनले के थाहा पाइन कि उनको बाल विवाहको लागि कुरा चाल्दै छ उनी भन्छिन कि त्यो बेला उनी सारै दुखी भइन तर हिम्मत हारेनिन् १६वर्षको उमेरमा पहिलो पटक उनी अफ्नो बाल विवाहरोक्न को लागि आफ्नो अभिभावक सित कुरा गारिन उनी समुह बाल

विवाहको बेफाइदा बारे कुराहरु आफ्नो घरमा आमावुवालाई रुदै भनिन” “बालविवाह गर्यो भने मेरो पढाई विचमा छेट्टा मरो शरिर पनि कमजोर हुन्छ अफ्नो आमा र बुवालाई सम्झाउदै भनिन् बालविवाह गर्यो भने केकस्ता समस्या हुन सक्छ भने पहिलो पटक बालविवाह रोक्न सफल भइन तर फेरि उनलाई बालविवाहको चुनौति अयो उनी वर्ष.....भएपछि फेरि उनको बुवाले विवाह गर्नको लागि दबाव लिलन थाल्लु भयो फेरि उनी विवाह रोक्नको लागि जुक्ती निकालिन उनी अफ्नो आमालाई फाउन थालिन कि आमा तपाई पनि समुहमा गएर बालविवाहको बेफाइदा बारे कुराहरु सुन्नु भएको छ त्यदि सनै उमेरमा विवाह भयो भने धेरै समस्या हुन्छ अहिले त म अलि अलि पैसा पनि कमाउन थालेको छु मलाई २० वर्ष पुरा गर्न दिनु तब सम्मा म सडक नाटक देखाएर कमाएको पैसा पनि जोडन सक्छु जस बाट विवाह गर्न को लागि पनि सहयो ग गर्न सक्छु र तपाई हरुलाई पनि त्यति भर पढैन मेरो विवाहको उनी अफ्नो आमालाई सम्झान सफल भईन र यसरी उनी दुई पटक अफ्नो बालविवाह रोक्न सफल भईन । र उनी अगाडी बढन थालिन विस्तारै समुह आउदै उनी समुहको सबै कृयाकलापमा भाग लिदै गईन जिल्लामा अन्य कृयाकलापमा पनि भाग लिन थालिन र उनी सडक नाटहरु देखाउन थालिन सुरुमा नाटक देखाउदा उनी लाजउथिन र समुदायका व्यक्तिले पनि नकारात्मक सोच राख्ने गर्थे तर सधनाले १६ दिने नाटक सम्बन्धी तालिम पाए पछि उनी बुद्ध नाटक समुहको सहभागी भइन र उनी निर्धकरुपमा लाजनमानी विभिन्न ठाउँमा नाटक देखाउन थालिन नाटक देखाए वपात पैसा काउन थलिन त्यो हेरेर गाँउ समुदाय व्यक्तिहरुले पनि नाटक देखाएको लाई सकारात्मक रुपमा लिन थाले आफुमा परिवर्तन गर्दै विभिन्न कृयाकलापमा सक्रिय सहभागी हुन थालिन र उनी दालित समाजिक विकाश केन्द्र र अब मेरो पालो परियोजना द्वारा संचालित किशोरी समुहको सहजकर्ताको रुपमा जागरि गर्न थालिन उनी मुस्कुराउदै भन्छिन

“पहिला म एउटा समुहको किशोरी थिए तर अहिले आफै किशोरी समुहमा छलफल चलाउछु ” जस बाट महिनाको पाच हजार रुपैया कमाउन थालिन त्यो पैसाहरु अफ्नो घरको खर्च चाउन र अफ्नो पाठाई मा खर्च गर्न थालिन उनको घरमा शौचालय थिएन नाटक बाट कमाएको पैसा रु ५००० पाचै हजारले घरमा शौचालय बनाईन अहिले उनले मितीसंस्थाले उनलाई सहयोग गरेको छात्रवृत्तिको व्याजबाट आएको पैसाले अफना नागरिकता पनि बनाईन अहिले उनी जिल्ला स्तरिय बाल क्लबको सदस्य पनि हुन उनी विभिन्न ठाउँहरु अफैले सर्म्पकसमुन्वय गरेर नाटहरु देखाउन थाले कि छिन र आफु संगै गाँउका हरु किशोरीहरुलाई नाटक देखाउन सहभागी गराई रहेकी उनीहरु पनि नाटक देखाए वपात पैसा कामई रहेको सधानले भनेकि छिन्

सधान भन्छिन् अहिले मेरो आमा बुवा म लाई घरको कुनै पनि निर्णय लिने बेलामा म सित सोध्नु हुन्छ र मलाई गाँउ भन्दा बहिरा जनाको लागि रोकटोक गर्नु हुन्न मैले भनेको कुरा सुन्नु हुन्छ र मान्नु हुन्छ ।समुदायका व्यक्तिहरुले पनि मेरो सम्मन गर्नु हुन्छ वहाहरुले अफ्नो छोरी पनि म जस्तो काम गर भनेर भन्नु हुन्छ अहिले म मेरो खुट्टा मा उभेको महशसु गर्छु भनेर मन्दमुस्कानको साथ सधनाले भनिन् ।

अगामी कार्य योजनाहरु

- १) नयाँ कार्यक्षेत्रहरुमाम्यानुवल अनुसार साप्ताहिक रुपमा किशोर किशोरी ,समुह संचालन
- २ नयाँ कार्यक्षेत्रहरुमा म्यानुवल अनुसार साप्ताहिक रुपमा मासिक रुपमा आमा,बुवाहरुको समुह संचालन
- ३ नयाँ कार्यक्षेत्रहरुमा म्यानुवल अनुसार त्रैमासिक रुपमा धर्मगुरु ,शिक्षक, स्थानिय सरकारहरुलाई तालिम संचालन
- ४) मासिक रुपमा अन्तर समुहसम्बाद
- ५) किशोरी अभियान संचालन
- ६) पुरानो कार्यक्षेत्रमा किशोरी अभियानको निरन्तरता संचालन र स्थानिय निकायको सहकार्यमा विभिन्न गतिविधीहरु संचालन गर्ने
- ७) दिवसियकार्यक्रहरु संचालन
- ८) कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकास तालिम
- ९) VSLA समुहको निरन्तरता
- १०) उद्यमी समुहको निरन्तर अनुगमन, पृष्टपोषण
- ११) स्थानिय सहकारी संस्थाहरु संग सहकार्य

गतिशिलता बढ्यो गौतम बुद्ध आत्मनिर्मर समूहको

कपिलवस्तु जिल्लाको यशोधारा गाउँपालिका वडा न ४ मा सेमरीगाउँ रहेको छ । यो गाउँ अन्य गाउँ भन्दा आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिकहिसाबले पछाडी रहेको छ । यस गाउँका धेरै जसो व्यक्तिहरु मजदुरी गरेर आआफ्नो जीवनयापन गरिएका छन । त्यसै गरी यस गाउँमा धेरै जसो संघ/संस्थापनि काम न गरेको अवस्था छ । महिलाहरु पुरुषको तुलनामा पछाडी रहेको छ साथै सुचनाबाट धेरै टाढा भएको हुँदा आफु सोचेको जस्तो गर्न पाई रहेका छैनन ।

त्यसकारण महिलाहरुको सशक्तवनाउने र उनीहरुलाई सामाजिक, आर्थिक र राजनैतिक रुपमा पहुच अभिवृद्धि गर्ने उदेश्यले गाउँपालिकातथा वार्ड प्रमुखहरुको राय सल्लाह र आधारभुत सर्वेक्षणको आधारमा यस गाउँ मादलित सामाजिक विकास

केन्द्र, कपिलवस्तु र युनाईटेड मिसन टु नेपालको सयुक्त साभेदारीमा हाम्रो पहुँच परियोजना सुरु गरियो । यसै क्रममा उक्त वडामा ४ वटा आ.नि.स. गठन गरियो जस मध्ये गौतमबुद्ध आत्मनिर्भर समूह एक हो र यसमा जम्मा २५ जना सदस्य रहेको छ । शुरु शुरुमा उनीहरू बिनानास्ताको साप्ताहिक बैठक कसरी बस्न सकिन्छ भन्ने कुरा गरिरहेको थियो । त्यसपछि फेरी उनीहरूलाई नै सोधियो नास्ता महत्वपूर्ण हो की समूहको बैठक ? र समूहको महत्वको बारेमा व्यापक छलफल पछि उनीहरू आफैले हाम्रो लागि समूह महत्वपूर्ण छ भन्ने कुरा महसुस गरे र नियमित रूपमा बैठक बस्न थाले । यसै गरी उनीहरू समूहमा बस्दा हाम्रो विभिन्न प्रकारको अधिकारको बारेमा जानकारी पाईन्छ भने कुरा बुझे ।

एक पटक त्यस आ.नि.स.का सदस्य गाउँपालिकाले आयोजना गरेका सवाल सरोकार कार्यक्रममा जानु भयो र आफ्नो समूह लगायत गाउँमा पोल नभएको समस्या गाउँपालिका प्रमुख लगायत अन्य सरोकारवालाहरूसँग राख्नु भयो । यसरी समस्या राख्दा गाउँपालिका प्रमुखले तपाईंहरू गाउँपालिकामा आउनुस हामी कुरा गछौं भन्नु भयो । त्यसपछि उनीहरू आफ्नो समूहमा आएर छलफल गर्नु भयो र समूहमा छलफल गरि सके पछि योजना बनाएर गाउँपालिकामा जानु भयो । गाउँपालिकामा योजना पेश गरेपछि उनीहरूले ५ वटा विजुलीको पोल प्राप्त गर्नु भयो । उक्त पोल प्राप्त गरेपछि बती पुग्न बाँकी रहेको क्षेत्रमा पोल गाड्नु भयो । अर्को कुरा यस समूहका महिलाहरू त्यति पढेलेखेका छैन । त्यसकारण अभिलेखक छनौट गर्न गाह्रो भएको हुँदा सबैको सल्लाह बमोजिम भर्खर विहे भएर आएको बुहारीलाई अभिलेखकको रूपमा राखी आ.नि.स.लाई व्यवस्थित रूपमा अगाडी बढाई रहनु भएको छ । यसबाट उनीहरूमा समाजका लागि हामीपनि केही गर्न सक्छौं भने साहस बढेको छ ।

हाल यस समूहमा नियमित रूपमा साप्ताहिक बैठक बसिरहेको छ । अभिलेखकले अभिलेखकको जिम्मेवारी निर्वाह गरिरहनु भएको छ । समूहका सदस्यहरू सक्रियताका साथ समूहलाई निरन्तरता दिई रहनु भएको छ भने गाउँपालिकासँग सम्बन्ध विस्तार भएको छ । विजुली बत्तीमा पहुँच पुगेको छ । उनीहरू माहामी अगाडी बढने भावनाको विकास हुनुको साथै मनोबल पनि बढेको छ । यसै गरी उनीहरू फेरी पनि वार्ड कार्यालयको सर्वजनिक सुनवाई कार्यक्रममा जाने अवसर पाउनु भयो । महिलाहरूलाई घर बाहिर आवासिय तालिममा जाने अनुमति हुँदा तर सबै सदस्यको सल्लाहमा उक्त समूहका एक जना सदस्य मेलमिलाप सम्बन्धि आवासिय तालिममा कपिलवस्तुको सदरमुकाम तौलिहवा जाने मौका पनि पाउनु भएको छ । यसरी समग्रमा हेर्दा उनीहरू आफ्नो अधिकार प्राप्तिका लागि कदम उचाली अगाडी बढि रहेका छन् ।

तयार कर्ता
सकुन्तला चौधरी
बिन्दवासिनी हरिजन

बन्दहुने आत्मनिर्भर समूह पनि नियमित

दलित सामाजिकविकास केन्द्रद्वारा यशोधारा गाउँपालिकाको वडा न ४ अमलोहनागाउँमागाउँ स्त्रीय लेखाजोखाको आधारमा अवस्थाविश्लेषण गरी घ वर्गमा रहेका अति गरीब तथाविपन्न २० जनामहिलाहरुको आत्मनिर्भर समूह गठन गरियो । यस पछि उनीहरुको सल्लाहबमोजिमप्रत्येक हप्ताविहिवारको दिन ११ बजे देखि १ बजे सम्म बैठक बस्ने निर्णय गरियो । यतिमात्रहोईन प्रत्येक सदस्यहरु समयमाउपस्थितहुने, सबै को घरमा पालो पालै बैठक बस्ने, प्रत्येक बैठकमा सचालक परिवर्तन हुने आदि नीतिनियमहरु बनाए । सोही आधारमा उनीहरु दुई तीनहप्ता बैठक बसे । तर त्यसको अर्को हप्ता देखी उपस्थितिमा कमी आउन थाले किनभने सदस्यहरुले यो समूहबाट केही पनि पाउदैन भन्नथाले । यसमा खाजा भत्ता केहीपनि छैन भने समूहमा बसेर के फायदा भन्थे । सामुदायिक सहजकर्ताले पनि आफ्नो जागिरको लागि काम गरेको भन्नथाले । यस्तो स्थिती सिर्जना भए पछि सदस्यहरुको उपस्थिति भन्नन्युनहुन थाल्यो । सहजकर्ताले घरघरबाट बोलाउनु पर्ने अवस्था आयो तापनि उनीहरु समयमा उपस्थित हुने भए पनि कम सख्यामा । सहजकर्ताले जति सम्झाउँदा पनि कुरा नबुझ्ने जहिले पनिअन्य समूहको बैठकमा खाजा हुन्छ यो समूहका केहीपनि छैन भने । एक दिन सहजकर्ता जाँदा ६ जना मात्र उपस्थित रहेको थियो र सो ६ जनालाई अब के गर्न सकिन्छ भनेर सोध्दा कोही आउदैन ६ जनाले समूह चल्दैन त्यसकारण बन्द नै गर्नुपर्छ भने प्रतिउत्तर आयो । तर पनिउसले घरभेट गरी बैठक गर्ने प्रयास गरे तर गाह्रो भयो । त्यसपछि उसले कार्यक्रम अधिकृतलाई समूहको अवस्थाको बारेमा जानकारी गराईन ।

जानकारीको आधारमा परियोजना अधिकृत सो गाउँमा जाँदा सहजकर्ताले भने जस्तो अवस्था थियो । सो बैठकमा जम्मा ६ जनाको मात्र उपस्थिति । त्यसपछि सोही ६ जना सदस्यहरुको सहयोगमा सामुदायिक सहजकर्ता लगायत कार्यक्रम अधिकृतले घरभेट गरी सबैलाई तोकिएको स्थानमा भेला गराए र उपस्थित नहुने कारण सोधे । यसरी बुझ्दै जाँदा उनीहरुले समूहको बारेमा विस्तृत रुपमा नबुझेको, यो समूहपनि अन्य समूह जस्तो रहेको, खाजा नपाउने कारण पतालाग्यो । त्यसपछि कार्यक्रम अधिकृतले आत्मनिर्भर समूहको महत्वको बारेमा विस्तृत रुपमाबुझाई उनीहरुलाई नै यो समूह र अन्य समूहको बारेमा तुलना गर्न लगाए । यतिमा समूहमा खाजाहुदा र नहुदाको फाईदा बेफाईदा बारे समेत उनीहरुलाई नै विश्लेषण गर्न लगाए । यसरी विश्लेषण पश्चात समूहका आधाभन्दा बढी सदस्यहरुले समूहको फाईदाको बारेमा महसुस गरी बाँकी रहेका अन्य सदस्यहरुलाई पनिबताए ।

जसको परिणाम स्वरुप समूहका सदस्यहरुको उपस्थितिमा अभिवृद्धि हुनथाल्यो र समयमा उपस्थित हुनथाले । हाल समूहको सख्या अभिवृद्धि भई दुई वटा समूह बनेको छ । समूह मानियमित छलफल हुनुको साथै वचतपनि शुरु गरेका छन र सदस्यहरु पहिले भन्दाभन सक्रिय र इच्छुक रहेका छन ।

खुशी भईन निर्मला

यशोधरा गाउँपालिका वडा नं. ४, कपिलवस्तु परसोहिया गाउँमा दलित सामाजिक विकास केन्द्र र युनाईटेड मिसन टु नेपालको सयुक्त साभेदारीमा गरीब, दलित र सीमान्कृत महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिक रुपमा सशक्त बनाउने उदेश्यले हाम्रो पहुँच परियोजना संचालन भैरहेको छ । यो कार्यक्रममा अरु कार्यक्रमअरु भन्दा भिन्न कार्यक्रम भएको हुनाले यसको संचालनको विधि प्रक्रिया धेरै नै राम्रो भएको निर्मलाले बताईन । किनभने यस कार्यक्रममा २० जना सीमान्कृत महिलाहरुको सहभागीता हुने भएकोले हामीले एक रुपता महसुस गर्छौं र सबैको घरमा पालापलै बैठक बस्ने भएकोले भन राम्रो लागेको कुरा वहाँले थपिन ।

निर्मला रैदास एउटा दलित गरिब परिवारको महिलाहुन र वहाँले कल्पना नै गर्नु भएको थिए न कि मेरो घरमा पनि महिलाहरुको बैठक हुन सक्छ तर जुन तरिकाले आत्मनिर्भर समुहको बैठक भैरहेको छ त्यो मलाई धेरै राम्रो लागेको छ । यो समुहको कारणले आज म पनि समुहको अगुवाबन्न मौका पाए र मेरो घरमा बैठक बस्न सकियो । हामी दलित गरिब भएको हुनाले विभिन्न प्रकारको हिंसायातना सहदै आएका थियो । कसैको घरमा जादायता न आउ मेरो समान छोई दिन्छ भनेर बस्न दिदैन हामी मानव भएपनि अमानवीय व्यवहार गर्ने गर्छन । तर अब हाम्रो गाउँमा शिवशक्ति आत्मनिर्भर समुह गठन भए पछि यस्तो व्यवहार समूहका सदस्यहरु कसैले गर्दैन । यो समुहमा बस्दा म धेरै नै खुशी छु । जब मेरो अगुवाईको पालो आउँछ तब म बस्ने व्यवस्था र स्थानएकदमै सफा गरी सबै सदस्यहरुलाई स्वागत गर्छु । यो देखेर अरुले पनि यस्तै गर्न थालेको छ ।

दरखसवा खुशी आत्मनिर्भर समुह

यशोधरा गाउँपालिका वडा नं. १ मा दलित सामाजिकविकास केन्द्र र युनाईटेड मिसन टु नेपालको सयुक्त साभेदारीमा संचालितहाम्रो पहुँच परियोजना अर्न्तगत दरखसवा टोलमा खुशी आत्मनिर्भर समुह गठन गरी महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिकक्षेत्रमा सशक्तबनाउने उदेश्य राखेको छ ।

यो समुह २०७५/७/२८ गतेका दिन गठन भईनियमितरुपमा बैठक बसिरहेको छ । यस समुहमा २४ जना सदस्यहरु रहेका छन । समुहमा बस्ने सदस्यहरुको भनाई रहेको छ कि यस समूहका सासुहरु आफू पनि बस्ने र आफ्नो बुहारीहरु लाई समुहमाबसाएको छन । यस समुहमा जुन बुहारीहरु अहिले सम्मकुनै पनि समुहमा आबद्ध नभएको र यो समुहमा बस्न पाउदा धेरै खुशी भएका छन । हामी यहाँ नयाँनयाँ कुराहरु सिक्न पाईरहेका छौ । हामीलाई कसको घर कहाँ छ भनेर थाहाभएपनि बृहत रुपमा थाहा थिएन तर यस समुहमा आबद्ध भएदेखि सबैको घरमा पालै पालो बैठक बसीहामी एक आपसमा सुख दुःखका कुराहरु आदानप्रदान गर्न पाएकोमा धेरै खुशी छौ ।

यसमा सबै भन्दा राम्रो कुरा के छ भने समुहको बैठकको बहानामा घरको सरसफाई नियमित रुपमा भैरहेको छ । जसको पालो आउछ उसले उक्त दिनआफ्नो घर सफा गरी हाल्छन । यो एकदमै राम्रो लाग्यो । हामीले समूहम त्वचत गर्ने पर्ने सल्लाह गरेका छौ । यस समूहको बैठकलाई हामीले सधैँ निरन्तरता दिनेछौ । साँच्चै नै यो समूहअन्य समूहभन्दा फरक महसुस भएको छ ।

तयार कर्ता:
बिन्दावासिनी हरिजन
रामकुमार महरा

नागरिकताले ल्यायो खुशी

यशोधरा गाउँपालिका वार्ड न. ६ रंगपुर बस्ने वर्ष ४६ को कमरुन निसा र वर्ष ४९ को मैमुन्न निसा खातुन एक गरिव परिवारका सदस्य हुन । कमरुन निसा को परिवारमा ७ जना सदस्य र मैमुन्न निसा खातुन को परिवारमा ३ जना सदस्य रहेका छन । यहाहरुको परिवारको पालन पोषण दैनिक मजदुरी गरी गुजर बसर गरेका छन । दूवै जना मुस्लीम धर्मालम्बी रहेका छन । कमरुन निसा र मैमुन्न निसा खातुन चे तना महिला समुह का सदस्य रहेका छन । यहाँ हरुको समाजमा सामाजिक , आर्थिक अवस्था कमजोर रहेको छ । जस कारण कमरुन निसा र मैमुन्न निसा खातुन को विवाह भएको २९ वर्ष पछि पनि नागरिकता बने को थिएन । जस कारण कमरुन र मैमुन्न निसा बेसहारा भएको महसुस गरेका छन । घरमा श्रीमान बाट प्रताडित हुने र समुदाय बाट पनि ताना बोली सुन्ने गरेका छन । परिणाम स्वरुप वहाहरु तनाव मा रहना थालेका थिए । मैमुन्न निसा खातुन ता आफू आत्म हत्या समेत गर्ने सोच बनाएकी थिईन ।

दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपाल को संयुक्त साभेदारीमा संचालित एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना अर्न्तगत रंगपुर मा चेतना महिला समुह गठन गरियो । यस समुहमा गठनको बेला देखी कमरुन निसा समुहको सदस्य बनाइयो । समुह छलफल को माध्यम बाट विभिन्न समस्या र सवाल को बारे जानकारी भयो । वहा समुहमा नियमित रुपमा आउने र सामाजिक क्रियाकलाप मा सहभागी हुन थालिन । तर श्रीमान को सहयोग विना वहा को नागरिकता बनेको थिएन । कमरुनको श्रीमान इवारत हुसेन लाई आफ्नो श्रीमतीको प्रति वास्ता थिएन । त्यस कारण कमरुन निसा लाई समुहको सिफारिसमा आय आर्जन को लागि केही रकम सहयोग गरियो । जस बाट वहा को श्रीमानलाई व्यवसाय गर्नको लागि सहयोग भयो । मैमुन्न र कमरुन को श्रीमान राहत हुसेन खाँ, इवारत हुसेन को सोच थियो कि महिलाहरुको नागरिकता किन चाहियो सबै काम हामी गरी रहेका छौ । यदी यीनीहरुको नागरिकता बनाए भने घर सम्पत्तिमा अधिकार लिन्छन । तर समुह छलफल, दर्ता अभियान संचालन गरी वहाहरुलाई नागरिकताको महत्व बारे बुझाईयो । वहाहरुको श्रीमानहरुसंग समुहका हिन्दू महिलाहरु व्यक्तिगत रुपमा भेटघाट गरी नकारात्मक सोच घटाउनु भयो । समुह छलफल भए पछि समुहका महिलाहरु जसको नागरिकता बनेको थियो वहाहरु आफ्नो उदाहरण दिएर वहाहरुको श्रीमानलाई उत्प्रेण बढाउनु भयो । परिणाम स्वरुप राहत हुसेन र इवारत हुसेन ले नागरिकता

वनाउना तयार भए । वहाहरुलाई प्रक्रिया र आवश्यक कागजपत्र तयार गर्न र वार्ड कार्यालयमा समन्वय गर ।उने काम रंगपुर को सामाजिक परिचालक राजेन्द्र प्रसाद चौधरी ले गर्नु भयो ।

कमरुन निसा र मैमुन्न निसा को श्रीमान विवाह दर्ता बनाउनाको लागि आवश्यक कागज पत्र तयार गरी विवह दर्ता गराउनु भयो । विवह दर्ता बनाए पछि नागरिकता बनाउनाको लागि फारम उपलब्ध गराईयो । परिणाम स्वरुप कमरुन निसा र मैमुन्न निसा को ४६ र ४९ वर्ष पश्चात नागरिकता प्राप्त गर्नु भयो । अहिले वहाहरुलाई महसुस भएको छ कि हामी पनि घरको सदस्य हौ ।

कमरुन र मैमुन्न :-

नागरिकता पाए पछि बहुत खुशी लागेको छ । अब हामी भोट पनि दिना पउछौ अहिले सम्मा हामी भोट दिन पाएका थिएनौ । यति मात्र होईना हामीहरुको अधिकार सुनिश्चित हुन्छ । यदि हामी समुह छलफलमा नबसेको को भए नागरिकता बन्ने थिएन ।

सुचना दाताको नाम :- राज अग्रहरी, खालिद खान, रिना बरई

ठेगाना :- मायादेवी -४ पिपरा

मिति :- २२ मार्च २०१९

टिपोट कर्ता :- शकुन्तला अग्रहरी

तयार कर्ता :- सतीश कुमार निगम

हिमालय किशोर किशोरी समुह द्वारा जातिय विभेद अन्तको लागि जनचेतन अभियान

मायादेवी ४ पिपरा मा दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपाल को संयुक्त साभेदारीमा संचालित एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना अर्न्तगत विगत ३ वर्ष पहिला २ वटा किशोर किशोरी समुह गठन भई समुदायमा शान्ति सदभाव भाईचाराको लागि छलफल शुरु भएको थियो । छलफल हुनु भन्दा पहिला हिन्दू र मुस्लीम किशोर किशोर एक साथ बस्ने छलफल गर्ने अवस्था थिएन । मुस्लीम समुदायका किशोर किशोरीहरुको सामाजिक क्रियाकपालमा सहभागी हुने मानसीकता थिएन । वहाहरु सोभै भन्थे कि यो सब हाम्रो लागि होईन । यस भन्दा पहिला कुनै पनि सामाजिक अभियान, क्रियाकलापमा हिन्दू र मुस्लीम किशोर किशोरीहरुको सहभागीत हुने गरेको थिएन । मुस्लीम समुदायका किशोर किशोरी मदरसा को कार्यक्रम या जलसा मात्रमा सहभागी भई काम गरेका थिए । यस बाट प्रष्ट हुन्छ कि एक आपसी सहकार्य, समभेदारी सहयोग को भावना थिएन ।

यस मायादेवी ४ पिपरामा ३ वर्ष पहिला २ वटा किशोर किशोरी समुह गठन गरी नियमित रुपमा परिचालन गरियो । मासिक रुपमा २ पटक विभिन्न स्थानिय सवालमा छलफल गरी जागरुक गराईयो । अहिले मासिक रुपमा १ पटक छलफल भई स्थानिय सवाल तथा सामाजिकीकरण को माध्यमबाट समुदायमा शान्ति सदभाव भाईचाराको बातावरण सृजना गर्ने प्रयास गरिएको छ । २ वटा किशोर किशोरी समुह मध्ये हिमालय किशोर किशोरी समुह पनि एक हो । जुन मुस्लीम बहुल्य बस्तीमा रहेको छ । यस समुहमा २५ जना सदस्य रहेका छन । समुहका सदस्यहरुलाई विभिन्न किसिमका तालिम जस्तै : लैङ्गिक विभेद, घरेलु हिंसा, नेतृत्व विकास तालिम,जिवन उपयोगी सीप तालिम,भित्ते पत्रिका लेखन तालिम, को साथ अतिरिक्त क्रियाकलाप जस्तै : बक्तृत्वकला प्रतियोगिता, हाजरी जवाफ प्रतियोगिता, खेल प्रतियोगिता, किशोर किशोरी समुहको कार्य योजना, अन्तर पीढी संवाद लगायत विभिन्न अभियान जस्तै : भर्ना अभियान, सरसफाई अभियान,दर्ता अभियान, दिवसिया कार्यक्रम जस्तै : महिला दिवस, १६ दिने अभियान, २१ मर्च, शान्ति दिवस कार्यक्रममा सहभागी गराई किशोर किशोरीहरुको सोच परिवर्तन तथा क्षमता विकासमा सहयोग गरियो ।

जसको परिणाम स्वरुप मायादेवी ४ पिपरा मा रहेको हिमालय किशोर किशोरी समुहका सदस्यहरु जात धर्म भन्दा माथी उठी मानव मानव एक समान छन विश्वास राखी समुदायमा विद्यमान रहेको सब भन्द खतरनाक सामाजिक विमारी जातिय छुवाछुत विरुद्ध अभियान गरी यसको अन्तको लागि बहस तथा जागरुकता को लागि शुरुवात गरेका छन । हिमालय किशोर किशोरी समुहका सदस्यहरु आपसी छलफल तथा सहमती गरी समुह भित्र सडक नाटक समुह तयार गरी प्रदर्शन गरेका छन । जातिय विभेद अन्तको लागि पिपरा गाँउमा ३ पटक पर्दर्शन गरी समुदायका महिलाहरुलाई जातिय विभेद अन्तको बारे मा सोचना बाध्य गरेका छन । यति मात्र होईन यस नटक समुहका (राज अग्रहरी, खालिद खान, सलमा खातुन, रिना बरई, नेमा बरई, दीपक अग्रहरी) ले २१ मार्चको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा नाटक प्रस्तुत गरी सबैको ध्यान यस विषयमा आकर्षण गरेका थिए । यस नाटक बाट हिन्दू र मुस्लीम किशोर किशोरीहरु सामाजिकीकरण भई सामाजिक सवालमा संग सगै काम गरेको पुष्टी हुन्छ । जुन परियोजना शुरु हुदा देखिएको थिएन । सलमा खातुन, खालिद खान, दीपक अग्रहरी,रिना बरई :- हामी पहिला एकै गाँउमा हुदा हुदै सगै बस्न सगै काम गर्न सक्ने अवस्था थिएन । तर यस कार्यक्रमबाट हामी सबैको सोच परिवर्तन भएको छ । हिन्दू मुस्लीम, दलित,सबै समान छौ । समाजमा जरा गाडेर बसेको जातिय विभेद लाई अन्त नगरी विकास हुना सक्दैन । यस सवालमा काम गर्न पाउदा हामी समुहकासबै सदस्यहरु एक दमै खुशी छौ ।

सुचना दाताको नाम :- सलमान धुनिया,फातिमा,सहिदुन,पारस जैसवाल,सोनी तेली

ठेगाना :- शयोधरा-६ रंगपुर (भैसहिया)

मिति :- २२ मार्च २०१९

टिपोट कर्ता :- राजेन्द्र चौधरी

तयार कर्ता :- सतीश कुमार निगम

धार्मिक सदभाव मा बृद्धि

यशोधरा-६ रंगपुर मा दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपाल को संयुक्त साभेदारीमा संचालित एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना अर्न्तगत विगत ३ वर्ष पहिला २ वटा किशोर किशोरी समुह गठन भई समुदायमा शान्ति सदभाव भाईचाराको लागि छलफल शुरु भएको थियो । २ वटा किशोर किशोरी समुह मध्ये दिव्य ज्योति किशोर किशोरी समुह भैसाहियामा स्थित रहेको छ । यस समुहमा २५ जना सदस्यहरु रहेका छन । जसमा हिन्दू र मुस्लीम समुदायका किशोर किशोरी सहभागीता रहेको छ । यस समुहमा शुरुको अवस्था मा समुहका किशोर किशोरी हरु धार्मिक प्रतिबन्धमा थिए । आफ्नो आस्थाका क्रियाकलाप गर्ने, त्योहार मनाउने गरेका थिए । हिन्दूले मुस्लीमलाई मुस्लीमले हिन्दूलाई कुनै वास्ता नगरी आफ्नो परम्परा संस्कृति लाई मात्र महत्व दिएका थिए । टीका रंग ,अबिर जस्ता पर्दाथ लगाउने त्योहार मा मुस्लीम समुदायका व्यक्तिहरु टाढा बस्ने गरेका थिए । त्यसको बारेमा छलफल जानकारी लिने बातावरण थिएन ।

यस दलित सामाजिक विकास केन्द्र र यूनाईटेड मिशन टू नेपालको संयुक्त साभेदारीमा संचालित एकिकृत शान्ति निर्माण परियोजना अर्न्तगत यशोधरा-६ रंगपुरमा ३ वर्ष पहिला २ वटा किशोर किशोरी समुह गठन गरी नियमित रुपमा परिचालन गरियो । मासिक रुपमा २ पटक विभिन्न स्थानिय सवालमा छलफल गरी जागरुक गराईयो । अहिले मासिक रुपमा १ पटक छलफल भई स्थानिय सवाल तथा सामाजिकीकरण को माध्यमबाट समुदायमा शान्ति सदभाव भाईचाराको बातावरण सृजना गर्ने प्रयास गरिएको छ । २ वटा किशोर किशोरी समुह मध्ये दिव्य ज्योति किशोर किशोरी समुह पनि एक हो । जुन मुस्लीम बहुल्य बस्तीमा रहेको छ । यस समुहमा २५ जना सदस्य रहेका छन । समुहका सदस्यहरुलाई विभिन्न किसिमका तालिम जस्तै : लैङ्गिक विभेद,घरेलु हिंसा,नेतृत्व विकास तालिम,जिवन उपयोगी सीप तालिम,भित्ते पत्रिका लेखन तालिम ,को साथ अतिरिक्त क्रियाकलाप जस्तै : बक्तृत्वकला प्रतियोगिता,हाजरी जवाफ प्रतियोगिता,खेल प्रतियोगिता,किशोर किशोरी समुहको कार्ययोजना,अन्तर पीठी संवाद लगायत विभिन्न अभियान जस्तै : भर्ना अभियान,सरसफाई अभियान,दर्ता अभियान ,दिवांसिया कार्यक्रम जस्तै : महिला दिवस,१६ दिने अभियान,शान्ति दिवस कार्यक्रममा सहभागी गराई किशोर किशोरीहरुको सोच परिवर्तन तथा क्षमता विकासमा सहयोग गरियो ।

जसको परिणाम स्वरुप यशोधरा-६ रंगपुर मा रहेको दिव्य ज्योति किशोर किशोरी समुहका सदस्यहरु विभिन्न परम्परा र संस्कृति भन्दा माथी उठी सबैको परम्परा संस्कृति लाई सम्मान ,सहयोग र सहकार्यको भावन विकास गरी होली मिलन कार्यक्रम गरेका छन । जसमा मुस्लीम र हिन्दू समुदायका व्यक्तिहरुको सहभागीता रहेको थियो । यस कार्यक्रम बाट दूबै समुदाय बीच नजदीकी भाईचारा मेलमिलापको बातावरण सृजना भएको छ । यस भन्दा पहिला यस किसिमको होली गरिएको थिएन । तर दिव्य ज्योति किशोर किशोरी समुह छलफल गरी होली मिलन कार्यक्रम गरी होली के हो यस महत्व र मनाउने तरिक बारे समुहका सदस्यहरु लाई जानकारी गराई होलीको दिन त्यही अनुरुपा होली मनाउने जानकारी गरायो । जस बाट प्रभावित सबै सदस्यहरु गाँउ समुदायमा यो नमुन कार्य प्रस्तुत गरे जसको सराहना समुदायका भद्रभला व्यक्तिहरु गरेका छन । यस पालीको होलीमा मुस्लीम समुदायका व्यक्तिहरु समेत अबीरको टीका लगाएर सबैको अभिवादन स्वीकार गरेका थिए । समुहका किशोर किशोरी हरु दुबै समुदायका व्यक्तिहरुलाई टिका लगाई हात मिलाएर होली मुबारक गरेका थिए । जस बाट एक आपसमा भाईचार शान्ति सदभावको विकास

भएको छ । साथै नया पुस्ताका किशोर किशोरीहरु सामाजिकीकरण भई सामाजिक क्रियाकलाप गरेका छन् । जसबाट समुदायमा धार्मिक सदभावमा वृद्धि भएको छ ।

सलमान धुनिया, फतिमा, साकिरा सोनी तेली :- हिन्दूहरुको त्योहार बढी हुन्छ, साल भरीमा हरेक महिना कुनै न कुनै त्योहार पर्दछ । त्यसमा खुशी मनाउ छन । तर हाम्रो इच्छा हुदा हुदै पनि हामी सहभागी हुना पाउदै नौ । होली पनि एक हो जसमा सबै ले गाँउ भरि घुमेर मिलने खुशी मनाउने हुन्छ । यसमा हामी पनि आफ्नो संस्कृति र परम्परा लाई ध्यान राखी होलीमा सहभागी हुना पाउदा खुशी लागेको छ । यस्तो बातावरण नियमित रुपमा भाईचाराको रुपमा कायम रहोस यही हामीहरुको ईच्छा रहेको छ ।

अगामी योजना : -

- समुह छलफल
- समुहको कार्ययोजना कार्यन्वयन
- मनोसामाजिक स्वास्थ्यता परामर्श तालिम
- सहयोगी पुरुषहरु द्वारा घरायसीकामको अवलोकन
- हानी नगरौ तालिम
- सामुदायिक मध्यस्तता तालिम
- स्थानिय सवालमा धार्मिक तथा राजनितिक अगुवा संग अर्न्तक्रिया
- जेण्डर तालिम

M.R.ARYAL & ASSOCIATES

Chartered Accountants

PAN No. 600323549

Firm Regd. No. 418

Address : Bagbazar-31, Kathmandu, Nepal

Post Box No.: 1952

Tel : (977) 01-4258595

Email : camaryal@gmail.com

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

We have audited the accompanying financial statements of **Dalit Social Development Center** as of 31 Ashad 2076 comprising of balance sheet, income statement, cash flow statement and related schedule thereto for the period then ended.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with Nepal Accounting Standards (NAS). This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on Auditing (NSA). Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion the financial statements, read together with the notes, gives a true and fair view of the financial position of the organization as of 31 Ashad 2076, and of the results of operations and its cash flows for the year then ended in accordance with Nepal Accounting Standards.

Date: 2076/06/26
Place : Kathmandu, Nepal

CA Megh Raj Aryal
Chartered Accountant

For and on Behalf of
M.R.Aryal & Associates

Dalit Social Development Center (DSDC)

Kapilvastu Municipality, Kapilvastu

Balance Sheet

As at 31st Ashad, 2076

Capital & Liabilities	Notes	Current Year	Previous Year
Capital Account			
Capital Fund		30,24,190.66	17,37,179.66
Profit & loss A/c			
Opening Balance		(3,27,787.22)	(79,839.56)
Current Period		(3,17,890.61)	(2,47,947.66)
Current Liabilities			
Duties & taxes	1	1,02,629.00	17,768.00
Payables	2	9,89,287.97	8,92,757.00
Total		34,70,429.80	23,19,917.44
Assets	Notes	Current Year	Previous Year
Fixed Assets			
Fixed Assets	5	19,10,529.64	11,56,965.64
Current Assets			
Advance & Receivables	3	5,97,859.00	5,78,033.00
Cash in-hand	4	984.00	2,181.00
Bank Accounts	4	9,61,057.16	5,82,737.80
Total		34,70,429.80	23,19,917.44

The notes referred to above form and integral part of the balance Sheet.

As per our report of even date.

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)

Kapilvastu Municipality, Jagari, Kapilvastu

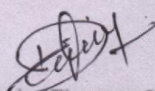
Income and Expense Statement

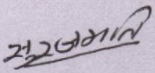
For the Year Ended 31st Ashad, 2076

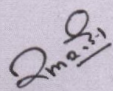
Particulars	Notes	Current Year	Previous Year
Revenue			
Grant Income	6	3,34,14,321.00	1,42,50,527.00
Other Income	7	13,20,954.28	3,19,324.80
Total Revenue		3,47,35,275.28	1,45,69,851.80
Program Expenses	8	3,39,52,264.95	1,39,76,242.60
Other Expenses	9	5,67,453.87	5,40,165.00
Depreciation	5	5,33,447.07	3,01,391.86
Total Expenses		3,50,53,165.89	1,48,17,799.46
Surplus before exceptional and extraordinary items and tax		(3,17,890.61)	(2,47,947.66)
Exceptional and Extraordinary Item			
Deficit Last Year		(3,27,787.22)	(79,839.56)
Surplus/Deficit		(6,45,677.83)	(3,27,787.22)

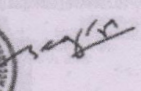

The notes referred to above form and integral part of the balance Sheet.

As per our report of even date.

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)

Kapilvastu Municipality, Chauri, Kapilvastu

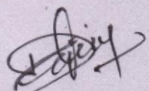
Cash Flow Statement

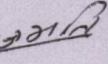
For the Year Ended 31st Ashad, 2076

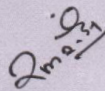
Particulars	Current Year	Previous Year
A. CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES		
Profit/ (Loss) before taxation and extraordinary items	(3,17,890.61)	(2,47,947.66)
<u>Adjustment for:</u>		
Depreciation	5,33,447.07	3,01,391.86
Profit on sale of fixed assets		
Operating Profit before changes in working capital	2,15,556.46	53,444.20
Decrease/ (Increase) in current assets	(19,826.00)	9,67,742.00
Increase/ (Decrease) in current liabilities	1,81,391.90	(6,91,996.00)
Cash generated from Operation		
Income tax paid	-	-
Payment of staff bonus of last year	-	-
Net cash flows from operating activities	3,77,122.36	3,29,190.20
B. CASH FLOWS FROM INVESTMENT ACTIVITIES		
Purchase of fixed assets/ investments	(12,87,011.00)	(10,19,316.00)
Profit on sale of assets		
Investment in fixed deposit during the year		
Net cash flows from investing activities	(12,87,011.00)	(10,19,316.00)
C. CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Change in Capital Fund	12,87,011.00	10,00,603.33
Loan		
Net cash flows from financing activities	12,87,011.00	10,00,603.33
Net increase/ (decrease) in cash (A+B+C)	3,77,122.36	3,10,477.53
Cash and Cash Equivalents at beginning of the year	5,84,918.80	2,74,441.27
Cash and Cash Equivalents as at end of the year	9,62,041.16	5,84,918.80

The notes referred to above form and integral part of the balance Sheet.

As per our report of even date.

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)
 Kapilvastu Municipality, Daryari, Kapilvastu
Notes Annexed to and Forming Part of Financial Statements
 for the Year Ending 30th Ashad, 2076

Note 1 : Duties and Taxes

Particulars	Current Year
TDS Payable - Secure Project	93,179.00
TDS Payable - CBR Project	5,499.00
Remuneration Tax	2,250.00
TDS @ 10%	930.00
TDS on SST	240.00
TDS on Audit fee	531.00
Total	1,02,629.00

Note 2 : Payables

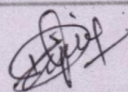
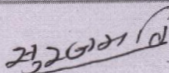
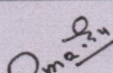

Particulars	Current Year
Tipping Point II Project - Payable	8,89,368.00
IPP Payable	50,379.00
OH Payable PET	2,710.65
Ram Saran Raidas	7,361.32
Audit Fee Payable	39,469.00
Total	9,89,287.97

Note 3 : Advance & Receivables

Particulars	Current Year
Tipping Point II Project - Receivable	2,44,088.00
Surajmati Pasi	14,000.00
Phoolchandra Raidas	2,31,000.00
Anita Pasi	20,000.00
Receivable from SHA/HP Project	88,771.00
Total	5,97,859.00

Note 4 : Cash & Bank Balance

Particulars	Current Year
CBR Project - Cash	984.00
CBR Project - Bank	4,515.00
Bank - Secure Project	93,178.10
Tipping Point II Project - Bank	3,33,251.00
IPP Bank	50,379.00
PET Bank	20,884.65
ADBL Bank / 143	4,53,997.25
RBB-201	4,852.16
Total	9,62,041.16

Admin/Finance Officer Treasure Chairperson Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)
Kapilvastu Municipality, Dangari, Kapilvastu
Notes Annexed to and Forming Part of Financial Statements
for the Year Ending 30th Ashad, 2076

Note 6 : Grant Income

Particulars	Current Year
Secure Project	1,56,51,501.00
Tipping Point II Project	64,93,400.00
CBR Project	35,96,601.00
Hamro Pahunch Project	48,53,588.00
IPP	24,29,991.00
PET	3,89,240.00
Total	3,34,14,321.00

Note 7 : Other Income

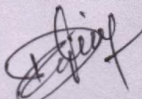
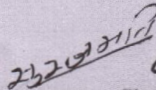

Particulars	Current Year
Overhead from Program	10,57,927.90
Interest Income	15,474.58
Suddodhan RM	94,770.00
Other Income	1,52,781.80
Total	13,20,954.28

Note 8 : Program Expenses

Particulars	Current Year
Expenses - Secure Project	1,56,51,501.90
Tipping Point II Project	70,49,517.00
CBR Project	35,96,601.10
Hamro Pahunch	48,53,588.15
IPP	24,29,991.00
PET & FPP	3,71,065.80
Total	3,39,52,264.95

Note 9 : Other Expenses

Particulars	Current Year
Audit Fee	40,000.00
Other Expenses	5,27,453.87
Total	5,67,453.87

 Admin/Finance Officer Treasure Chairperson Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)

Kapilvastu Municipality-5, Dangari, Kapilvastu

Programme Title: PET

Expenditure Details	Amount
Project Activities	
Assessment and PET cart distribution with training and exercises	1,32,053.00
PET carts maintenance support	4,783.00
Overhead	6,841.80
FPP Program	1,35,078.00
FPP Program Yashodhar RM	92,300.00
Bank Charge	10.00
Total	3,71,065.80

Admin/Finance Officer

Treasurer

Chairperson

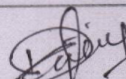
Chartered Accountant

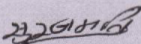

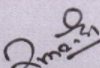
Dalit Social Development Center (DSDC)
Kapilvastu Municipality, Kapilvastu

Expenditure Details

Project Activities	Amount
Office Supplies	16,800
Utilities	14,508
Electricity	26,695
Tea/Snacks & Fooding	10,830
Office rent	1,32,000
Coordination/Linkage meeting	15,438
Farewell	2,060
Stationery	2,000
International Women Day	14,605
Picnic	4,800
Dalit Campaign/School Enrollment	1,11,795
Travel/Perdiem	74,726
Fuel	400
Repair & Maintanance	6,594
News & Advertisement	12,900
Telephone/Internet/Website	25,762
Audit Cost	5,000
Social Audit Cost	10,000
Bank/IPS Charge	835
Bike Renewal cost	8,406
Renewal Cost	7,300
Salary	24,000
Grand Total	5,27,454

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)
 Kapilvastu Municipality, Dangari, Kapilvastu
Notes Annexed to and forming part of Financial Statements
 for the Year ended 31st Ashad, 2076

Note 5: Fixed Assets and depreciation Expenses

Rate	Fixed Assets	QTY	Opening WDV	Addition	Total	Dep	Closing WDV
25%	Computer	1	2,397.08	-	2,397.08	599.27	1,797.81
25%	Wooden Table	1	1,528.24	-	1,528.24	382.06	1,146.18
25%	Computer	1	3,249.24	-	3,249.24	812.31	2,436.93
20%	Motorcycle-H. Shine	1	14,122.20	-	14,122.20	2,824.44	11,297.76
25%	Camera-1	1	2,061.99	-	2,061.99	515.50	1,546.49
25%	Tea Table	1	1,982.00	-	1,982.00	495.50	1,486.50
25%	HP Laser Jet Printer	1	5,181.68	-	5,181.68	1,295.42	3,886.26
25%	Printer	1	4,746.10	-	4,746.10	1,186.53	3,559.58
25%	Desktop	1	22,796.48	-	22,796.48	5,699.12	17,097.36
25%	Laptop	1	34,338.29	-	34,338.29	8,584.57	25,753.72
25%	Cupboard Steel	1	5,742.77	-	5,742.77	1,435.69	4,307.08
25%	Laptop	1	19,687.50	-	19,687.50	4,921.88	14,765.63
25%	Camera-2	1	13,543.75	-	13,543.75	3,385.94	10,157.81
25%	Laptop	1	48,228.13	-	48,228.13	12,057.03	36,171.10
25%	Android Projector	1	44,281.88	-	44,281.88	11,070.47	33,211.41
25%	Power Bank	1	4,025.63	-	4,025.63	1,006.41	3,019.22
25%	Par Light	1	28,984.50	-	28,984.50	7,246.13	21,738.38
25%	Speaker	2	32,205.00	-	32,205.00	8,051.25	24,153.75
25%	Mixture & Channel	1	24,153.75	-	24,153.75	6,038.44	18,115.31
25%	Hand Mike	2	6,441.00	-	6,441.00	1,610.25	4,830.75
25%	Ear Mike	4	9,661.50	-	9,661.50	2,415.38	7,246.13
25%	Laptop-HP	1	30,000.00	-	30,000.00	7,500.00	22,500.00
25%	Cycle	2	11,250.00	-	11,250.00	2,812.50	8,437.50
25%	Filling Cabinet	1	6,652.50	-	6,652.50	1,663.13	4,989.38
25%	LCD Projector	1	29,916.75	-	29,916.75	7,479.19	22,437.56
25%	Air Condition	1	28,730.25	-	28,730.25	7,182.56	21,547.69
25%	Mike	1	10,500.00	-	10,500.00	2,625.00	7,875.00
20%	Scooty	1	89,920.00	-	89,920.00	17,984.00	71,936.00
15%	Generator	1	4,88,750.00	-	4,88,750.00	73,312.50	4,15,437.50
25%	Camera-3	1	21,375.00	-	21,375.00	5,343.75	16,031.25
25%	Dell Laptop	1	33,750.00	-	33,750.00	8,437.50	25,312.50
25%	Steel File Rack	1	9,750.00	-	9,750.00	2,437.50	7,312.50
25%	Laptop Dell set	1	41,887.50	-	41,887.50	10,471.88	31,415.63
25%	Photocopy Machine	1	20,250.00	-	20,250.00	5,062.50	15,187.50
25%	Scanner	1	4,875.00	-	4,875.00	1,218.75	3,656.25
25%	Laptop	2	-	1,24,000.00	1,24,000.00	31,000.00	93,000.00
25%	Printer	1	-	35,000.00	35,000.00	8,750.00	26,250.00
25%	Camera	1	-	45,200.00	45,200.00	11,300.00	33,900.00
20%	Motorcycle-H.Shine	1	-	2,20,400.00	2,20,400.00	44,080.00	1,76,320.00
25%	Steel Daraj	1	-	14,521.00	14,521.00	3,630.25	10,890.75
25%	Cycle Atlash	15	-	1,27,125.00	1,27,125.00	31,781.25	95,343.75
25%	Wooden Table	1	-	10,000.00	10,000.00	2,500.00	7,500.00
25%	Revolving Chair	2	-	18,000.00	18,000.00	4,500.00	13,500.00
25%	Laptop	1	-	55,500.00	55,500.00	13,875.00	41,625.00
25%	Steel Daraj	1	-	14,520.00	14,520.00	3,630.00	10,890.00
25%	Laptop	1	-	67,500.00	67,500.00	16,875.00	50,625.00
25%	Laptop	1	-	56,500.00	56,500.00	14,125.00	42,375.00
25%	Laptop	1	-	56,500.00	56,500.00	14,125.00	42,375.00
25%	External Hard Drive	1	-	12,800.00	12,800.00	3,200.00	9,600.00
25%	Camera	1	-	54,805.00	54,805.00	13,701.25	41,103.75
25%	Plastic Chair	6	-	4,000.00	4,000.00	1,000.00	3,000.00
20%	Motorcycle-Pulser	1	-	2,49,000.00	2,49,000.00	49,800.00	1,99,200.00
25%	Copboard	1	-	14,520.00	14,520.00	3,630.00	10,890.00
25%	Rack copboard	1	-	15,820.00	15,820.00	3,955.00	11,865.00
25%	Revolving Chair	3	-	27,120.00	27,120.00	6,780.00	20,340.00
25%	Printer	1	-	29,000.00	29,000.00	7,250.00	21,750.00
25%	Celling Fan	2	-	4,200.00	4,200.00	1,050.00	3,150.00
25%	Wooden Table	2	-	19,980.00	19,980.00	4,995.00	14,985.00
25%	Bodijo	1	-	11,000.00	11,000.00	2,750.00	8,250.00
100%	Consol Light (Laltn)	1	-	-	-	-	-
	Total	180.00	11,56,965.71	12,87,011.00	24,43,976.71	5,33,447.07	19,10,529.64

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)
 Kapilvastu Municipality, Dangari, Kapilvastu

Programme Title: Community-Based Rehabilitation (CBR)

Expenditure Details

Project Activities	Amount
Conduct awareness raising on disability prevention and health promotion through orientation ,workshop ,training and social events	37,460.00
Provide a training to Health posts staffs, FCHVs and mother groups leaders on Disability Rehabilitation, Disability Prevention and	40,953.00
Provision of assistive device along with training for minor repairs and maintenance(including linkage and advocacy for PwD)	24,068.00
Technically support and provide training to wheelchair users & thier families especially those who have spinal cord injuries for their better ADL	8,750.00
Technical and material support for house modification, especially for wheelchair-users (mobilise local resources as well)	1,20,968.00
Providing community based Primary Rehabilitation Therapies (Occupational, Physiotherapy, Speech and Language etc.)	12,360.00
Technical and material support for simple modification of health	1,69,113.00
Refer PWDs to appropriate heath centres for medical rehabilitation such as diagnosis of the cases and surgical operation.	98,221.00
Sensitise CWD families, communities and schools on CWD rights to education	33,250.00
Provide disability orientation to school students and child clubs on disability inclusion & disability rights	15,280.00
Provide assistive devices and mobility training to CWDs and thier families	23,565.00
Provide training/orientation and technical assistance to teachers and SMCs on disability inclusion and disability-friendly school environment.	1,09,329.00
Provide technical and material support for disable friendly school modifications.	1,03,920.00
Provision of scholarship subsidies to poor and marginalised CWDs	30,075.00
Provide education materials to Special (Resource) Schools for Deaf, blind and children with learning difficulties	19,950.00
Provided 2 days training to the students with disabilities and non-disablee students on preparation and correct use of washable sanitary pad	86,533.00
Provide related vocational trainings for various income generation activities	72,302.00
Provide support to start income generation businesses	2,50,000.00
Linkage and advocacy for employment opportunism and financial/micro- credit access for PWDs.	10,000.00
Encourage through honours-giving the 'role model entrepreneur' PWDs in each district	15,020.00

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Lobby and advocacy through visits and workshop/interaction for social security allowances available to PWDs and also link to Participatory Planning Process of Local Government.	16,000.00
Organise sports competitions and recreational activities among PWDs including CWDs.	22,864.00
Disability education or orientation for awareness raising for community level groups	19,850.00
Conduct mass meetings and street dramas to raise awareness about disabilities.	47,100.00
Conduct cultural events (dance/song competitions) to raise awareness about disability	60,000.00
Conduct stigma reduction workshops in RM's ward between PWDs and their family members/ friends	30,885.00
Honouring role-models (person/groups/ institutions/organisations) for further support or inclusion of PWDs	21,280.00
Interaction with chamber of commerce, other private sectors, government and other key stakeholders on disability friendly environment & employment.	59,752.00
Street Drama Demonstration on Dalit and Gender issues	12,500.00
Raising awareness on disability and on the right of PWDs through education session or using wider means of information, education and communication (Through radio programme/jingle),Media mobilization, wall painting	91,280.00
Build the capacity of partners/DPOs and RMs ward level Disability Committees/- Groups through training ,workshop ,orientation and exposé visits for advocacy on CBR, disability and group	2,71,675.00
Provide Rehabilitation Therapy & CBR training for Partners staff including refresher	1,11,096.00
Form and facilitate RMs ward level Committees and grass root level Self- Help Groups and other groups where the PwD are included.	79,440.00
Form and facilitate RMs ward level and grass root level child clubs involving CwD for their equal inclusion and active participation.	35,230.00
Awareness raising through International Disability Day celebrations in districts ,RMs and wards.	39,550.00
Form, facilitate and support district and RMs disability networks (DPOs networks) to function independently	8,915.00
Organize and conduct radio programs on Dalit and Gender issues to sensitize on Dalit and Gender rights.	11,780.00
Sensitize people on right of gender and cast discrimination through dissemination of IEC materials and wall painting.	54,480.00
Coordination with government, private sectors and other like-minded organisations through the visits and participating in the meetings to bring the synergy in the work and better relationship.	7,750.00
Participate in regional and national level coordination/networking meetings	15,875.00
Facilitate and support districts loose networks (Government & I/NGOs) which works on disability issues also.	19,660.00

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

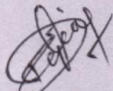
[Handwritten signature]

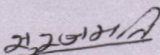

[Handwritten signature]

Providing monitoring support by the visit of partner's project coordinators and excutive boards and by review workshop and	37,241.00
Provide support to the partners (staff & executive board members) to participate in annual partner's review workshop.	40,340.00
Conduct annual social audits	12,161.00
organize project monitoring committee (PMC) meetings at districts and RMs	40,585.00
Social Mobization support through social mobilizers regular facilitation (Social mobiliser selection process)	4,29,616.00
Communication	8,400.00
Travelling	18,125.00
Office supplies and stationeries	14,955.00
Organize two- day's orientation training (refresher) on DRR and disability to VDC level stakeholders (schoolteacher/PTA/SMC/students/PwD/CwD)	20,277.00
Orientation to school teachers, members of Schools Managment Committees (SMC), Parents Teacher Association (PTA) and students on DRR inclusive plan and development	9,340.00
Identify vlunerable schools/communities and provide facilitation supports to develop DRR action action plan and provide materials as per the action plan	53,775.00
Mock up drill on earthquake in the schools	1,800.00
Water testing support to the schools and Households of PwD and facilitate for proper water management system in the schools	6,000.00
Awareness raising on DRR, fire preparedness and disability complecations due to burn through the orientations and workshops to the SHGs, committees af PwD and non disabled people	10,450.00
Conduct participatory Assessment for Disaster Risk (PADR) in vlunerable communities and provide supports as per the action plan come through PADAR.	66,898.00
Project Coordinator	2,47,540.00
Aècountant	1,06,512.00
Admin Expenditure	1,54,407.10
Total Expenses	35,96,601.10

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)
Kapilvastu, Bhatnagar, Bhangari, Kapilvastu

Programme Title: IPP

Expenditure Details

Project Activities	Amount
Meetings of women groups two times in a month (on domestic violence, cast discrimination, child marriage, dowry system, girls education, empowerment other issues identified by groups)	1,68,576.00
Women group Network Meeting	33,554.00
EC and staff monthly meeting	10,982.00
Quarterly review meeting of IPP Project with UMN, DSDC staffs	35,055.00
Interaction meeting with local stakeholders on local resources and local issues	52,045.00
Men's Network meeting on Quarterly basis	37,199.00
Adolescents group meetings	60,710.00
Gender and domestic violence training to selected women group members	70,164.00
Do No Harm refresher Training for local leaders	17,702.00
Advocacy process Training to EC, staffs and community leaders	61,459.00
Leadership development training for women, men and adolescents girls	2,97,498.00
Household related workshop for Men and adolescent	25,010.00
International Peace Day celebration	9,830.00
EID/ Dsashain Festival celebration Days	34,950.00
Accountant	1,02,650.00
Project Officer	2,67,410.00
Social Mobilization cost	3,86,100.00
Project Focal person cost	47,190.00
communication cost for EC PC and SM and Focal person	17,980.00
Exposer visit to women group leaders for two RM's one for each	79,110.00
Exit focus learning sharing visit and exposure for the project staff	1,47,344.00
Group action plan and issue based support to women group	72,945.00
Social Audit of the project /organization	7,975.00
Cleaning campaign by women group	21,460.00
Media Mobilization (magazine, radio, TV) on community progress	15,000.00
Monitoring cost for PMC members, EC members to project monitoring.	15,750.00
Field visit cost, maintenance cost and fuel cost	27,030.00
Reporting & Documentation.	10,180.00
Adolescent group action plan support	20,132.00
Birth registration, citizenship and marriage registration campaign	7,010.00
Speech contest program	15,060.00
Overhead Cost	97,147.00
Song competition on the social issues among women and adolescent group members	34,655.00
Bicycle for social mobiliser	22,000.00
Street Drama on social reconciliation and gender issues at Rangapur and Pipara -public place	24,380.00
Couple group discussion and recognition program	38,700.00
Action plan support to Men Supportive group	5,220.00
Sports competition between adolescent	19,209.00
Extra curricular and activities among adolescents (speech contest, Quiz, song, drawing etc)	5,555.00
School enrollment campaign at local community	8,065.00
Grand Total	24,29,991.00

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)
Kapilvastu Municipality, Chingari, Kapilvastu

Programme Title: Tipping point ii

Expenditure Details

Project Activities	Amount
Training on VSLA to the girls' collectives	11,570.00
Practice VSLA in selected girls collectives	455.00
Organize training on business management & up scaling support to entrepreneurs	12,825.00
Learning & Sharing meeting among-entrepreneurs	2,654.00
Technology support to the skilled out of school girls for creating non-stereo type business/enterprise	4,375.00
Support to the existing entrepreneurs for graduation support, upscaling & diversification	32,016.00
Weekly Girls session/meeting /extra activity (22groups will have 58 sessions)	400.00
Inter-group interaction and visit at RM(8 events quarterly 3 times)	1,950.00
Interaction with stakeholder and role model guest	3,480.00
Stakeholder+religious leader interaction and mobilization	4,305.00
Drama Performance	51,780.00
Quarterly meeting with parents	23,903.00
Day celebration	13,250.00
Group operation and management cost(22 groups will be supported)	21,973.00
Weekly Girls/boys session/meeting /extra activity (18 groups will have 59 sessions on weekly basis) -Heavy Group	2,16,976.00
Weekly Girls/ boys session/meeting /extra activity (18 groups will have 59 sessions on montly basis) -Light Group	42,839.00
Parents session on montly basis (Father parents/Mother Parents) Heavy monthly	28,857.00
Parents session on montly basis (Father parents/Mother Parents) Light Monthly	63,371.00
Session run venue setup and maintenance cost Heavy	57,679.00
Girls Movement Building and Leadership (Old areas-as per sustainability plan)	98,360.00
Self reflective modules for Other Participants Groups-New	26,770.00
Quarterly Engagement with Other Participants Groups-New	46,698.00
Stakeholder+religious leader interaction and mobilization	170.00
Boys/Girls Group Monthly session/meeting/extra activity (Old Areas)	4,34,456.00
Monthly planning and review meeting (Monthly/Quarterly/Half-Yearly/Annual project review & reflection meetings)	2,69,371
Start up workshop	1,02,762
Meeting & Joint Monitoring Visit with stakeholders	2,825
Local Level Learning Sharing	3,200
Day Celebration (IGD, Childram Day, 16 days campaign, Women Days)	1,13,774.00
Girls,led community level activities	40,961.00

[Handwritten signature]
22/07/20

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Audio visual aids for documentary shows including the manual	5,230.00
(D) Strengthening Partner Organizational Capacity	1,76,119.00
Project Coordinator - 1	4,94,556.00
M & E Associate/ M & E supervisor-1	3,62,888.00
MEL Assistant	59,107.00
Adolescent Economic Empowerment Associate/Livelihood Supervisor -2	4,05,861.00
Advocacy & Community Trainers/Social Norms Supervisor - 1	2,93,652.00
Finance Associate / AFO - 1	3,67,229.00
Office Helper/ House keeper - 1	1,83,634.00
Social Mobilizers - 8	16,53,582.00
AREA Supervisor	3,18,520.00
Field facilitators-20 (10 Female and 10 Male)-Light	4,33,735.00
Rent	1,04,000.00
Communication staff	70,100.00
Communication for BoD members including Chairperson	12,000.00
Communication office Telephone	12,000.00
Internet	7,661.00
Utilities	9,044.00
Stationery/newspaper subscription/supplies	96,583.00
Audit cost	20,000.00
Repair and maintenance of office equipment	14,000.00
Fuel and maintenance of motorbike and cycle.	15,919.00
Staff Recruitment Cost	19,000.00
Perdiem and accomodation of staff	1,26,712.00
Perdiem and accomodation of BoD	54,380.00
Total Expenses	70,49,517.00

Admin/Finance Officer

Treasure

Chairperson

Chartered Accountant

Dalit Social Development Center (DSDC)
 Kapilvastu Municipality, Dangari, Kapilvastu

Programme Title: Strengthening Community Resilience through Livelihoods and Environment Improvement (SECURE)

Expenditure Details

Project Activities	Amount
IA. Social empowerment module	
Training on social mobilization and empowerment module to	1,98,895.00
Group formation and organization (taking existing groups to fit in) with necessary stationery materials support	3,74,131.00
Group orientation with defining specific roles for the key and	36,033.00
Leadership and group management training	57,654.00
Group Capacity Assessment (GCA) and preparation of the action plans with follow-ups	75,185.00
Special concern and awareness raising on child protection, gender roles, involving men and minimizing domestic violence, child marriage aided with IEC materials	1,09,412.00
Do No Harm (DNH) Orientation	59,450.00
Interaction between the groups and related local government services offices for the support and services from the govt. bodies	54,139.00
Registration of the groups at related government offices and linkages with the networks (local, district, provincial, national)	8,410.00
Social responsibility, community contribution and self-help attitude development orientation	56,820.00
Visits and exposures	1,67,558.00
IB. Economic empowerment module	
Training on economic empowerment module	2,78,785.00
Financial literacy (group and individual level) orientation and	1,12,120.00
Group saving and regular fund mobilization	1,61,975.00
Financial management of the group- financial tracking and record	26,290.00
IC. Health, hygiene, sanitation and nutrition module	
Training on the Health, hygiene, sanitation and nutrition module	1,55,917.00
Orientation on the proper health, sanitation, hygiene and	79,211.00
Good behavioral practices demonstration with follow-up plans: personal and community (including school children)	85,813.00
Awareness Campaign (Post-ODF)- On use of toilets (community	62,090.00
Health camp coordinating with the local GO health office focusing on women and children	2,52,363.00
Kitchen garden orientation and establishment support (with all year round seasonal vegetable crops) for nutrient supplements	2,20,235.00
Demonstration on the of nutritious food preparation for family focusing on women and children	37,780.00
IV. Environmental, NRM, Climate change (CC) and Disaster Risk Reduction (DRR) module	
Environmental Assessment, Training on the Environment, NRM, Climate change (CC) and Disaster Risk Reduction (DRR) module	1,19,919.00
Orientation and discussion on environmental consciousness, natural (Pond) resources management to the community	1,00,678.00

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Orientation on different hazards, their concerns at community levels and on the adaptation and mitigation measures	20,192.00
Orientation for the teachers on the NRM (Pond) conservation-through to educate the school children through special classes resulting in the eco-child club formation and mobilization	27,143.00
Strengthening the local RM level elected representatives on DRR and CC issues- planning and implantation with focus on project	45,717.00
Training on the soil management and improvement	51,557.00
Awareness raising on soil management- Soil testing	97,244.00
Soil improvement supports- Green manuring, amelioration, composting, vermi-composting, mulching	1,23,300.00
2A. Pond restoration program with sustainable conservation	
Advocacy and exploration on the legal provisions on the use of	16,000.00
Formation of pond conservation and management committee	1,170.00
Pond fair campaign (Simshar day and others)	16,400.00
2B. Disaster Risk Reduction (DRR) and Climate Change	
Conduct Participatory Assessment of Disaster Risk (PADR) across the project sites with the action plans prioritizing the needs for different hazards at community level	1,05,293.00
Support to the community for DRR and CCA measures- mitigation and adaptation as per the action plans	12,485.00
Formation of school DMC, Preparation of school DRR plans and School DRR support as per the plan	10,065.00
	99,380.00
Cost related to pond assessment, consultancy, meeting, test, pond conservation, community 569consultation, PCMC etc	37,58,434.00
3A. Off-farm enterprises establishment	
Interaction among the group members on the options to involve with the interest, motivation and scope at the community levels and listing the off-farm enterprises	52,704.00
Need based training and material support to vulnerable people	6,42,740.00
Business literacy- Basic	24,208.00
3B. On-farm enterprises establishment	.00
Value chain and market system development training	2,23,958.00
Interaction with the market actors and value chain mapping with defining roles- commodity wise (Cereals, Vegetable, Dairy and	49,550.00
3B-I. Cereal crop orientation	
Safe pesticide handling training	1,04,645.00
Production packages training to the group members (farmers)	48,298.00
Irrigation support to enhance crop production- deep boring (solar	9,07,956.00
Safe pesticide handling training to the farmers	74,082.00
Integrated Pest Management (IPM) training for the farmers	45,183.00
Business literacy training for the farmers	26,193.00
3B-II. Vegetable crop orientation	
Integrated Pest Management (IPM) training to the staffs	4,63,454.00
Identify the crops (marketable) and demand in the market	47,550.00
Production packages training to the group members (farmers), post harvest handling	47,858.00
Safe pesticide handling training to the farmers	45,626.00
Integrated Pest Management (IPM) training for the farmers	93,393.00
Irrigation support to enhance crop production	1,84,172.00

Signature

21/2/2017

Signature

Signature

Dalit Social Development Center (DSDC)
Kapilvastu Municipality, Dangara, Kapilvastu

Programme Title: Hamro Pahunch

Expenditure Details

Project Activities	Amount
Ward level project orientation and consultation meeting	70,350
Participatory Village level appraisal to identify households to form SHGs)	95,643
Meeting with potential SHG members (around 20 members in each groups)	17,150
Conduct training on financial management and book keeping of SHGs	1,15,812
Carry out Group Capacity Assessment of SHGs and develop action plans (mentioned second year but budgeted in 1st year)	94,180
Organise inter-group learning/sharing meetings (per year one)	1,16,470
Support group management materials to SHGs (for two years)	4,06,490
Designing, production and transportation cost	
.Develop learning/discussion/IEC materials for SHGs (e.g. Group Institutional development, gender, rights of women, children,, entitlements, etc.)	1,35,103
Community facilitator's cost for group mobilisation (16 times group meetings x 2 times child club meetings x 16 CFs x 8 months = 2304 meetings)	8,88,500
Reward to model (model in terms of gender) couple	33,500
Organize debate competition among children regarding Child Rights.	28,665
Leadership Training to key members of child clubs and community facilitators (PM and PO will facilitate the training in 1st & 2nd year with 32 participants from 16 groups, 16 CFs also will participate the training)	53,104
PC & CF organise training on advocacy and leadership development to group leader	1,24,905
Conduct training for child club members about Child Rights and Child Friendly Local Governance (CFLG).	1,24,333
Project Social Audit cost	15,000
Project Financial Audit (Internal and external)	20,435
Quarterly project monitoring by monitoring committee	44,117
Project review and planning meeting with Executive Committee (EC) members (annual) (9 person@1,000 for travel & lunch+ snacks@3,000)*1 times per annum*	32,221
EC members involvement in project activities : (1 person@1,000 travel & lunch*2days)*10 times)	21,000
SHG concept training to the project team	1,15,326
Group Leadership Development training to Community Facilitators	73,676
Saving & Credit and Financial literacy training to Community Facilitators	64,841
Staff monthly reflection and planning workshops	1,03,015
Field bag for all staff and Community Facilitators (Bag and other field materials)	51,924
Telecommunication cost including internet	44,000
Repair and maintenance (motorcycle and bicycle)	34,307
Fuel for motorcycle	23,972
Supplies	38,328

[Handwritten signature]

22/02/16
Page 1 of 2

[Handwritten signature]

Medical treatment support (need to ensure policy provision of DSDC)	36,000
Staff gathering and annual celebration	36,850
10% Salary contrinution to Executive Director of DSDC	1,25,125
Salary for Senior Project Officer (1)	5,91,667
Salary for Project Officer (2)	5,32,500
Salary for Admin and Finance Officer	3,60,916
Admin Expenses	1,84,163
Total Expenses	48,53,582

[Handwritten Signature]

Admin/Finance Officer

[Handwritten Signature]

Treasure

[Handwritten Signature]

Chairperson

[Handwritten Signature]
Chartered Accountant

६.२ आ.व. २०७६/०७७ को अनुमानित कार्यक्रम तथा बजेट विवरण

क.स.	आन्तरिक बजेट	क.स.	बाह्य बजेट	
	संस्थागत		संस्थागत	
	रकम		रकम	
१	संचार	१५०००	१ संचार	२००००
२	यातायात	२००००	२ यातायात	२५०००
३	साधारण सभा	३००००	३ कर्मचारी विमा	१४००००
४	कार्यसमिति र साधारण सदस्यहरु संस्थागत अभिमुखीकरण	१५०००	४ संस्थागत नियमावली तथा रणनीतिक योजना तयारी	२०००००
५	संस्थाको भवन निर्माणका लागि जमीन खरिद	८०००००	५ डाकुमेन्टरी तथा किताब प्रकाशन सामाग्रीहरु	१५००००
६	समुदाय अनुगमन	१००००	६ पैरवी तथा अनुगमन तालिम	५००००
७	सामाजिक लेखा परिक्षण	२००००	७ सवाद, उदघोषक तालिम	५००००
८	वेबसाईट नवीकरण	५०००	८ नाटक प्रदर्शन	३००००
९	लेखा परिक्षण	१००००		
	जम्मा	९२५०००	जम्मा	६६५०००
	कार्यक्रम तर्फ		कार्यक्रम तर्फ	
१	प्रस्तावना तयारी	१०००००	१ किशोरकिशोरी तथा महिला सशक्तिकरण (केएर नेपाल, युएमएन र अन्य निकाय)	२०००००००
२	ईमेल, इन्टरनेट	२००००	२ दलित, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, किशोरकिशोरी) युएमएन र अन्य निकाय	५५००००००
३	यातायात	२००००	३ विभिन्न दातु निकाय	१५००००००
४	अवलोकन भ्रमण	१०००००	४ क.व.न.पा.	२०००००
५	सम्पर्क समन्वय	५००००	५ विभिन्न स्थानिय तह बाट लक्षित वर्ग कार्यक्रम	५०००००
६	पत्र पाठिका प्रकाशन तथा खरिद, संस्थागत चिनारी, सफलताको कथा प्रकाशन	५००००	६ विभिन्न स्थानिय तह बाट लक्षित वर्ग कार्यक्रम र पूर्ण सरसफाई अभियान	२०००००
७	पुरस्कार तथा उत्सोसन कार्यक्रम	१००००	७ दलित सशक्तिकरण (दलित गैर सरकारी संस्था र अन्य निकाय)	१००००००
८	अतिथि सत्कार	१००००	८ वृक्षरोपण	२००००
९	संस्थागत अभिमुखीकरण	३००००	९ लैङ्गिक	५०००००
१०	जातिय, लैंगिक हिंसा सम्बन्धि केश तथा पैरवी अनुगमन	३००००	१० संस्थाको भवन निर्माण	४०००००
११	संस्थाको वार्षिक उत्सव कार्यक्रम	३००००	११ सहकारी व्यवस्थापन	३००००
१२	सीप विकास तालिम महिलालाई मात्र	१०००००	१२ कापी, खास, बोसर फाईल डाटपने, आईईसी सामग्री	१०००००
१३	विपत व्यवस्थापन र सहयोग	१००००	१३ टि साईट	५०००००
१४	भावी योजना तथा अभियान	२००००	१४ त्रैमासिक समिक्षा	४०००००
१५	संस्थागत आकलन	२००००	१५ वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, सफलताको कथा प्रकाशन	१२५०००
१६	सहभोज कार्यक्रम	३००००	१६ वार्षिक लेखा परिक्षक शुल्क	४०००००
१७	रक्तदान कार्य कार्यक्रम	२००००	१७ अवलोकन भ्रमण	१५००००
१८	कार्यालय सहायक	१२००००	१८ जेष्ठर तालिम	१५००००
१९	जिन्सी सामाग्रीको विमा	३००००	१९ आयआर्जन	१५०००००
२०	कार्य समितिको मासिक बैठक	१०८०००	२० महिला सशक्तिकरण	३०००००
२१	मर्मत सम्भार, उपकरण खरिद	५००००	२१ विपद तथा बातावरण	५०००००
२२	कर्मचारी र पदाधिकारीहरुको जीवन विमा	२००००	२२ क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	३०००००
			२३ शिक्षा सम्बन्धि कार्यक्रम	५०००००
	जम्मा	९७८०००	जम्मा	९६१५५०००
	कुल जम्मा	१९०३०००	कुल जम्मा	९६८२००००
	भावी योजना, दिवसिय तथा अभियान			
	१. बाल दिवस, बालिका दिवस मनाउने			
	सेतो छाडी दिवस मनाउने, अपाङ्गता दिवस			
	८ मार्च महिला दिवस			
	मार्च २१ राष्ट्रिय जातिय विभेद उन्मुल दिवस			
	१६ दिने महिला हिंसा विरुद्ध अभियान			
	स्कूल भर्ना, सरसफाई अभियान, अन्य दिवसिय कार्यक्रम तथा अभियान संचालन गर्ने ।			
	शान्ती दिवस			

**दलित सामाजिक विकास केन्द्र
कपिलवस्तु नगरपालिका ५, डंगरी
हाम्रो पहुँच परियोजना**

क्र.सं.	क्रियाकलाप	पटक	बजेट रु.
१	अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धि पुर्नताजगीय तालिम	२	१०२,६००.००
२	आत्मनिर्भर समूहहरु बीच सिकाई अदान प्रदान कार्यक्रम	१	२१०,०००.००
३	आत्मनिर्भर समूहहरुलाई सामग्री सहयोग	१	१९२,०००.००
४	कलष्टर स्तरीय संगठन निर्माण तालिम	१	२३७,६००.००
५	आत्मनिर्भर समूहका सदस्यहरुलाई गा.पा. तथा वडामा भ्रमण कार्यक्रम	१	२२४,०००.००
६	कलष्टर निर्माण तथा संचालन प्रक्रिया सम्बन्धि तालिम	२	२३८,०००.००
७	IEC सामग्री तयारी	१	३०,०००.००
८	IEC सामग्री निर्माण	१	३००,०००.००
९	सामुदायिक सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक	१०	१,४९०,०००.००
१०	घरेलु तथा लैङ्गिक हिंसाबारे कानुनी प्रावधन सम्बन्धि तालिम	१	४०,४००.००
११	नमूना दम्पतिहरुलाई सम्मान कार्यक्रम	१	१००,०००.००
१२	छनोट गरिएका नमूना दम्पतिहरुलाई लैङ्गिक समानता सम्बन्धि तालिम	२	१६८,०००.००
१३	बालकलबहरु बीच वक्तृत्वकला प्रतियोगिता	१	२६,४००.००
१४	बालकलबका सदस्यहरुलाई नेतृत्व विकास सम्बन्धि तालिम	१	५६,४००.००
१५	उच्चशिलता विकास सम्बन्धि आधारभूत तालिम	१	१७९,४००.००
१६	आत्मनिर्भर समूह र सरोकारवालाहरु बीच अन्तरक्रिया कार्यक्रम	१	१३२,०००.००
१७	सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया सम्बन्धि तालिम	१	८९,८००.००
१८	बाल अधिकार सम्बन्धि मिडिया परिचालन	१	१४३,०००.००
१९	बालमैत्री स्थानिय शासन सम्बन्धि पुर्नतजगीय तालिम	२	१२२,४००.००
२०	गाउँपालिका स्तरीय सामाजिक परिक्षण	१	१५,०००.००
२१	परियोजनाको अन्तरिक तथा बाह्य लेखा परिक्षण	२	३०,०००.००
२२	अनुगमन समितिद्वारा त्रैमासिक अनुगमन	४	३४,०००.००
२३	परियोजनाको अर्धवार्षिक र वार्षिक समिक्षा	२	४२,०००.००
२४	कार्यसमिति द्वारा परियोजनाको कार्यक्रमहरुमा संलग्नता	१०	१९,२००.००
२५	सरोकारवालाहरुद्वारा कार्यक्रमको संयुक्त अनुगमन	१	३०,०००.००
२६	आत्मनिर्भर अवधारणा सम्बन्धि पुर्नतजगीय तालिम	१	१३३,४००.००
२७	पैरवी तथा नागरिक अख्तियारी सम्बन्धि तालिम	१	१०३,०००.००
२८	कर्मचारीहरुको मासिक सिकाई अदान प्रदान बैठक	११	१६६,०००.००
२९	सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया सम्बन्धि सहजकर्ताहरुलाई तालिम	१	७६,०००.००
३०	परियोजनाको विस्तृत कार्यान्वयन कार्य योजना तयारी	१	३२,५००.००
३१	सहजकर्ताहरुलाई लक्ष्य निर्धारण तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धि तालिम	१	२००,७८६.००
३२	प्रशासनिक खर्च	१२	२,५०३,३४४.००
जम्मा रकम रु.			७,४६७,२३०.००

**दलित सामाजिक विकास केन्द्र
अब मेरोपालो कार्यक्रम
२०७६/७७ को स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम
१ जुलाई २०१९ देखि ३१ मे २०२० सम्म**

क्र.स	क्रियाकलापको नाम	परिमाण	एकाई खर्च	जम्मा खर्च
१	किशोरी समुहहरूलाई गाऊँ स्तरिय बचत तथा श्रृण संघ (VSLA) तालिम	१८	८,४००/-	१५१,२००/-
२	गाऊँ स्तरिय बचत तथा श्रृण संघ को अभ्यास (VSLA Practice)	१८	५२,५००/-	९,४५०००/-
३	किशोरी किशोरहरूको अर्धवार्षिक योजना समिक्षा	३६	२,१००/-	७५,६००/-
४	गाऊँ स्तरिय बचत तथा श्रृण संघलाई समग्री सहयोग (Logistic support)	१८	३१५०/-	५६७००/-
५	उद्यमी समुहहरूको स्तर उन्नती	२५	६८२५/-	१७०६२५ /-
६	किशोरी किशोरहरूको साप्ताहिक सेसन छलफल, Heavy	६४८	८४०/-	५४४३२०/-
७	किशोरी किशोरहरूको साप्ताहिक सेसन छलफल, Light	६४८	८४०/-	५४४३२०/-
८	अभिभावक समुहको मासिक बैठक, Heavy	२१६	४२०/-	९०७२०/-
९	अभिभावक समुहको मासिक बैठक, Light	२१६	४२०/-	९०७२०/-
१०	त्रैमासिक सामाजिक मूल्य मान्यता क्रिया क्लाप Heavy	४५	५२५०/-	२३६२५०/-
११	त्रैमासिक अन्तर समुह सम्वाद कार्यक्रम, Heavy, Lights	७२	३१५०/-	२२६८००/-
१२	छलफल केन्द्र मर्मत तथा व्यवस्थापन Heavy	९	५७७५०/-	५१९७५०/-
१३	छलफल केन्द्र मर्मत तथा व्यवस्थापन Light	९	५७७५०/-	५१९७५०/-
१४	निर्देशिका सम्बन्धी त्रैमासिक तालिम	४	२३६२५०/-	९४५०००/-
१५	मासिक छलफल योजना तथा अभ्यास	११	४२०००/-	४६२०००/-
१६	नयाँ कार्यक्षेत्रका किशोरीहरूको नेतृत्वमा गर्ने क्रिया क्लाप	५४	३१५०/-	१७०१०० /-
१७	नयाँ कार्यक्षेत्रका किशोरहरूको नेतृत्वमा गर्ने क्रिया क्लाप	५४	१५७५ /-	८५०५०/-
१८	नयाँ कार्यक्षेत्रका अभिभावकहरूको नेतृत्वमा गर्ने क्रिया क्लाप	५४	१५७५ /-	८५०५०/-
१९	पुरानो क्षेत्रका किशोरी केन्द्रत अभियान तथा पैरवी र समग्री सहयोग	२७	५२५०/-	१४१७५० /-
२०	नयाँ कार्यक्षेत्रका सरकारी निकाय, धार्मिक गुरुहरु र अन्य सरोकारवाला संग त्रैमासिक बैठक	६	६३०००/-	३७८००० /-
२१	नयाँ कार्यक्षेत्रका शिक्षकहरु संग त्रैमासिक बैठक	२१	२१०००/-	४४१००० /-
२२	पुरानो कार्यक्षेत्रमा यौन तथा प्रजननन स्वास्थ्य सम्बन्धी मेला	४	१०५,००० /-	४२०,०००/-
२३	पुरानो क्षेत्रमा कार्यक्रम समापन बैठक	८	१०५०० /-	८४०००/-
२४	स्थानिय पालिकाहरुमा परिचात्मक कार्यक्रम	७	१०,५०० /-	७३,५००/-
२५	सरोकारवालाहरु संग बैठक तथा संयुक्त अनुगमन भ्रमण	२	२६,२५०/-	५२,५००/-
२६	दिवसिय कार्यक्रम	४८	५२५०/-	२५२०००/-
२७	निर्देशिकामा आधारित श्रव्य, दृष्य प्रदर्शन	१	२,६२५००/-	२,६२५००/-
२८	किशोरी संजालको बैठक	१	३१५०००/-	३१५०००/-
२९	साभेदार संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि	१	१५७५०० /-	१५७५०० /-
	क्रियाकलापहरूको जम्मा बजेट			८४९६७०५/-
	प्रशासनिक खर्च रकम			९०,८८,०८६/-
	कुल रकम			१,७५,८४,७९१ /-

दलित सामाजिक विकास केन्द्र कपिलवस्तु
आ.व.२०७६/७७ को लागी स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम
समावेशी विकासका लागी समुदायमा आधारित पूर्णस्थापना (अपाङ्गता) परियोजना (CBR)

क्र.सं.	क्रियाकलाप	जम्मा रकम	पटक
1	अपाङ्गता रोक्नुभन्दा उपचारको लागि समूह स्वास्थ्य स्वयमसेवीकाहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम	40,052	4
2	प्राथमिक पूर्णस्थापना चिकित्सा सम्बन्धी ३ दिने तालिम	66,000	1
3	अपाङ्गता भएका व्यक्ति र परिवारलाई सहयोगी समायो मर्मत सम्बन्धी तालिम	24,000	8
4	क्रील चित्र प्रयोग कर्ता स्थानिय खेत साधन प्रयोग गरी दैनिक जीवनमा सुधार	8,000	2
5	क्रील चित्र प्रयोग कर्ता अपाङ्गता मैत्री वतावरण निर्माण गर्ने	120,000	1
6	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई प्राथमिक पूर्णस्थापन चिकित्सा सेवा दिने	16,000	1
7	स्वास्थ्य चौकी सामग्री सहयोग अपाङ्गता मैत्रीका लागि	195,000	3
8	अपाङ्गता भएका बालबालिका वा व्यक्तिहरूलाई उपचारका लागि सप्रयोग	100,000	1
9	प्राथमिक पूर्णस्थापना चिकित्सा केन्द्र स्थापना र सामग्री सहयोग	150,000	1
10	अपाङ्गता भएका बालबालिका वा व्यक्तिहरूलाई उपचारबाट परिवर्तन सिकाई अदान प्रदान बैठक	9,000	4
11	अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको शिक्षा अधिकार सम्बन्धी अभिमुखीकरण	39,000	16
12	अपाङ्गता अधिकार र समावेशी शिक्षा सम्बन्धी अभिमुखीकरण	16,000	8
13	सहयोगी सामग्री परिचालन वा प्रयोग सम्बन्धी तालिम	24,000	1
14	अपाङ्गता समावेशी पहुँच तथा संकेतिक भाषा सम्बन्धी तालिम	167,363	1
15	अपाङ्गता मैत्री विद्यालय वातावरणका लागि सामग्री सहयोग तथा विपद जोखिम न्युनिकरण सबै पहुँच	230,000	3
16	अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूलाई शैक्षिक सामग्री सहयोग	45,000	1
17	स्रोत कक्षालाई सामग्री सहयोग	20,000	1
18	अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूलाई भर्ना अधियान तथा स्वगत कार्यक्रम	39,200	2
19	अपाङ्गता भएका बालबालिका तथा व्यक्तिहरूका लागि सशरता कक्षा सञ्चालन	96,000	10
20	अपाङ्गता भएका व्यक्ति र परिवारलाई पेशा सम्बन्धी तालिम	180,000	1
21	आय आर्जन गर्नका लागि रकम सहयोग	250,000	1
22	अपाङ्गता भएका व्यक्ति र सरोकारवाल बीच रोजगार वितीयमा पहुँच अन्तिक्या बैठक	22,727	1
23	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू मध्ये नमुना छनौट सम्मान गर्ने	25,000	1
24	स्थानिय सरकार अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सामाजिक सुरक्षा भन्ना योजना तर्जमा प्रक्रियामा पहुँच बढाउने	16,000	1
25	सरोकारवालहरूसँग अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई रोजगारी अवसरको बारेमा पैरवी कार्यक्रम	23,000	1
26	धुमती कोष परिचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण	6,000	1
27	अपाङ्गता भएका महिलाहरूलाई अनुबाई गर्नका लागि सयुक्त रुपमा समावेशी गराउने	5,000	1
28	अपाङ्गता भएका बालबालिका र व्यक्तिका लागि खेलकुद प्रतियोगिताको अयोजना गर्ने ।	25,000	1
29	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लैगिकता सम्बन्धी सवाल पहिचान गर्ने	24,000	4
30	अपाङ्गता सम्बन्धी जनचेतना मुलक सडक नाटक प्रदर्शन गर्ने	50,720	4
31	अपाङ्गता व्यक्तिहरूका लागि सचेतानमुलक सांस्कृतिक कार्यक्रम	30,000	1
32	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लान्छ न्युनिकरणका लागि प्रमण कार्यक्रम	30,000	1
33	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई समावेशी गरेको व्यक्ति समूह सघ सस्था नमुना रुपमा सम्मान कार्यक्रम	20,000	1
34	अपाङ्गता मैत्री वातावरणका लागि उचोग वाणिज्य सघ सरोकारवाल अन्तिक्या कार्यक्रम	60,000	1
35	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई भेदभाव समुदायको धारण परिवर्तनका र लैगिकता सवाल पहिचान गरी अभिमुखीकरण	63,000	5
36	अपाङ्गता सचेतना र अधिकारहरू सम्बन्धी रेडियो कार्यक्रम	90,000	46
37	समुदायमा अपाङ्गता समावेशी सम्बन्धी सन्देश मुलक शिक्षा संचार विपद जोखिम न्युनिकरण कार्यक्रम	80,000	40
38	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समूह समिति क्षमता अभिवृद्धि गर्नेल	245,000	40
39	सामाजिक परिचालनहरूलाई प्राथमिक पूर्णस्थापन चिकित्सा सम्बन्धी ३ महिना तालिम	120,000	2
40	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समूह समिति बैठक	60,000	40
41	अन्तर्राष्ट्रिय अपाङ्गता दिवस	60,000	1
42	अपाङ्गता सञ्जालको नियमित बैठक	36,000	10
43	अपाङ्गता समूह समितिको क्षमता लेखाजोखा गरी विकासका लागि कार्ययोजना	31,500	21
44	अपाङ्गता समूह समिति, बाल क्लब सिकाई अदान प्रदान कार्यक्रम	20,000	2
45	आधारभूत संकेतिक भाषा सम्बन्धी तालिम	207,000	1
46	अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस मनाउने	30,000	1
47	अपाङ्गता भएका व्यक्ति अनुभाव सुन्ने र सहजीकरण गर्ने ।	8,000	1
48	बाल क्लबमा अपाङ्गताका र लैगिकता सम्बन्धी सवाल पहिचान गर्नलाई सहजीकरण र कार्ययोजना निर्माण गरी बैठकका लागि सहयोग	40,000	10
49	सरोकारवालहरूसँग समन्वय बैठक	36,000	12
50	राष्ट्रिय स्तरमा समन्वयका लागि बैठक	20,000	1
51	कार्य समिति परियोजना अनुगमन समिति अनुगमन र समिक्षा बैठक	32,800	4
52	साभेदार सस्थाको वार्षिक समिक्षा कार्य शाला	46,000	1
53	अपाङ्गता समन्वय समितिको अनुगमन	44,000	2
54	अपाङ्गता समन्वय समितिलाई अपाङ्गता अधिकार सेवा सुविधा तालिम	50,000	2
55	सामाजिक लेखापरिक्षण	10,000	1
56	कर्मचारी नियमित बैठक तथा समिक्षा	38,400	12
57	द्विदयालय समूह समितिमा विपद जोखिम आउँदा प्रतिकार्य सम्बन्धी अध्ययन कार्यक्रम	32,000	16
58	विपद जोखिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आगलागी विपद व्यवस्थापन उपायको बारेमा शिक्षा दिने	36,000	21
59	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विपद जोखिमबाट बच्ने उपाय र सक्षमनी सूचना प्रवाह गर्ने समायो	30,000	5
60	अपाङ्गता समावेशी विपद जोखिम सन्देश मुलक शिक्षा सम्बन्धी फ्लयवर्स प्रिन्ट ब्रोसर बनाउने ।	75,000	1
61	अपाङ्गता समावेशी विपद जोखिम बाल क्लब, समूह, समिति, समुदायको अवस्था र क्षमता लेखाजोखा गरी कार्ययोजना बनाउने ।	52,000	21
62	विपद व्यवस्थापन समिति सहजीकरण गरी अपाङ्गता समावेशी कार्ययोजना निर्माण गरी सहयोग कार्यक्रम	60,000	5
63	विपद व्यवस्थापन समिति अपाङ्गता समावेशी तालिम	48,000	1
64	ट्रुटि विहिन बहिरा अपाङ्गता बाही हुन्छन् उनीहरू तालिम दिने ।	50,000	2
65	प्रसाशानिक खर्च	1,272,538	12
	जम्मा रकम	5,195,300	

दलित सामाजिक विकास केन्द्र, कपिलबस्त			
जिविकोपार्जन र वातावरण सुधारद्वारा समुदायको उत्थानशिलता सर्वाङ्गीकरण (SECURE)			
परियोजना			
कार्य क्षेत्र: यशोधरा गाउँपालिका वाड नं. १, २ र ३			
आ.व. २०७६/०७७ को स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम			
क्र.सं.	क्रियाकलाप	पटक	बजेट
	सामाजिक तर्फ		
क	सामाजिक शशक्तिकरण मोडेल		
१	पुनरताजगी	१	२५०,०००
२	आत्मनिर्भर समूहहरूको परिचालन	३१	४०१,०००
३	समुह व्यवस्थापन तथा नेतृत्व विकास सम्बन्धि तालिम	३१	६४,४००
४	समुहका प्रत्येक सदस्यहरूलाई उनीहरूको भूमिका बारे अभिमुखिकरण गर्ने	३१	५३,३२०
५	समुहको क्षमता विश्लेषण तथा कार्ययोजना निर्माण	३१	७७,०७०
६	समुहलाई बाल संरक्षण, लैंगिकता, बाल विवाह सम्बन्धि अभिमुखिकरण	३१	८५,८२०
७	हानि नगरौ अभिमुखिकरण	३१	३३,२२०
८	निकायका प्रतिनिधिहरू बिच अन्तरकृया कार्यक्रम	३१	३५,५५०
९	समुहलाई सम्बन्धित निकायमा सम्बन्ध विस्तार तथा दर्ता गर्ने	२६	२६,४००
१०	विकासको लागि अभिमुखिकरण	३१	३५,७५०
११	अवलोकन भ्रमण	१	२००,०००
	जम्मा		१,२६२,५३०
ख	आर्थिक शशक्तिकरण मोडेल		
१२	आर्थिक शशक्तिकरण मोडेल सम्बन्धि तालिम पुनरताजकी	१	१४५,५००
१३	वित्तीय साक्षरता सम्बन्धि समुह तथा व्यक्तिगत स्तरमा अभिमुखिकरण गर्ने	३१	१०७,५७०
१४	समुह बचत प्रोत्सहन तथा निरन्तर परिचालन	३१	१८६,०००
१५	समुहको आर्थिक व्यवस्थापनमा सहयोग	३१	३२,५५०
	जम्मा		४७१,६२०
ग	स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धि मोडेल		
	स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धि मोडेलको तालिम पुनरताजकी	१	९६,४८५
	स्वास्थ्य, सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धि मोडेलको अभिमुखिकरण	३१	७८,५७०
	व्यक्तिगत तथा समुदाय स्तरमा राम्रो वानि व्यहोरा सम्बन्धि प्रदर्शनी	३१	८८,८२०
	चर्पिको उपगयोग गरौ सम्बन्धि जनचेतना जगाउने	३१	८२,०२०
	महिला तथा बालबालिकालाई लक्षित गरि स्वास्थ्य शिविर संचालन	३१	२८०,५००
	करेशावारी निर्माणमा सहयोग	३१	२४७,०५०
	पोशिलो खाना तयार गर्ने सम्बन्धि प्रदर्शनी	३१	३५,५००
	जम्मा		९०८,९४५

घ	विपत जोखिम व्यवस्थापन मोडेल		
	जोखिम	१	१३८,४८५
	बारेमा अभिमुखिकरण छलफल	३१	८३,२८०
	व्यवस्थापनको कारेमा अभिमुखिकरण गर्ने	३१	७८,०७५
	श्रोत व्यवस्थापन तथा ताल संरक्षण गर्ने बारेमा अनुशिक्षण	६	३८,६९०
	अनुकुलन र न्युनिकरण तथा विपत जोखिम व्यवस्थापनको कारेमा	३	४५,४५०
	माटो व्यवस्थापन तथा सुधार सम्बन्धि तालिम	३१	६०,५००
	माटो परिक्षण , माटो व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा सहयोग	३१	९५,५००
	माटो सुधारका लागि हरियो मल, छापो, कम्पोस्टिड भरमी कम्पोस्टिड	३१	१३०,०००
	जम्मा		६६९,९८०
	प्राकृतिक श्रोत तथा विपत जोखिमको व्यवस्थापन तर्फ		
ङ	ताल संरक्षण कार्यक्रम		
	ताल संरक्षणको लागि विस्तृत अध्ययन तथा कानुनि प्रावधानको पैरवि	१	१९,३००
	सरोकारवालाहरु संग छलफल गर्ने	३	१५,०००
	व्यवस्थित ताल संरक्षण गरेको स्थानमा अबलोकन भ्रमण	१	४०,०००
	निर्देशिका बनाउन सहयोग	४	२,२५०,०००
	पोखरी निष्पक्ष अभियान (सिंमसार दिवस मनाउने)	१	१३,०००
	ताल संरक्षणमा सहयोग (सरसफाई, बृक्षारोपण)	४	१६,०००
	जम्मा		२,३६१,३००
च	जोखिम व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकुलन		
	(PADR) गर्ने र कार्ययोजना बनाउने तथा कार्ययोजना कार्यान्वयनको	८	४००,०००
	परिवर्तन अनुकुलन तथा न्यूनिकरण गर्ने	८	१५०,०००
	व्यवस्थापन योजना बनाउने	६	१२,०००
	कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि सहयोग गर्ने	६	११६,०००
	जम्मा		६७८,०००
	समुदायको जिविकोपार्जनका विकल्पहरुको खोजी		
छ	गैर कृषि व्यवसाय स्थापना		
	छनौट तथा उत्प्रेरक तालिम	६०	५९,०००
	मागमा आधारित तालिम तथा अन्य सहयोग	६०	७७८,७५०
	व्यवसायक साक्षरता तालिम	६०	१८,७५०
	जम्मा		८५६,५००
ज	कृषि व्यवसाय स्थापना		
	मुल्य सृडखला तथा बजारीकरण सम्बन्धि तालिम	१	१६३,०००
	पात्रहरु संग छलफल तथा मुल्य सृडखला नक्साडन गन	१	१०,०००
	किसानहरु लाई व्यवसायक साक्षरता तालिम	३१	१८,७५०
	दुग्ध संकलन केन्द्र व्यवस्थापनमा सहयोग	१	१००,०००
	जम्मा		२९१,७५०

भ	खाधन्न तथा तरकारी बाली सम्बन्धि अभिमुखिकरण		
	किसानहरु लाई सुरक्षित बिसादिको प्रयोग सम्बन्धि तालीम	३१	५८,५००
	किसानहरु लाई एकिकृत शत्रुजिव व्यवस्थापन सम्बन्धि तालीम	३१	५५,४००
	प्रतेक समुहमा कृषि जन्य उपजको उत्पादन सम्बन्धि तालिम तथा	३१	४३,५००
	तरकारी उत्पादक किसानहरु लाई सुरक्षित बिसादिको प्रयोग सम्बन्धि	३१	१८,०००
	तरकारी उत्पादक किसानहरु लाई एकिकृत शत्रुजिव व्यवस्थापन सम्बन्धि	३१	५५,४००
	तरकारी बाली उत्पादनको लागि सिंचाईमा सहयोग	८	३००,०००
	स्थानिय सरकारको सहकार्यमा आलु व्यवस्थापनको लागि cold	१	१५०,०००
	तरकारी उत्पादक किसानहरु लाई व्यवसायक साक्षरता तालिम	३१	१८,७५०
	सिंचाईको लागि सहयोग (पम्पसेट, बोरिड तथा मोटर)	८	८४७,६२०
	नया (उन्नत) प्रविधिको प्रदसनी तथा प्रवदन जस्तै थोपा सिन्चाई,	३०	४२२,०००
	जम्मा		१,९६९,१७०
ज	गाई भैसी तथा बाख्रा पालन सम्बन्धि अभिमुखिकरण		
	पशुपालन सम्बन्धि तालिम तथा सहयोग जस्तै पशुको जात, आहर, गोठ	३१	३७,५००
	घाँस पातको लागि बिउ तथा बिरुवाहरु सहयोग गर्ने	३१	१३५,०००
	पशुको गोठ सुधारमा सहयोग	१५	२४०,०००
	पशु विमाको लागि जनचेतना जगाउने	३१	२०,२५०
	ग्रामिण पशु श्वास्थ कार्यकता निर्माण गर्न तालिम	२	३६५,०००
	पशु पाल्ने किसानहरु लाई व्यवसायक साक्षरता तालिम	३१	२५,०००
	पशुपालन सम्बन्धि तालिम तथा सहयोग जस्तै पशुको जात, आहर, गोठ	३१	१०,८००
	घाँस पातको लागि बिउ तथा बिरुवाहरु सहयोग गर्ने	३१	१०,८००
	बोका सहयोग	१०	३००,०००
	बाख्राको खोर सुधारमा सहयोग	१०	११२,०००
	बाख्राको विमाको लागि जनचेतना जगाउने	३१	१०,८००
	स्थानिय तथा टाठाको बजारसंग सम्बन्ध विस्तार गर्ने	१	१६,५००
	किसानहरु लाई व्यवसायक साक्षरता तालिम	३१	१५,५००
	जम्मा		१,२९९,१५०
ट	माछापालन सम्बन्धि अभिमुखिकरण		
	माछापालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	४०	२५,०००
	उपयुक्त माछाको जातको भुरा बितरण	४०	८०,०००
	माछा पल्ने किसानका लागि व्यवसायक साक्षरता तालिम	४०	२५,०००
	जम्मा		१३०,०००
ढ	कार्यक्रम व्यवस्थापन खर्च		८६६,३८९
ढ	जम्मा कार्यक्रम खर्च		११,७६५,३३४
ण	पशासनिक खर्च		४,१९५,२६७
	जम्मा परियोजना खर्च		१५,९६०,६०१

फोटोहरु :

महिला दिवस

स्वास्थ्य शिविर

बोरीङ जडान कार्यक्रम

पोखरी मर्मत कार्यक्रम

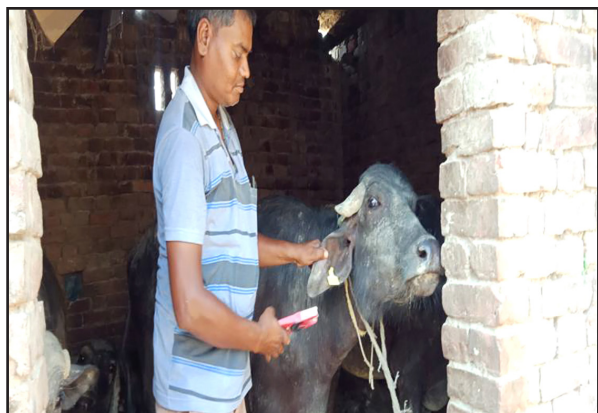
चर्पिको प्रयोग बढाउन नाटक प्रस्तुतिकरण

माटो शिविर

उन्नत प्रविधिको प्रयोग

पशुधन विमा गराउदै

Rakshbandhan program at Daldalha, Gotihawa

प्रदेशस्तरीय बालिका सम्मेलन

कावासोती, ६ असोज- नवलपुर्को देवचुलीमा भएको दुई दिने प्रदेश स्तरीय बालिका सम्मेलन २०७५ शनिवार सम्पन्न भएको छ। सक्षम बालीका, समृद्ध नेपाल भन्ने मुल नाराका साथ यही असोज ५ र ६ गतेका दिन नवलपरासी जिल्ला दर्दघाट सुस्ता पूर्व नवलपुर्को देवचुली नगरपालीकामा भएको प्रदेश स्तरीय बालीका सम्मेलनमा गण्डकी प्रदेश र ५ नं. प्रदेशका बालीकाहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

जागृती बाल तथा युवा सरोकार नेपाल नवलपरासी, गर्ल्स क्लिक र वालमेची स्थानीय शासन राष्ट्रिय मन्त्राले संयोजन गरेको प्रदेश स्तरीय बालीका सम्मेलनमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, जिल्ला समन्वय समिति, देवचुली नगरपालीका, युनिसेफ, कियर नेपाल, सेभ द चिल्ड्रेन लगायतको सहकार्य रहेको आयोजकले जानकारी दिएको छ। बालीका माथी हुने हिंसा, दुर्व्यवहार र बाल विवाह अन्त्य गर्ने अभियानका साथ प्रदेश स्तरीय बालीका

सम्मेलन गरीएको जागृती बाल तथा युवा सरोकार नेपाल नवलपरासीका अध्यक्ष तिलोत्तमा पौडेलले जानकारी दिए। दुई दिन सम्मको सम्मेलनमा किशोर किशोरीद्वारा सांस्कृतिक प्रस्तुती, अन्तर पुस्ता संवाद कार्यक्रम, फिल्म र डकुमेन्ट्री प्रदर्शन, प्रदेश स्तरीय प्रदर्शनी स्टल, बाल विवाह एवम् हिंसा विरुद्ध प्रतिवद्धता गर्ने सेल्फ स्ट्यान्ड, आत्म सुरक्षा सम्बन्धी कक्षा, विभिन्न खेलहरू, बाल विवाह सम्बन्धी नाटक प्रदर्शनी लगायतका कार्यक्रमहरू गरीएको थियो। २३ जिल्लाका करिब १ सय बालीकाहरूको उपस्थिती रहेको सम्मेलनबाट निस्कीएका निचोड र सुझावको प्रतिवेदन असोज १४ गते दोस्रो बालिका सम्मेलन २०१८ मा प्रस्तुत समेत गरीने भएको छ। साथै

प्रदेश स्तरीय बालीका सम्मेलन २०७५ मा गण्डकी प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्री नरदेवि पुन, गण्डकी प्रदेशका माननिय रोशन बहादुर गाहा मगर, सांसद ओमकला गौतम, भगवती भण्डारी, जिल्ला समन्वय समिति नवलपुरका अध्यक्ष चेतसुराम आले लगायतले सम्बोधन गर्दै बालीका हिंसा र बाल विवाह अन्त्यका निम्ती प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गरेका छन्। साथै सामाजिक विकास मन्त्र पुनले विद्यार्थीहरूको स्टल समेत अवलोकन गरेकी थिइन्। दुई दिन सम्म सञ्चालन भएको सम्मेलनमा स्थानीय जनप्रतिनिधी र सामाजिक कार्यकर्तासँग बाल विवाह एवं बालिका हिंसा विरुद्ध सवात, पहल, उनीहरूले भोगेका समस्या र सवालहरूको बीचमा छलफल गरीएको थियो।

1/18/2019

दुई जिल्लाका किशोरी बिच अन्तरक्रिया: Best News Experience from Nepal

अखबार न्यूज

akhabarnews.com

(http://www.akhabarnews.com/)

दुई जिल्लाका किशोरी बिच अन्तरक्रिया

अखबार न्यूज (http://www.akhabarnews.com/author/editorial)

मङ्गलबार, माघ २, २०७५

Facebook Twitter Email Pinterest More

http://www.akhabarnews.com/news/234876/bid-HAR1XUK7PjCvXfRy5_gS2UAM9HN3A237h3GL9WjD8Cuz4S9V2pA0

18

1/18/2019

साथै: अखबारलाई कसरी न्युनीकरण गर्ने? किशोरी बिच अन्तरक्रिया - Mayadevi Online News Portal

रोजा नवरोज!

पूग् ० कपिलवस्तु विषय ०

सामाजिक समस्यालाई कसरी न्युनीकरण गर्ने? किशोरी बिच अन्तरक्रिया

By सायादेवी संवाददाता On ०१ माघ, २०७५ ० ०

कपिलवस्तु विषय

दिपक खड्का, चन्द्रोटा ।

कपिलवस्तुको कृष्णनगरपालिका वडा नं. ७ अजीगरामा किशोरीहरू बीच अनुभव आदान-प्रदान कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ।

समाजमा व्याप्त रहेको महिनावारी, दाईंजो प्रथा, बाल विवाह र छुवाछुतलाई न्युनीकरण गर्ने विषयमा किशोरी संवाद मंचले गर्दै आएको कामको बारेमा छलफल भएको थियो। नवलपरासी जिल्लाबाट कपिलवस्तुको संवाद मंचको अवलोकन गर्न आएका किशोरीहरू बीच अनुभव साटासाट भएको हो।

जागृति काउन्सिल युप नेटवर्क नवलपरासीमा आवद्ध किशोरीहरूले कपिलवस्तुका किशोरीहरूलाई नवलपरासीमा आफूले गरेको कामको विषयमा जानकारी गराएका थिए।

कपिलवस्तुको संवाद मंचमा आवद्ध किशोरीहरूले जिल्लामा देखिएका समस्याको विषयमा किशोरी अनिता यादवले जानकारी गराउनुभएको थियो।

कार्यक्रममा फिल्ड सुपरभाईजर विजय सापकोटाले सहजीकरण गर्नुभएका थियो। कार्यक्रमको

http://mayadevionline.com/2019/02/12/876bid-HAR1XUK7PjCvXfRy5_gS2UAM9HN3A237h3GL9WjD8Cuz4S9V2pA0

12

कार्य क्षेत्रको पहिलाको अवस्था

मधेरी, दलित, पिछडा वर्ग समुदायमा किशोरीका
जिवनमा बाल विवाहका अवस्था

२-५ वर्षको उमेरमा
स्कूल भती शुरु ।

१०-१४ वर्षमा
विवाह र दाइजेको
अवस्था गर्ने शुरु
वात ।

१२-१४ वर्षमा विवाह हुन्छ
तर आमा दुवा संगै हुन्छ ।
स्कूल फुट्छ ।

१४-१८ वर्षमा
गौता हुन्छ

१६-१९ वर्ष
गर्भवती हुन्छ

अहिलेको अवस्था :

HEALTH CAMP

Health camps are organised to provide health care facilities to the underprivileged people who can't afford visits and check-ups in proper hospitals. This is a big help to the poor communities in Nepal in identifying health problems and getting counsel and treatment. Recently partner organisation Dalit Social Development Centre in Kapilbastu organised a

one-day free health camp on 27 April. The health camp was aimed at helping children under five years old and pregnant women. A total of 399 people received treatment (184 were children under five years old and 215 were pregnant women). Among the children about 40% of them were malnourished, whereas among the women the major problem found was uterine prolapse.

सामाजिक परिक्षण अन्तिम प्रतिवेदन

आ.व. २०७५/०७६

